This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, April 29, 1997

Lietuvos nacionalinio M.Mažvydo bibliotekа

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (2461) 1997 BALANDIS-APRIL 29 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Tvarka ir tvarkdariai

Be tvarkos nebus naudos. Taip sakydavo mūsų senoliai. Tai patvirtina ir pats gyvenimas. Kas ir ką bedarytų, jei nėra pakankamo tvarkingumo – viskas susijaukia ir apsisunkina.

NĖRA nei išimčių, nei sričių, kur dėl netvarkos nieko blogo neatsitiktų. Ir jaunas mokinukas, ir senstelėjęs valstybės pareigūnas kenčia dėl netvarkos. Ir ne tik pats kenčia – kankina ir kitus. Ir ne tik kankina, bet ir kenkia: stato užtvaras sėkmei, mažina darbo spartą, tikslumą, didina klaidas, kuria įvairias problemas. Šeimos, visuomeninės organizacijos, įstaigos, bet kokios didesnės žmonių grupuotės, tinkamai nesusitvarkiusios, neša nuostolius, tampa nepatikimos. Ir normalu, kad tokios vietos yra visų vengiamos. Deja, ne viską žmonės gali pasirinkti. Daug yra vietų, kur žmogus nori ar nenori privalo būti. Ir kas tada belieka? O gi prisiminti dar vieną senolių išmintį: lašas po lašo ir akmenį pratašo. Kai jau tikrai reikia, turėtume tapti tais lašais, tai yra, su kantrybe ir meile prisidėti, kad dalykai taisytųsi. Net ir tokiais atvejais, kai vienas valo, o kitas čia pat šiukšlina; kai vienas daiktus dėlioja, kitas išmėto; kai vienas pluša, kitas tinginiauja. Juo didesnė grupė, juo daugiau ir maišaties, jei nedirbama sutartinai. Užtat kalbant apie tvarką ir jos siekiant, neužtenka laukti ir dairytis, dažnai tik vadovaujančius įpareigojant, o patiems bet kokio prisidėjimo vengiant. O iš tikrųjų nėra nei tokių vadovų, nei tokios valdžios, kurie be tinkamo visų prisidėjimo galėtų vieni patys viską sutvarkyti.

LIETUVOJE dar vis sunkiai sprendžiamas teisėtvarkos klausimas. Kas bandoma daryti, rodos, vis pro šalį. O kai taip – apsaugoma ir toji nepajudinama būklė, kuri ne vienam per septynetą metų susiklostė labai palankiai ir tiksliai visai nesijaudinant, kad dėl to kitiems reikia kentėti. Atrodo, kad rimtesniems pokyčiams reikia daugiau rankų, ir tai ne vien iš valdančiųjų sluoksnių. Užkirsti kelią bet kokioms blogybėms dažnai reikia glausto ir bendro fronto. Nėra sunku suprasti, kad teisėtvarkos problema glūdi ne tik įstatymuose. Tegu jie būna tikslūs ir tobuliausi, bet jei nebus juos atitinkančio vykdymo, priežiūros, o labiausiai daugumos geranoriško atoliepio, – sunku bus bristi iš to vadinamo liūno, juoba, kad tas klampojimas kai kam dar vis naudingas. O tie "kai kurie" tautoje juk tėra mažuma. Tiesa, ji žymiai turtingesnė, besišvaistanti doleriais, viliojanti pareigūnus susigundyti imti kyšius, užsimerkti, nutylėti. Ir grasinanti, jei kliudoma siekti užsibrėžtų tikslų. O pastarieji aiškūs ir suprantami: telkti sau asmeninį turtą, užtikrinantį aukštą ekonominio lygio gyvenimą, tampantį pakankamu svoriu išlaikyti įtakai valdžios struktūrose. Kol bus toleruojama šitokia mažumos galybė, sunku tikėtis reikšmingesnių pokyčių. Principas – neimsiu kyšio, kad valstybei būtų geriau – padarytų pradžią pasukti pagaliau kita linkme. Bet kur tie žmonės, kurie pirmi pradėtų tai daryti arba bent taip galvoti? Jei visi vienodi arba labai panašūs, ką gi tada reiškia jų perstatinėjimas ar susodinimas kitose kėdėse? Išvados, kad tik naujai užauginta karta galės gyvenimą pakeisti, nėra linksmos. Prie to prisideda ir dar vienas klausimas: o kas gi augins tą jaunąją kartą? O tokių dar yra nemažai. Tai Lietuvos viltis. **Č.S.**

Prie Lietuvos konsulato Seinuose: konsulas VIDMANTAS POVILIONIS, Kanados lietuvių bendruomenės pirm. ALGIRDAS K. VAIČIŪNAS, Lenkijos lietuvių bendruomenės pirm. SIGITAS PARANSEVIČIUS

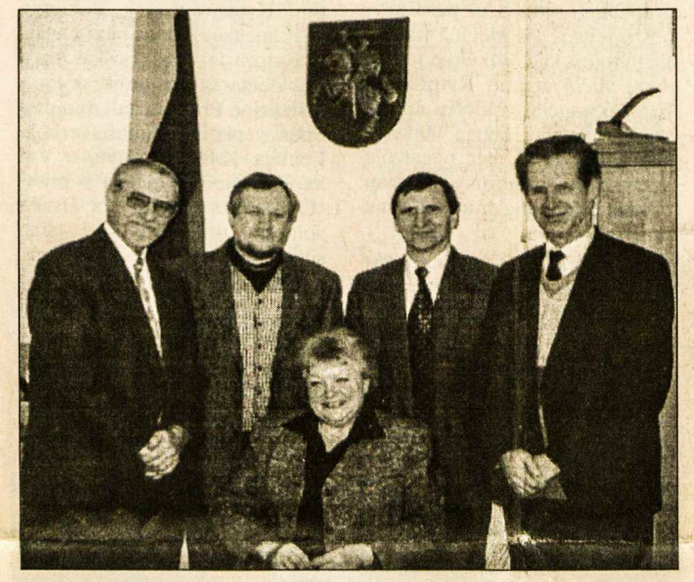

Lietuvos konsulate Seinų mieste. Iš kairės stovi: KLB pirm. A. K. VAIČIŪNAS, konsulas V. POVILIONIS, LLB pirm. S. PARANSEVIČIUS, Vilniaus istorikas-architektas dr. N. KITKAUSKAS; priekyje sėdi – Lietuvos švietimo ministerijos atstovė A. KODYTĖ

Savaitė Lietuvoje

Svečiai iš Europos

ELTOS pranešimu, balandžio 22 d. Lietuvoje lankėsi Italijos senato pirmininkas Nicola Mancino, kuris pasakė kalbą Lietuvos seime, susitiko su prezidentu Algirdu Brazausku, seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu bei ministeriu pirmininku Gediminu Vagnorium. Svečias pareiškė nuomonę, kad Lietuvos ir Italijos bevizio režimo sutartis gali būti pasirašyta tik Lietuvai tapus pilnateise Europos sąjungos nare. Jis taip pat pabrėžė, kad siekdama narystės, Lietuva privalo atitikti Mastrichto sutarties reikalavimus, ypač pinigų politikos srityje.

Balandžio 24 ir 25 d.d. Lietuvoje lankėsi Vakarų Europos sąjungos (VES) generalinis sekretorius Jose Cutileiro, teigiamai įvertinęs Lietuvos dalyvavimą ŠAS (NATO) "Bendradarbiavimo taikos labui" programoje. Lietuva yra priskiriama prie vadinamų "asocijuotų" narių šios gynybos organizacijos, įsteigtos 1948 m.

Jūros sienos nenustatė

Vilniuje balandžio 10 d. vyko Lietuvos ir Latvijos delegacijų derybos dėl jūros sienos, skelbia "Lietuvos rytas". Lietuvos delegacijos vadovas Rimantas Šidlauskas pranešė, kad susitikime buvo parengtas susitarimo projektas, kuris apibrėžia, kokiomis sąlygomis turėtų būti atribota teritorinė jūra, ekonominė zona ir kontinentinė sėklumą. Tačiau dar nenurodytos konkrečios koordinatės, kaip rašo ELTA. Kaimyninė valstybė norėjo, kad ekonominiai interesai būtų svarstomi atskirai nuo derybų dėl jūros sienos, ir dėl to buvo susitarta jau kovo mėnesį. Konfliktas iškilo prieš kelerius metus, Latvijai pasirašius sutartis su JAV ir Švedijos bendrovėmis dėl naftos telkinio vartojimo ginčytinoje teritorijoje. Laukiama Latvijos konkrečios pozicijos pareiškimo. O JAV bendrovė "Amoco" jau ketina nutraukti su ja sudarytą sutartį, jeigu derybos bus toliau vilkinamos.

Derybos su Rusija

BNS skelbia, kad balandžio 15 d. Maskvoje susitiko Lietuvos ir Rusijos derybų dėl sienų delegacijos. Buvo pasiūlyta "konkrečiai spręsti likusius klausimus, nuo kurių priklauso visas susitarimas", ir šalys pasikeitė nuomonėmis dėl išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinės sėklumos atribojimo. Trečius metus vykstančiose derybose jau nustatyta 90% sausumos sienos linijos, bet dar nesusitarta dėl Vištyčio ežero ir Nemuno žiočių ruožo.

Seimo pirmininkas Čekijoje

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis balandžio 17 d. vyko į Čekiją dviejų dienų vizitui. Su Čekijos valdžios pareigūnais buvo pasitarta dėl abipusio rėmimo šioms valstybėms siekiant narystės Šiaurės Atlanto sąjungoje. V. Landsbergis taip pat Prahoje tarė sveikinimo žodį tarptautinėje mokslinėje konferencijoje, skirtoje pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakčiai paminėti, skelbia ELTA.

Ministeris pirmininkas Danijoje ir Belgijoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius lankėsi Danijoje balandžio 17 d., susitiko su Danijos ministeriu pirmininku Poul Nyrup Rasmussen ir kitais valdžios pareigūnais.

(Nukelta į 3-čią psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Sumažėjo deficitas

Kanados federacinio biudžeto deficitas yra žymiai mažesnis, negu pranašavo finansų ministeris Paul Martin vasario mėn. Šis skaičius gali nukristi iki $13 bln., bet neliks aukščiau $16 bln. suvedus galutinę 1996-1997 m. apyskaitą. Anksčiau buvo numatyta sumažinti deficitą nuo $24.3 bln. iki $19 bln.

Opozicija tikėjosi, kad bus sušvelninti išlaidų apkarpymai, bet P. Martin pakartojo, kad valdžia ketina sumažinti mokesčius, tačiau su sąlyga, jei dėl to nenukentės sveikatos apsauga, švietimas ar pensijos.

Nuo gegužės 1 d. įsigalios Kanados pajamų mokesčių įstatymo pakeitimai, kuriais išsiskyrusių tėvų mokama parama vaikams nebebus atleidžiama nuo pajamų mokesčio (mokantiems), bet gavėjui nereikės mokėti mokesčio už tą sumą. Skyrybų įstatymas pakeistas taip, kad paramos vaikams mokėjimas (child-support) nustatomas pagal vaikų skaičių ir mokančiojo pajamas, o ne atsiskyrusio, vaikus globojančio pajamas. Į paramos mokėjimą neįskaitomos išlaidos dėl priežiūros (day-care), dantų ir kitokio gydymo, kurių mokėjimą tėvai turi pasidalinti.

Toronto "mega" miesto pertvarkos įstatymas, "Bill 103", buvo priimtas Ontario parlamente po devynių parų "fillibustering" stabdymo taktikos, kuriai vadovavo Naujųjų demokratų partija. Opozicija pristatinėjo iš viso 13,000 pakeitimų, kurie turėjo būti kvorumo išklausyti ir už juos balsuota.

Balandžio 21 d. Ontario parlamente įstatymas buvo priimtas 72 konservatorių balsais, 42 opozicijos atstovams balsavus prieš. Įstatymą jau pasirašė ir Lieutenant-Governor Hilary Weston, tuo suteikiant karališkąjį patvirtinimą.

Įstatyme numatyta, kad naujasis miestų junginys įsigalios 1998 m. sausio 1 d., su 57 narių taryba ir vienu burmistru, kuris bus renkamas lapkričio mėn. Tarybos nariai dalyvaus pakomitečiuose, paskirstytuose pagal dabartinių miestų tvarką.

Kanados teisingumo ministeris Allan Rock balandžio 17 d. parlamente pristatė baudžiamajam kodeksui siūlomus pakeitimus, kurie padėtų policijai riboti organizuoto nusikalstamumo grupuočių veiklą ir griežčiau bausti jų narius. Pakeitimų prašė Kvebekas, kur nesibaigiančiose gaujų kovose žuvo 49 žmonės per pastaruosius 3 metus. Siūlomi pakeitimai nepatenkina Kvebeko, nes jie neleis suimti asmens vien dėl narystės kriminalinėje organizacijoje – to neleidžia Kanados žmogaus teisių ir laisvių charta. Turi būti įrodyta, kad asmuo mažiausiai

(Nukelta į 2-rą psl.)

Politinis baltiečių vaizdas

"The Baltic Times" 1997 m. kovo 12-19 d.d. laidoje aptarė trijų Baltijos valstybių politines partijas. Laikraštis mano, kad partijų populiarumo eilė parodo gyventojų nuotaikas ir norus

VYTAUTAS P. ZUBAS

Nors trys Baltijos valstybės veikia pagal skirtingus scenarijus, bet siekia tų pačių tikslų. Po nepriklausomybės atstatymo trijose sostinėse vyriausybės keitėsi keletą kartų, bet ekonominės ir politinės reformos pastoviai vyko toliau. Vienas ryškiausių trims valstybėms bruožų yra į dešinę nuo centro tautinių konservatorių partijų panašumas.

Konservatorių valdoma Lietuva

Nepaisant kai kurių nevykusių ėjimų, koalicinės konservatorių vyriausybės populiarumas per pirmąsias 100 dienų nenukentėjo. Dienraščio "Respublika" apklausa rodo, kad vyriausybei vadovaujantys konservatoriai toli pralenkia kitas partijas.

Vasario mėnesį atlikta apklausa rodo, kad už į dešinę nuo centro konservatorius balsuotų 20.4 rinkėjų. Tai reiškia, kad konservatoriai sugebėjo atlaikyti dėl pirmojo finansų ministerio kilusius kaltinimus. "Pareikalavusi ministerį greitai atsistatydinti, vyriausybė išvengė didesnių nesusipratimų", sakė vienas Vakarų diplomatas.

"Laissez-faire" Centro partija su 11.8% apklausoje užėmė antrą vietą. Prieš ketverius metus atsiradusių centristų populiarumą pakėlė jų vadovo Romualdo Ozolo 1995 m. iškelti korupcijos kaltinimai LDDP min. pirm. Adolfui Šleževičiui. LDDP "Respublikos" apklausoje su 10.3% atsidūrė trečioje vietoje.

Politiniai stebėtojai nemano, kad LDDP atgaus 1992-1996 m. seime turėtą daugumą. Partija, praradusi populiarų liaudišką prezidento Algirdo Brazausko vadovavimo stilių, kai šis, tapęs prezidentu iš LDDP pasitraukė, silpnėja. LDDP ir socialdemokratai dabar varžosi dėl tų pačių neaiškios Lietuvos kairės balsų. "Atrodo, kad paprastų žmonių parama LDDP silpnėja," sako Egidijus Kūris, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politinių mokslų direktorius. "Partija nebeturi jokios liaudies paramos".

Latvijos partijos

Kai Lietuvoje 1996 m. spalio mėnesį politinis balansas pasikeitė, tai Latvijoje per paskutinius metus politinė sistema pasidarė pastovesnė. Nors praėjusį mėnesį partijose įvyko eilė perbėgimų, nuo 1995 m. rudens rinkimų iškilo dvi didžiausios partijos: Latvijos kelias ir "Saimnieks". Abi partijos surinko po 22.2%. Jos remiasi miestiečiais ir yra artimos politiniam centrui iš dešinės ir kairės.

Lietuvos konservatoriams, kuriems yra būdingas dešiniųjų tautiškumas ir valstietiška ekonominė politika, Latvijoje panašios partijos yra Tėvynė ir laisvė, surinkusi 17.1%. Kovinga šios partijos pozicija užsienio politikos klausimais, tautinė linija pilietybės reikaluose ir kairėn linkusi ekonominė politika randa rėmėjų Rygoje ir vakarinės Latvijos žemdirbių tarpe.

Nors dešiniosios partijos daugelyje atvejų ir nesutaria, turi savitas programas. Partijos Tėvynė ir laisvė kovingumas privertė kitas aiškiai nustatyti savo gaires. Tuo būdu ši partija atgavo, ką buvo praradusi 1995 m. rinkimuose.

Kai Lietuvoje kairiojo sparno partijos rodo silpnėjimo ženklus, Latvijoje kairiųjų populiarumas auga. Stebėtojai mano, kad penki ekonominių reformų metai ir šaltos žiemos verčia gyventojus rūpintis tokiais reikalais, kaip brangios nuomos, šildymas, šiltas vanduo. Didžiųjų partijų pažadai nedaug ką reiškia tai gyventojų grupei. Net tokios partijos, kaip į kairę nuo centro linkusi "Saimnieks" ir į dešinę – Latvijos kelias, buvo priverstos savo programas socialiniuose reikaluose sušvelninti. Tuo būdu jos išlaikė pirmaujančias vietas apklausoje ir sustabdė gal net didesnį kairiųjų augimą.

Daugiausia per pastaruosius metus prarado "Už Latviją", surinkusi tik 2.6%. Populistiniai pažadai 1995 m. rinkimuose šią partiją pagal surinktų balsų daugumą iškėlė į antrą vietą, bet nesugebėjimas pažadus ištęsėti, vidaus nesutarimai bei kitų didžiųjų partijų atsisakymas bendradarbiauti su vokiečio Joachim Siegerist vadovaujama partija ją sunaikino.

Tradicinis Estijos kelias

Kai Lietuvoje ir Latvijoje įsitvirtino dešinės nuo centro ir Centro partijos, Estijoje politinės varžytinės vyko pagal tradicines ekonomines linijas. Pavyzdžiu gali būti dvi didžiausios partijos: miestiečių tarpe populiari ultraliberali Reformų partija (18%) ir kaimiečių remiama Liaudies partija (16%).

Kad tų dviejų labai skirtingų programų partijų koalicija išsilaikė beveik ištisus 1996 metus, nuopelnai tenka Koalicijos partijai (6%) su technokratais, nacionalistais intelektualais ir "senais draugais", kurie niekada nenukrypsta toli nuo centro nei į dešinę, nei į kairę ir visada pasisako už Vakarus užsienio politikos srityje. Estų Koalicijos partija panaši į Latvijos "Saimnieks" ir Latvijos kelią. Stebėtojų praėjusią vasarą pranašautas Koalicijos partijos silpnėjimas nepasitvirtino.

Dvi anksčiau populiarios partijos – idealistinė tautinių konservatorių ir pragmatinė centristų, susidedanti daugiausia iš buvusių Liaudies fronto narių, prarado bet kokią įtaką. Daug kam nepatinka centristų užsienio politikos linija. Tačiau iš tikrųjų centristai turbūt turi receptą išvengti Estijoje gyventojų klasių nelygybės, kuri jau priartėjo prie sovietinių laikų. Pažangos partijai sunykus, Centro partija su 7% dabar yra aiškiai pagrindinė Estijos kairiojo sparno partija.

Tautinių konservatorių "Pro patria" (6%) ir respublikonai vargu ar padidins rėmėjų skaičių, nors jie randa pritarimo pas stiprėjančius nuosaikiuosius (11%), kurių socialdemokratinė programa šeimų ir labdaros srityje artima tautinių konservatorių programai. Įdomu, kad skirtingai nuo Lietuvos, buvusių komunistų Estijos politiniame gyvenime jau seniai nebesimato. Miestų dirbančioji klasė ir pensininkai balsuoja už Centro partiją. Estijoje gyvena daug pokario ateivių, kuri pilietybės negali gauti. Iš jų 28% taip pat balsuotų už centristus.

Šiame numeryje

Tvarka ir tvarkdariai
Teisėtvarkos įstatymams reikia geranoriško atoliepio
Politinis baltiečių vaizdas
Lietuvoje kairysis sparnas silpnėja, Latvijoje auga
Kam teks Karaliaučiaus sritis?
Prancūzai ir estai siūlo apriboti Vokietijos įtaką
Susitikimas su žymiuoju kalbininku
Atėjo ne sau kokios naudos, o tautos garbės reikalu
"Imkit mane ir skaitykit!"
Žodžiai vienodais svarbūs įvairiose technikos sistemose
Kanadiečio viešnagė Seinijoje
Nėra čia apleistų dirvų ir aplūžusių pastatų
Kuklus gyvenime, didis kūryboje
Kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko amžiaus sukaktį minint

Prie Seinų kunigų seminarijos rūmų, kuriuose XIX š. mokėsi daug Lietuvos šviesuolių. Prie jų du pirmininkai – Kanados ir Lenkijos lietuvių bendruomenių – A. K. VAIČIŪNAS ir S. PARANSEVIČIUS

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $40, pusmetinė – $20, rėmėjo – $50, garbės – $60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. UŽ skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. **Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)** is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular $40.00, supporter $50.00, honorary $60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Arkivyskupas Jonas Bulaitis, iki šiol buvęs apaštaliniu nunciju-mi Korėjai ir Mongolijai, 1997 m. kovo 25 d. paskirtas tom pačiom pareigom Albanijai.

Arkivyskupo Teofiliaus Matulionio, mirusio 1962 m., beatifikacija rūpinasi Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis. Jau surinkta gausi dokumentinė medžiaga, atlikta liudininkų apklausa (keturi tomai). Dabar ji verčiama italų kalbon ir bus perduota Vatikanui. Apie Velionį arkivyskupą Lietuvoje yra išleista prel. St. Kiškio monografija, atspausta 50.000 sąlankų su atitinkama informacija apie Velionį ir malda. Išeivijoje yra išleista prel. Pr. Gaidos knyga apie Velionį "Nemarus mirtingasis". Sutrumpinta jos versija atskiromis knygomis yra išleista vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis. Pastaruoju metu ambasadoriaus Vytauto Dambravos rūpesčiu Venezueloje išėjo antra ispaniškoji laida. Rengiama ir angliška laida. Tikimasi, ji pasirodys šiais metais.

"Rūpintojėlio", sovietmečiu slaptai leisto religinio-kultūrinio žurnalo 20 metų sukaktis paminėta kovo 1 d. Pedagogikos muziejuje Kaune. To leidinio bendradarbė Alė Počiulpaitė savo kalboje paaiškino, kad tokie leidiniai kaip "Kronika" ar "Aušra" su okupantu kovojo pateikdami faktus, dokumentus ir aštriu publicistiniu stiliumi. "Rūpintojėlio" tikslas buvęs atskleisti žmonėms religijos ir dvasinių vertybių pasaulį. Žurnale buvo spausdinami originalūs Lietuvos ir išeivijos autorių kūriniai bei vertimai iš kitų kalbų. Daugumas straipsnių atspindėdavo to laiko problemas bei įvykius. Temas siūlydavo ses. Ada Urbonaitė, ypatingai atsidėjusi to leidinio darbui. Nuo 1977 iki 1990 metų leidinys jau turėjo apie 60 bendradarbių. Paminėtini kun. A. Markaitis, kun. K. Garuckas, kun. R. Dulskis, K. Šapalas, F. Kasputytė, E. Šiugžda ir kiti. Sukakties proga sveikinimus atsiuntė kardinolas V. Sladkevičius ir Telšių vysk. A. Vaičius.

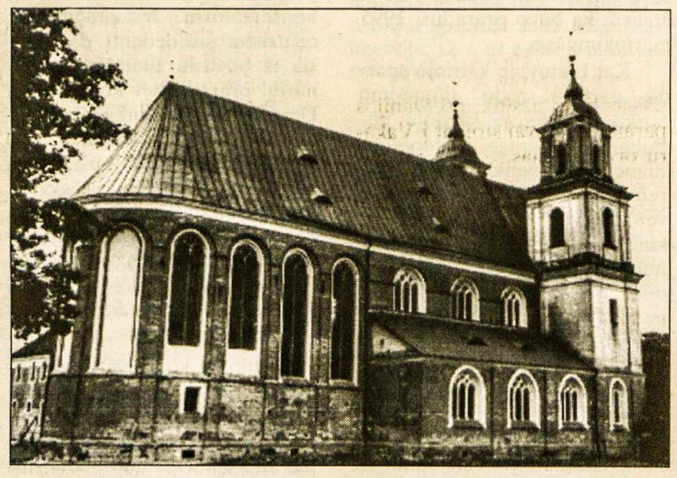

Gražioji Tytuvėnų šventovė **Nuotr. H. Paulausko**

Prie nežinomo politkalinio kapo Džezkazgano Rudnikuose Kazachstane lietuvių ekspedicija 1990 metais, kurioje dalyvavo gausus būrys tautiečių iš Lietuvos **Nuotr. H. Paulausko**

Kam teks Karaliaučiaus sritis?

Prancūzų, vokiečių ir kitų spaudos balsai. Vieni mano: Karaliaučiaus sritis bus tiltas tarp Vokietijos ir Rusijos, kiti – teks Lenkijai ir Lietuvai, treti – taps ketvirta Baltijos valstybe, ketvirti – grįš Vokietijai

KAZYS BARONAS, Vokietija

Užsienio žiniasklaidoje, palietus Karaliaučiaus srities ateities klausimą, tuoj pat jos aidas atsiliepia Rytprūsių vokiečių savaitraštyje "Das Ostpreussenblatt".

Š. m. balandžio 5 d. savaitraščio bendradarbis, radęs Paryžiaus dienraštyje "Le Monde" bei "National Geographic" žurnale plačius straipsnius Karaliaučiaus klausimu, juos komentuoja, tempdamas ant vokiško kurpalio.

Įvairūs teiginiai

Kodėl užsienis teikia tokį didelį dėmesį Karaliaučiaus sričiai? Vokietis tuoj pat ir atsako: strateginė padėtis bei jos teisinė būklė ryšium su ŠAS plėtote. Gan piktokai vokietis atsiliepia į "National Geographi" estų kilmės redaktoriaus Prut Vesilind rašinį, nes baltiečiui Rytprūsiai buvo kryžiuočių, Prūsijos karalių ir 1933 m. nacių karių kraštas. Estas savo straipsnyje mini įvairias galimybes: rusiškas Hongkong, sąjungą su Lietuva ir Lenkija, ketvirta nepriklausoma Baltijos valstybė, o gal net Rytprūsių suvokietinimas? Esto nuomone, pastaroji galimybė kelianti daugiausia baimės.

Ką rašo Paryžiaus "Le Monde?" Prancūzas Lukas Delatre su rūpesčiu klausia: koks likimas laukia Karaliaučiaus, praplėtus į rytus ŠAS bei Europos sąjungą? Jis mėgina įtikinti skaitytojus, kad Vokietija neturi jokių vilčių atgauti Rytprūsius. Esą tūkstančiai vokiečių aplanko Karaliaučių, tačiau lankytojai yra nusivylę, net negalvoja grįžti į savo gimtines. Tačiau aiškiai pastebima humanitarinė jų pagalba.

Estas rašo: "Nepaisant mažų Vokietijos investicijų, pridengtų nesidomėjimo teigimų, tikrovėje gandai apie Rytprūsių grąžinimą Vokietijai vis plačiau girdimi. Laivų statyklos bedarbis darbininkas pareiškė: "Ateis vokiečiai, "išmes" mus, kaip ir sovietinę armiją iš Vokietijos.

Vokiečio nuomone, prancūzai ir estai siūlo apriboti Vokietijos įtaką Vidurio ir Rytų Europoje, bet prie glaudaus rusų-vokiečių bendradarbiavimo Karaliaučiaus srityje tikriausiai neprieis. Pagrindas – politiniai ir ūkiniai Vakarų reikalai. Prancūzija jau įkėlė koją į Karaliaučiaus sritį – gavo leidimą įvesti "France Telekom" telefono tinklą, įveikdama varžytinėse "Vokietijos Telekom".

"Tenka abejoti, – rašo vokietis, – kas gali geriau įsitvirtinti Rytprūsiuose – Vokietija ar Prancūzija? Juk Lukui Delatre Rytprūsiai – tai rusiškas kraštas. Demarkacijos linija, skirianti šiaurinę Prūsijos dalį nuo pietinės (pietinę administruoja Lenkija, K.B.), yra Rytų ir Vakarų Europos siena!" Į šį prancūzo teiginį su pajuoka atsako vokietis: prancūzas turi labai silpną Europos geopolitinės padėties supratimą.

"Le Monde" bendradarbis su rūpesčiu klauso gyventojų pasisakymų: jiems geriau vokiečiai negu lietuviai ar lenkai, o jaunimui geriau Vokietija negu Maskva. Vokietis savo komentarą baigia tokiais žodžiais: "Apsupus Vokietiją ŠAS valstybėmis, Rytprūsiai bus tiltas tarp Vokietijos ir Rusijos. Tai kelia nerimą mūsų Vakarų kaimynams".

Suomio pareiškimai

Atvelykio savaitę Bonoje viešėjo Suomijos ministeris pirm. Paavo Lipponen. Pasikalbėjime su Miuncheno "Sueddeutsche Zeitung" dienraščio bendradarbiu buvo paliesti ir Baltijos valstybių reikalai. Laikraščio bendradarbis paklausė: "Ar Vakarai pakankamai rūpinasi Baltijos valstybių saugumu bei pastovumu?" Suomis atsakė: "Mes galime žymiai daugiau padaryti. Svarbiausia – Baltijos valstybių įjungimas. Tai reikalas ne tik Baltijos jūrą liečiančių valstybių, bet ir JAV, ŠAS, Europos sąjungos. Visi jie turi jungtis į Baltijos jūros erdvės gyvenimą. ŠAS – ne mūsų reikalas. Labai svarbiu veiksniu Baltijos srities pastovumui mes laikome Baltijos valstybių narystę Europos sąjungoje. Baltijos valstybės padarė labai didelę pažangą ūkinėje bei demokratinėje plėtotėje".

Palietus Vokietijos-Suomijos santykius, diplomatas atsakė: toms valstybėms svarbus veiksnys yra Rusijos įjungimas į Europą. "Mes turime bendrų reikalų Baltijos valstybėse bei Baltijos jūros erdvėje. Norime išplėsti šiaurinę Europos sąjungos apimtį. O tam reikalingas kultūrinis ir ekonominis bendradarbiavimas su Vokietija".

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

penkeris metus dalyvauja nusikaltimuose, kuriems būtų taikoma daugiau kaip 5 metų kalėjimo bausmė ir kad tokie nusikaltimai yra organizacijos veiklos tikslas.

Vis dėlto pakeitimuose numatyta, kad policija galės prieiti prie reikalingos informacijos apie įtariamų asmenų pajamų mokesčius, bus lengviau gauti paieškų leidimus, konfiskuoti nusikaltimų pagrobtą turtą ir naudotis elektroninėmis sekimo priemonėmis. Nelegalia laikoma narystė organizacijoje, kurios tikslams narys padaro nusikaltimą.

Visoje Kanadoje indėnai demonstravo balandžio 17 d., protestuodami prieš valdžios vangumą sprendžiant čiabuvių teisių klausimus. Banff, Otavoje, Sault Ste. Marie, Sudbury, Kalgary, Vinipege, Toronte ir kituose miestuose indėnai rinkosi visuomenę painformuoti, pareikšti pasipriešinimą valdžios ketinimui keisti "Indian Act" įstatymą be jų įnašo bei nepaisymo $60 mln. kainavusio "Royal Commission on Aboriginal Peoples" k-to išvadų. Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien spaudai pasakė, kad valdžiai reikia daugiau laiko įvertinti 440 rekomendacijų, kurias pasiūlė komisija, sudaryta buvusio ministerio pirmininko Brian Mulroney po "Oka" krizės. Taikių protestų organizatoriai teigė, kad jų tikslas buvo atnaujinti dialogą su valdžia.

Britų Kolumbija yra Kanados greičiausiai auganti provincija, kaip skelbia Kanados statistikos departamentas. Iš Kvebeko provincijos yra imigravę 559,716 gyventojai per praėjusius 30 metų, o iš Newfoundland, Nova Scotia, New Brunswick, Saskatchewan provincijų ir Northwest teritorijos taip pat išvyko daugiau gyventojų negu atvyko. Iš Saskatchewano išvyko 210,00, tuo tarpu į Britų Kolumbiją atvyko gyventi 679,000, į Ontario – 218,000 ir į Albertą – 176,000 per tą patį laikotarpį.

Kvebekas patyrė didžiausius nuostolius gyventojų skaičiuose tuojau po 1977 m. rinkimų, kuriuos laimėjo separatistų "Parti Quebecois" partija. Prie politinių priežasčių prisidėjo ir ekonominės, nes pagal statistiką Kvebeke yra aukštas bedarbių nuošimtis.

Britų Kolumbijoje gyventojų skaičius pakilo 13.5% tarp 1991 ir 1996 m. Apie 45% naujų ateivių atvyko iš Azijos, daugiuma apsigyveno Vankuverio apylinkėje. Todėl Vankuveryje, trečiame dydžiu Kanados mieste, yra pablogėjusios automobilių eismo problemos, padidėjusi oro tarša ir pakilusios nekilnojamo turto kainos.

Kanados gynybos ministeris Doug Young ir ministerių kabinetas nutarė apriboti mandatą komisijos, tiriančios jauno somaliečio nužudymo aplinkybes Kanados kareivių rankomis 1993 m. ir klastojimą dokumentų, stengiantis šį įvykį nuslėpti. Komisijos nariai turi baigti apklausinėjimus ir atiduoti savo pranešimus iki birželio 30 d., nors jie prašė daugiau laiko. Federacinis teismas taipgi nusprendė, kad komisijai duotas laikas nepakankamas ir neleidžia jai atlikti savo mandato.

Apklausinėjime Cmdr. Doug Caie prisipažino klastojęs informacinius biuletenius apie įvykį Somalijoje. Tuo laiku buvusi gynybos ministerė Kim Campbell negavo progos dalyvauti apklausinėjime, davė savo parodymus raštu. Jie teigia, sužinojusi visus faktus apie nužudymą tik po dviejų savaičių nuo įvykio. Jos pavaduotojas B. Fowler taipgi skundžiasi, kad negalėjo pasiteisinti prieš komisiją. **RSJ**

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

PADĖKA

AtA

POVILAS JUTELIS

po ilgos ir sunkios ligos mirė 1997 m. balandžio 14 d.

Nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Staškui už atlaikytas Mišias šventovėje ir maldas kapinėse. Dėkoju visiems už užprašytas Mišias, pareikštas užuojautas.

Nuoširdus ačiū R. Snowden, A. V. Šimkams, O. S. Kiršinams, E. S. Kuzmickams, V. Pačkauskui, A. I. Urbonams, M. J. Janušams, O. Juodviršienei, I. A. Savickams, D. Šimkienei, D. Chodočinskienei, K. Budrevičiui, E. Zakarževskienei, V. Birštonui, T. Kobelskienei, J. Gatautienei, L. Balsienei.

Dėkoju pensininkų klubo chorui "Daina" ir vadovei muz. L. Turūtaitei už giesmes šventovėje.

Liūdi – *žmona Janina*

PADĖKA

AtA

JULIUS GIPAS

staiga mirė 1997 m. kovo 26 d.

Giminės dėkoja Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. E. Putrimui, kun. L. Januškai, OFM, už gedulines Mišias ir jautrius žodžius, pastarajam – už maldas prie karsto.

Dėkojame artimiesiems ir draugams, atėjusiems atsisveikinti, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles ir už aukas Lietuvos vargšams.

Ačiū D. Radkienei už giedojimą ir vargonavimą. Nuoširdi padėka kun. E. Jurgučiui, OFM, palydėjusiam velionį į kapines.

Vic Adams ir Elzė Kazlauskienė

AtA

JUOZUI LUKOŠEVIČIUI

mirus,

žmoną RŪTĄ, dukrą VILIJĄ ir vyrą TADĄ VALINSKUS, seseris – MONIKĄ POVILAITIENĘ, KAROLINĄ KUBILIENĘ, EUGENIJĄ JUODIENĘ, brolius – JONĄ ir žmoną GENĘ, PETRĄ ir žmoną IRENĄ, jų šeimas bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

B. S. Sakalai
A. R. Jonaičiai

AtA

JUOZUI LUKOŠEVIČIUI

mirus,

liūdesyje likusius žmoną RŪTĄ, dukrą VILIJĄ ir žentą TADĄ VALINSKUS, seseris – MONIKĄ POVILAITIENĘ, KAROLINĄ KUBILIENĘ, EUGENIJĄ JUODIENĘ, brolius – JONĄ ir žmoną BRONĘ, PETRĄ ir žmoną IRENĄ, jų šeimas bei visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Č. J. Kurai ir šeima
A. P. Žuliai ir šeima

AtA

profesoriui-rašytojui

PRANUI D. GIRDŽIUI

Montrealyje mirus,

sūnus DOVYDĄ su šeima ir KLAUDIJŲ nuoširdžiai užjaučiame –

Mykolas, Jolanda ir Saulius Kiziai,
Windsor, Ont.

Viešpaties ramybėje užmigus mylimai mamytei

AtA

VERONIKAI JURGULIENEI,

jos dukrai VIDAI, žentui FELIKSUI MOCKAMS, vaikaičiams LINAI, VYTUI, JONUI bei kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą –

Toronto skautai-tės

AtA

ALBINUI KARTAVIČIUI

staiga iškeliavus amžinybėn,

jo dukras – ZITĄ GOTT, BIRUTĘ OBELĖNIENĘ, VALYTĘ GERARDI bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Jurgis ir Rimas Juodikiai

PADĖKA

Mylimas vyras, tėvelis ir tėvukas

a. a. ALBINAS BOČKUS

mirė 1997 m. vasario 17 d.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Eug. Jurgučiui, OFM, už maldas prie karsto ir gedulines Mišias koncelebruojant su klebonu kun. Aug. Simanavičiumi, OFM, ir kun. E. Putrimu, visiems jiems, palydėjusiems velionį į amžinojo poilsio vietą. Esame dėkingi karsto nešėjams; D. Radtkienei už gražias giesmes.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą, pareiškusiems užuojautą žodžiu bei raštu, užprašiusiems Mišias, ačiū už gėles ir aukas: "Kovai su vėžio liga", "Tremtinių grįžimo fondui" Lietuvoje, "Tėviškės žiburiams" ir "Vaiko tėviškės namams".

Dėkojame Vyt. Birštonui už paruoštus pusryčius ir visom, prisidėjusiom prie pyragų stalo.

Liūdintys –

žmona Elena, dukra Nijolė,
sūnus Tomas su šeimomis

KĘSTAS
Sukursiu gražų paminklą pagal jūsų pageidavimus
Dailininkas ***Kęstutis Keparutis***
Tel. FAX **905 540-1705**
238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

Paminklas partizanų vadui

JONAS ŽEMAITIS-VYTAUTAS, vyriausias Lietuvos partizanų vadas, devynerius metus kovojęs su sovietinių okupantų pajėgomis, buvo sušaudytas Maskvoje 1954 m. lapkričio 26 d.

H. PAULAUSKAS, Vilnius

Šiluvoje, pačiame miestelio centre, iškilo ąžuolinis paminklas žymiam Lietuvos partizanų vadui Jonui Žemaičiui-Vytautui (1909-1954). Senosios šventovės fone jis skatina susimąstyti, prisiminti didvyriškosios mūsų istorijos puslapius, kurie paženklinti liūdnu, tragišku ženklu, bet taip reikšmingi atgimusiai Lietuvai.

Jonas Žemaitis gimė 1909 m. kovo 15 d. Palangoje, kur tėvas dirbo grafo Tiškevičiaus ūkyje pieninininku. Vėliau šeima keitė daug gyvenviečių, o 1935 m. pastoviai apsigyveno Raseinių rajono Kiaulininkų kaime.

Pasimokęs Raseinių gimnazijoje, J. Žemaitis įstojo į Lietuvos karo mokyklą Kaune, kurią 1929 m. baigė ir buvo paskirtas į 2-jį artilerijos pulką. 1936 m. jis buvo pasiųstas dvejiem metam mokytis į garsiąją Fontainebleau artilerijos mokyklą Prancūzijoje, kurią baigęs gavo kapitono laipsnį. Grįžęs vadovavo 4-jo pulko mokomajai baterijai.

Vokietmečiu J. Žemaitis grįžo į Šiluvą. Gen. P. Plechavičiui formuojant Vietinę rinktinę J. Žemaitis savo apylinkėse sutelkė apie 150 vyrų būrį, buvo paskirtas bataliono vadu.

Prasidėjus antrajai bolševikų okupacijai, J. Žemaitis įstojo į LLA ir pasirinko partizano likimą. Daugiausia kovojo Raseinių apskrities ribose, dalyvaudamas daugelyje kautynių su NKVD ir stribų būriais.

1946 m. buvo įsteigta Kęstučio partizanų apygarda, kurios sudėtyje Savanorio rinktinės vadu buvo J. Žemaitis. 1947 m. ankstyvą pavasarį žuvus Kęstučio apygardos vadui J. Kasperavičiui-Visvydui, šias sunkias pareigas perėmė J. Žemaitis. Partizaninė kova vis labiau sunkėjo – per aštuonis mėnesius trijose Žemaitijos partizanų apygardose žuvo 483 kovotojai, buvo suimti 1502 partizanai ir jų globėjai.

Partizanų būrius reikėjo vienyti, centralizuoti vadovavimą, ir todėl 1948 m. liepos mėn. J. Žemaitis įsteigė Laisvės kovos sąjūdžio organizaciją ir priėmė vyriausiojo partizanų vado pareigas. 1949 m. vasario 16 d. jam buvo suteiktas partizanų generolo laipsnis.

Ypač sunki buvo 1951-52 metų žiema. J. Žemaitis slėpėsi Jurbarko rajono Šimkaičių miške, netoli Pavidaujo kaimo, pelkėje iškastame bunkeryje. Sirguliavo ir gruodžio mėnesį jį ištiko priepuolis ir paralyžius. Pavasariop vadą ėmė gydyti medicinos sesuo Marytė Žiliūtė-Eglutė. Sveikata pagerėjo, bet bolševikinis saugumas MGB ypač sustiprino sekimą, daugėjo suėmimų, žiaurių kankinimų ir trėmimų. Šimtai tūkstančių partizanams palankių ūkininkų buvo išvežta į Sibirą, baisių tardymų metu ne vienas partizanų ryšininkas palūždavo. Daugėjo išdavysčių.

Nežmoniškai sunkios gyvenimo sąlygos ir nuolatiniai pavojai visai išsekino kovotojų jėgas. 1953 m. gegužės 23 d. sovietų agentams pavyko suimti partizanų Mindaugo būrio vadą Juozą Palubecką-Simą, kuris kartu slapstėsi viename bunkeryje su J. Žemaičiu. Čekistai septynias dienas tardė ir kankino partizaną, kuris nežmoniškų kančių nebeišlaikė.

Gegužės 30 d. vidurdienį sovietų saugumiečiai aptiko bunkerį ir jin įmetė paralyžiuojančių dujų granatą. J. Žemaitis-Vytautas buvo suimtas. Čekistai norėjo jį panaudoti savo tikslams, bandė palaužti, net buvo lėktuvu nuskraidinę į Maskvą, kur jį tardė pats čekistų vadeiva J. Berija. Partizanų generolo, Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio tarybos prezidiumo pirmininko, kuris atgavus Lietuvos nepriklausomybę turėjo tapti penktuoju respublikos prezidentu, sovietams nepavyko nei užverbuoti, nei palaužti.

1954 m. birželio mėnesį prasidėjo uždaras partizanų teismas. Įsimintini teisiamųjų pareiškimai:

Marytė Žiliūtė: "Sovietų Sąjunga okupavo mano kraštą ir neteisėtai jame įvedė sovietų valdžią. Aš kovojau prieš šią valdžią ir laikau, kad kaip lietuvė turėjau tai daryti".

Juozas Palubeckas: "Teisiamieji suimti dėl mano kaltės, ir aš taip pat jaučiuosi kaltas ir asmeniškai prieš juos. Prašau teismą sušvelninti jiems bausmę ir už juos nubausti mane".

Jonas Žemaitis: "Visus pogrindžio veiksmus, kurio dalyviu aš buvau, nukreiptus prieš sovietų valdžią, aš laikau teisingais ir nelaikau nusikalstamais (...). Aš vis tiek manau, kad kova, kurią vedžiau devynerius metus, turės savo rezultatus".

Jonas Žemaitis-Vytautas buvo sušaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime 1954 m. lapkričio 26 d. Po savaitės ten pat sušaudė ir Juozą Palubecką.

Lietuvos partizanų vado J. Žemaičio-Vytauto gyvenimas ir kova yra ryškiausio didvyriškumo pavyzdys.

Plačiau apie įžymųjį partizaną yra rašiusi N. Gaškaitė knygoje "Laisvės kovų archyvas" XIII t. 1995 m.

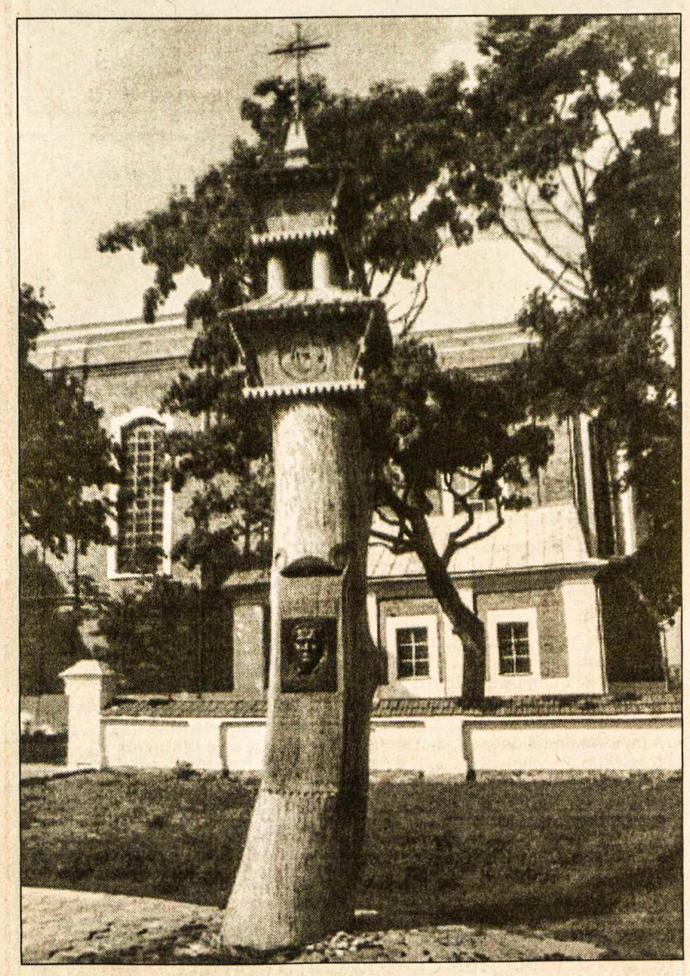

Paminklas Lietuvos partizanų vadui JONUI ŽEMAIČIUI-VYTAUTUI Šiluvoje **Nuotr. H. Paulausko**

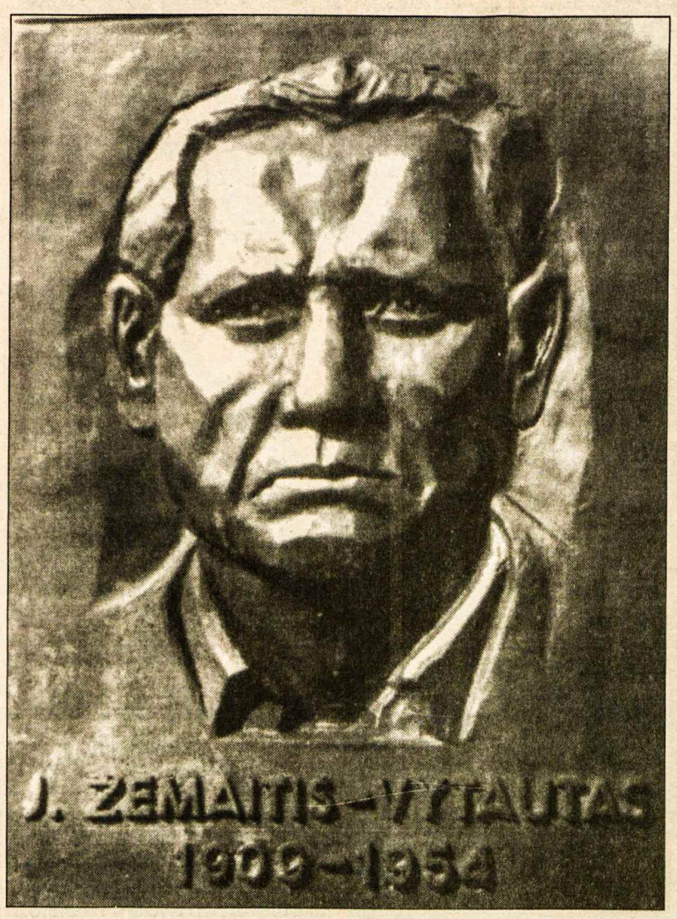

Lietuvos partizanų vado JONO ŽEMAIČIO-VYTAUTO bareljefas Šiluvoje **Nuotr. H. Paulausko**

Tautinės mažumos Baltijos valstybėse

"The Toronto Globe & Mail" dienraštyje š. m. balandžio 8 d. buvo išspausdintas straipsnis apie Latviioje ir Estijoje gyvenančius rusus. Autorius Geoffrey York rašo, kad tūkstančiai tose valstybėse gyvenančių rusų neturi teisės į pilietybę, balsuoti ar dirbti valdžios tarnyboje. Jiems net gresiąs deportacijos pavojus.

Estija ir Latvija dar su Maskva nėra išsprendusi nesutarimų dėl rusų gyventojų likimo. Maskva teigianti, kad beveik milijono rusų žmogaus teisės yra pažeidžiamos, grasina taikyti ekonomines sankcijas, jeigu mažumoms nebus pripažįstomos pilietybės teisės.

Estija ir Latvija esą kaltina Rusiją jos padarytais žmogaus teisių pažeidimais, įtardamos, jog Rusija tyčia aštrina mažumų teisių klausimą, norėdama Baltijos kraštams sudaryti kliūtis įsijungti į Šiaurės Atlanto sąjungą bei Europos sąjungą ir laikyti jas savo įtakos sferoje.

Vis dėlto esą užsienio politikos stebėtojų, kurių nuomone Latvija ir Estija turėtų sušvelninti įstatymus, draudžiančius beveik trečdaliui gyventojų balsuoti ar turėti nuosavą žemę. Jų teigimu, dabartiniai apribojimai nesudaro demokratinio ir pastovaus krašto vaizdo.

Pasak G. York, vien Lietuva, kurioje rusų yra tik 10%, nejausdama pavojaus, suteikė jiems teisę įsigyti pilietybę ir balsuoti. Latvijoje yra tik 57% latvių, o 35-40% rusų, ukrainiečių ir gudų. Sovietiniais laikais, vykdydama nutautinimo politiką, Maskva specialiai siuntė rusus apsigyventi Latvijoje ir Estijoje. Atgavusios nepriklausomybę šios valstybės nedavė pilietybės atvykusiems po 1945 m., nebent jų tėvai buvo piliečiai ankstesniame nepriklausomybės laikotarpyje.

Norintiems įsigyti pilietybę keliami dideli kalbos, istorijos ir konstitucijos žinojimo reikalavimai. Griežčiausios taisyklės taikomos mažumoms Latvijoje, kuri riboja pilietybės prašančiųjų skaičių ir jų didelę dalį atbaido sudėtingomis biurokratinėmis procedūromis.

Apie 120,000 Estijoje gyvenančių rusų yra padavę prašymus gauti Rusijos pilietybę, kuri greitai suteikiama, tačiau jie nenori grįžti į Rusiją, nes Baltijos kraštų ekonomija yra daug stipresnė. Net daugelis neturinčių pilietybės esą pilnai įsijungę į krašto gyvenimą ir pradeda save laikyti estais arba latviais, siunčia savo vaikus į vietines mokyklas.

Estijos ir Latvijos valdžios pareigūnai nežada keisti įstatymų, nesutinka su kaltinimais, jog prieš rusus diskriminuojama, ir tvirtina, kad jie turi stengtis prisitaikyti ir išmokti vietinę kalbą. **RSJ**

Didžiausias atviros visuomenės priešas yra nebe komunizmas, o neribotas kapitalizmas.

Amerikos bilijonierius GEORGE SOROS

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Susitikimas su žymiuoju kalbininku

Prisimenant profesorių JONĄ KAZLAUSKĄ, nužudytą sovietmečiu 1970 metais spalio 8 dieną

KAZIMIERAS SKEBĖRA, Vilnius

1968 m. gegužės mėn. grįžęs iš katorgos, rytojaus dieną buvau paprašytas į svečius pas artimą kaimyną Viktorą Karčiauską į svečius. Kol šeimininkė ruošėsi, mudu su šeimininku narpliojom dienų įvykius, kurie nebuvo linksmi. Aš jam pasakojau apie buvusią buitį katorgininko, o jis man – apie nūdienos kolchozo vergiją ir ateitį be jokių pragiedrulių.

Ant stalo, užtiesto balta kaip sniegas staltiese, guli man konclagery nematytas "Valstiečių laikraštis". Žvilgterėjau į jo eilutes ir pritrenkiančiai nustebau: "Eriškių kolūky palikta 9 motininės kiaulės". Kas tai, korektūros klaida ir nevykusi patyčia? Kitur, "Lenino keliu" kolūky dvi motininės kiaulės atvedė 23 paršelius. Reiškia, ne korektūros klaida, o redaktorių sąmoningas niokojimas lietuvių kalbos. Ir dar artojams skirtame laikraštyje.

Turėjome Moters dieną kovo 8, bet už tai neturėjome Motinos dienos, kurią, kiekvieną gegužės mėnesio pirmąjį sekmadienį, minėdavome kaip ir visame kultūringame pasaulyje mini ir šiandien. Už tai mes paveldėjome maskolišką keiksmažodį motinos vardu...

Abu su geruoju Viktoru pasvarstę ir pasipiktinę šituo antikultūriniu reiškiniu, atsisveikinom. Rytojaus dieną nuvykau Vilniun. Iš karto į universiteto rūmus. Juk kur gi kitur surasi mūsų kalbos žinovus, jei ne universitete? Pirmas sutiktas man parodė duris po kairei. Užėjau. Čia suradau 3 šaunias mergaites. Rodos, tai buvo redakcija. Va, šitom gerom mergiotėm aš ir išdėsčiau savo sopulį, kurį man sukėlė vakar matytas "Valstiečių laikrašty" pranešimas apie išniekinimą mūsų brangiosios motinos. Mergytės, tai išgirdusios, susirūpino ir man pasakė padėti nieko negalinčios ir nurodė užeiti pas fakulteto dekaną profesorių Joną Kazlauską.

Viena tų mergyčių mane palydėjo iki durų, už kurių esąs dekanas, parodė ir pabėgo. Aš stoviu ir galvoju: jeigu jau tas geras vaikas bijojo pabelsti į duris ir mane ten įvesti, reiškia tas profesorius senas ir piktas. Ko gi ji pabėgo?

Truputį pastoviniavęs, pagalvojau: tiek kelio padaręs grįžti nuo durų negerai. Aš gi ateinu prašyti ne malonės ir ne pinigų, ir net ne sau kokios naudos, o tautos garbės reikalu. Jei barsis, atsiprašysiu ir išeisiu. Pabeldžiau nedrąsiai. Išgirdau energingą prašymą. Drąsiai įėjau. Net savo akimis netikiu: prie stalo stovi jaunas, energingas jaunuolis, kuris savo tokiom gerom ir nuoširdžiom akim tarsi prikaustė prie savęs. Žinoma, aš nepatikėjau, kad čia profesorius, nes per jaunas. O dar dekanas. Tam reikia patyrimo, žinoma, ir metų. O tas simpatiškas žmogus labai jau jaunas. Matau, kaip jis su nuostaba žiūri į lagerinę mano aprangą.

"Kaip kiekvienas augalas turi savo kirmėlę, taip kiekvienas žmogus turi savo rūpestį. Turiu jį ir aš". Išdėsčiau savo pasipiktinimą sovietiškais ne tik biurokratais, bet ir nepraustaburniais, kurie kiaules pavadino motinomis, o Motinų net šventę panaikino.

Jaunas profesorius mane išklausęs sako: "Tai ką gi mes galim padaryti?"

– O jeigu taip parašyti "Valstiečių laikraščio", "Tiesos", "Komjaunimo tiesos", Žemės ūkio" ir kitų laikraščių redaktoriams trumpus laiškučius, kad jie bent jau nekiaulintų mūsų motinų.

Pasikvietė iš kito kambario mergytę, kuriai padiktavo trumpą turinį. Ji mašinėle per kalkę užrašė, ką jai profesorius padiktavo. Tik jis kiekvieno lapelio viršuje užrašė savo ranka laikraščių pavadinimus, kuriuos atidavė mergaitei, pasakęs: "Adresus surasit telefonų abonentų knygoje".

Šitos "kiaulystės" reikalą spręsdamas, pavogiau jo labai brangaus laiko, gal daugiau nei valandą. Profesorius žvilgterėjo į laikrodį ir jau nesėdo už stalo, bet mane išlydėjo iki aikštelės, stipriai paspaudė ranką ir pasakė: "Jei tie biurokratai neturi įsakymų iš viršaus ir jei patys dar visai nesugedę, tai gal kas nors ir išeis". Dar kartą paspaudė man ranką ir sparčiu žingsniu nužingsniavo Sruogos gatvėn.

Aš, likęs universiteto aikštelėje, dar ilgokai galvojau ir su dideliu džiugesiu didžiavausi, kad dėkui Dievui pas mus dar yra profesorių, ir tai jaunų profesorių, kurie, kad ir labai apkrauti visokiais darbais, sodžiaus žmogui suranda ir laiko, ir gero patarimo, ir nuoširdžios pagalbos. Tik ar daug tokių?

Po dviejų savaičių skaitau ne tik "Tiesoje", bet ir rajono "Lenino vėliavoje", kad Bagaslaviškio kolūkyje dvi paršavedės atsivedė 23 paršelius. Jau ne "motininės". Ir taip to doro mokslininko dėka padaryta tiek daug lietuvių kalbos tyrumui. Praėjo jau 27 metai, kai šis kilnus ir didelis mokslininkas buvo klastingai nužudytas. Mes, kuriems tai svarbu, negalim užmiršti, kaip šis mokslininkas apgynė mūsų Motinos vardą. Be lazdos, be pagalio, be durklo, be automatiško ginklo, vien svariu filologo žodžiu.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gūnais bei verslininkais. Kaip praneša "Lietuvos aidas", jo tikslas buvo užsitikrinti Danijos paramą Lietuvai stojant į Vakarų organizacijas, o taip pat paskatinti Danijos verslo firmas dalyvauti privatizuojant svarbiuosius Lietuvos ūkio objektus, pvz. Klaipėdos uostą, naftos pramonę.

Briuselyje balandžio 18 d. Lietuvos pareigūnai pakartojo savo poziciją dėl ŠAS plėtimosi, apibūdino Lietuvos galimybes tapti nare, rašo ELTA. Užsienio reikalų viceministerio Albino Januškos vadovaujama Lietuvos delegacija susitiko su ŠAS politinio karinio valdymo komiteto nariais. Buvo apsvarstytas Lietuvos aktyvus dalyvavimas "Bendradarbiavimo" planavime ir peržiūroje nuo programos pradžios, 1995 m.

Padidėjo valstybės skola

ELTA skelbia, kad pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuvos valstybės skola padidėjo 146 mln. litų ir balandžio 1 d. siekė 7.37 bln. litų. Finansų ministeris Algirdas Šemeta pranešė, kad skola užsieniui per tris mėnesius padidėjo 39 mln. litų, balandžio pradžioje buvo 4.7 bln. litų, o vidaus skola padidėjusi 137 mln. litų iki 2.65 bln. litų.

Lietuvos valstybės kontrolieriaus Vido Kondroto nuomone, įvairių Lietuvos įmonių užsienyje gautos paskolos naudojamos blogai arba vos patenkinamai. Praėjusių metų duomenimis, 8.4% įmonių, gavusių valstybės garantuotas paskolas nevykdė pažadėtų įsipareigojimų; 7.3% įmonių finansinė būklė buvo labai bloga; 93.2% įmonių paskolos buvo išduotos be užstato.

Naujasis Vilniaus meras

ELTOS žiniomis, iš trijų kandidatų balandžio 10 d. naujuoju Lietuvos sostinės meru (28 balsais iš 50-ties) buvo išrinktas verslininkas Rolandas Paksas. Jis tikisi, kad sostinei bus paskirta daugiau lėšų iš valstybės biudžeto. Jo teigimu, pirmiausia bus tvarkomos gatvės, paupiai, kiemai, žolynai, fontanai, o vėliau sprendžiami transporto srautų klausimai, senamiesčio atstatymas.

Kaip rašo "Lietuvos aidas" (nr. 70), taip pat buvo išrinkti du mero pavaduotojai, nutarta sudaryti 10 narių valdybą, o komitetai bus palikti tie patys.

Kauno miesto taryba naujuoju meru išrinko konservatorių, UAB "Santechnika" generalinį direktorių Henriką Tamulį. **RSJ**

Don't you miss Lithuania?
From $995
Fly from Toronto via Helsinki to Vilnius, on the left bank of the Neris river in Lithuania.
See the breathtaking Gothic and Baroque architecture which abounds everywhere here, then enjoy the cafe society, the quaint little shops and lively nightlife. With a great rate like this, why miss it? Call now.
FINNAIR
GATEWAY TO THE WORLD
Norvista
NON-STOP TORONTO - HELSINKI FLIGHTS OPERATE ON WEDNESDAYS AND SATURDAYS BETWEEN THE PERIOD OF MAY 17 AND SEPTEMBER 6, 1997. Finnair flights from Toronto with Air Canada connections from Montreal and Ottawa. PLEASE CALL US FOR YOUR COPY OF THE NORVISTA SUMMER BROCHURE!
Finnair is a partner in Aeroplan! Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available.
Contact your travel agent or call Norvista Tours at
416•222•0203 or 1•800•461•8651

LAISVOJE TĖVYNĖJE

UŽMIRŠTAS PRAŠYMAS

Baigiantis žiemai Šv. Kazimiero seselių vienuolija pastebėjo, kad nėra pakankamai lėšų Pažaislio vienuolyno svečių namo šildymo įrangai sutvarkyti. Gerai, kad Kauno savivaldybė remontui galėjo paskirti 21.375 litus iš biudžetan neįtraukto fondo. Vienuolės aiškino, kad svečių namas yra skirtas tiems, kurie ieško ramybės, dvasinio susikaupimo ir maldos.

KOVA DĖL SIENOS IR NAFTOS

Balandžio mėnesį Lietuva ir Latvija vėl turėtų pradėti daug ginčų atnešusias derybas dėl naftos ir jūrų sienos. Lietuvos delegacijai šiose derybose vadovauja užsienio reikalų ministerijos sekr. R. Šidlauskas. Jo nuomone, šį kartą pagrindinis dėmesys teks jūrų sienai, atskirtai nuo naftos reikalų. Esą abiem derybininkų pusėm paaiškėjo, kad ginčiai dėl naftos tėra laikini, o siena išliks amžiams net ir tada, kai Baltijos jūroje nebebus naftos. Ateis laikas, kai neliks net ir firmų, ieškančių naftos telkinių Baltijos jūroje. R. Šidlauskui taipgi atrodo, kad abiem pusėm derybose bus lengviau pačioms išspręsti tos amžinos sienos klausimą, kai iš jo bus išjungti naftos reikalai su gundančiais tarpininkų pažadais bei ju siekiais.

NENORI ZAUERVEINO GATVĖS

Lietuvos istorijoj Jurgiu Zauerveinu yra vadinamas Hanoveryje gimęs politikas ir rašytojas Georg Sauerwein (1831-1904), Mažosios Lietuvos veikėjas ir jos himno "Lietuviais esame mes gimę" autorius. Aldonos Aleksėjūnienės pranešimu "Lietuvos ryte", jo vardo gatvėje gyvenantys šilutiškiai renka parašus, reikalaudami kitokio pavadinimo savo gatvei. Esą jie nežino, kur ir kada Jurgis Zauerveinas gimė, gyveno, ką veikė ir už kokius nuopelnus po mirties jo vardu pavadinta gatvė Šilutėje. Tik retas yra girdėjęs ir J. Zauerveino Mažosios Lietuvos himnu tapusį eilėraštį "Lietuvninkais mes esam gimę", kuriam melodiją sukūrė Stasys Šimkus. Be to, jiems sunku ištarti tokios gatvės pavadinimą. Tad J. Zauerveiną geriau būtų pagerbti Šilutėje pastatytu paminklu. Tai pirmas toks protestas, nors Šilutėje yra filosofo I. Kanto, rašytojo H. Suedermanno, muziejininko H. Scheu gatvės, atspindinčios jų turėtus ryšius su Mažąja Lietuva.

KLASTINGI IVANOVO ŽODŽIAI

Apgaulingos vienybės "Jedinstvo" vadas Valerijus Ivanovas 1996 m. gegužės 22 d. Dūma vadinamo Rusijos parlamento narius supažindino su savo knyga "Lietuvos kalėjimas", naudodamasis klastingais šmeižto žodžiais, liečiančiais kruvinuosius 1991 m. sausio 13 d. įvykius Vilniuje. Pasak jo, ten žuvo tik vienas sovietų armijos kariškis KGB ltn. Šatskinas. "Lietuvos ryto" atstovas Donatas Stravinskas, cituodamas V. Ivanovo žodžius, rašo: "Visi lavonai, kurie ten buvo, tai ne lavonai žmonių, žuvusių nuo susidūrimo su sovietų armija. Aš tai tvirtinu griežtai ir aiškiai..." Rusijos pilietis V. Ivanovas, "Jedinstvo" vadas Lietuvoje, netgi drįso teigti, kad ir Loretos Asanavičiūtės nesutriuškino sovietinis tankas. Esą niekas per merginą nevažiavo. Baudžiamosios bylos V. Ivanovui už jo šmeižtus pareikalavo tanko vikšrų sutriuškintos Loretos motina Stasė Asanavičienė bei kitų žuvusiųjų artimieji. Bylą Vilniaus antrajame apylinkės teisme jau pradeda nagrinėti teisėjas R. Piličiauskas, tikrindamas V. Ivanovui mestų šmeižto kaltinimų teisingumą.

BLANKSTA VĖLIAVOS SPALVOS

Spalvų derinį Lietuvos vėliavai jau 1917 m. išrinko dr. Jonas Basanavičius, dailininkai Antanas Žmuidzinavičius ir Tadas Daugirdas. Jų pasirinktą spalvų derinį sudarė – sodri auksinė geltona, ąžuolo lapo žalia ir purpurinė tamsokai raudona. Ritos Grumadaitės pranešimu "Lietuvos ryte", tokios spalvos buvo atspausdintos ir Atgimimo sąjūdžio pirmojo suvažiavimo atstovams. Nepriklausomybės laikų Lietuvos vėliava su geriausiomis šio derinio spalvomis 1988 m. spalio 7 d. buvo rasta inžinierių Jūratės ir Rimanto Karosų šeimoje. Šią vilnonę austinę vėliavą išsaugojo Jūratės mama Stefa Platelienė, ištremiama į Mordovijos lagerius ją perdavusi globėjai Apolonijai Kepėšaitei. Problemą sudaro greitas Lietuvos vėliavos spalvų nublukimas. Mat jos yra su atspalviais, saulėje greičiau blunkančiais. Patvaresnė užsienio medžiaga Lietuvai per brangi. Geriausias dabartines vėliavas iš vietinės medžiagos Lietuvoje gamina Širvintų bendrovė "Žeimena" ir Kauno bendrovė "Šilkas". Lietuvos vėliavas valstybinėms šventėms dabar reikia iškelti trylika kartų per metus.

PAMINKLAS ŠILUTĖJE

Šilutės rajono valdyba jau 1995 m. vasario 13 d. potvarkiu įsipareigojo paskelbti idėjinį konkursą paminklo, įamžinančio Klaipėdos krašto susijungimą su Didžiąja Lietuva. Konkurso reikalams ji iš anksto paskyrė pusketvirto tūkstančio litų. Tačiau konkursas ir po dvejų metų tebėra nepaskelbtas. "Lietuvos ryto" atstovės Aldonos Aleksėjūnienės pranešimu, jis ir nebus paskelbtas. Mat paminklo neapmokamą projektą pasiūlė klaipėdiečiai architektai Marija ir Martynas Purvinai, energingi Mažosios Lietuvos garsintojai. Jų projektą sudaro simbolinė siena bei jos abiejose pusėse įrašytos Klaipėdos kraštui ir Didžiajai Lietuvai svarbios susijungimo datos, sukilimo organizatorių pavardės. Paminklas bus pastatytas aikštėje priešais Šilutės savivaldybės rūmus. Mat ten 1923 m. sausio mėnesį veikė Vyriausiasis Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas. Paminklą norima atidengti 1998 m. sausio 15 d., kai bus minima Klaipėdos krašto ir Didžiosios Lietuvos susijungimo deimantinė sukaktis. **V. Kst.**

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

Brazilijos lietuvių tautinių šokių grupė "Nemunas" linksmina svečius "Lituanikos" sodyboje 1997.III.9
Nuotr. A. Rudžio

Iškilmės Brazilijoje

VIENUOLĖS ŠVENTĖ. Jonas Zakarevičius su žmona Vera ir dviem dukrelėm atvyko iš Lietuvos 1928 m. ieškoti laimės. Jaunesnioji dukrelė Joana 1947 m. panūdo ieškoti tos laimės vienuolyne. Ji anuomet vasario 1 d. su kitom draugėm įstojo pranciškiečių vienuolijon, kur gavo Kristinos vardą. Atlikusi reikalingas studijas, tapo mokytoja ir dabar sėkmingai darbuojasi Šv. Mykolo arkangelo vardo mokykloje. 1997 m. vasario 1 d. ji su savo draugėmis – kiniete ir portugale atšventė 50 metų vienuolinio gyvenimo sukaktį. Šv. Mišias aukojo trys kunigai – J. Šeškevičius, I. Daioni ir J. Ulisses Leiva, dabartinis Šv. Juozapo par. klebonas. Po pamaldų buvo surengtos vaišės Šv. Mykolo par. salėje. Ten buvo palinkėta seselei Kristinai toliau sėkmingai darbuotis lietuvių tarpe.

PENSININKŲ NAMŲ ĮKURTUVĖS. 1997 m. kovo 9 d. į lietuvių aikštę Vila Zelinoje rinkosi tautiečiai, pasiruošę kelionei į lietuvių sodybą "Lituanika". Jų laukė trys dideli autobusai, pritaikyti ilgom kelionėm. Per dvi valandas pasiekėm "Lituaniką", esančią už 80 km nuo Sao Paulo. Iškilmingas Mišias atnašavo lietuviai kunigai ten įrengtoje koplyčioje, kurioje telpa 50 asmenų, o mūsų buvo arti 200. Po šventinimo apeigų buvo vaišės, kur irgi buvo ankšta.

Pensininkų name yra aštuoni kambariai su patalpa sanitarui ir svečių kambarys. Namas pastatytas gražioje vietoje, ramioje aplinkoje, toli nuo miesto triukšmo.

Per pietus, sukalbėję maldą, pasivaišinom valgiais, vaisvandeniais ir putojančiu alumi. Popietę praleidom lietuviškoje aplinkoje. 4 v.p.p. buvo kava su pyragaičiais. 5 v.p.p. autobusais grįžome į Sao Paulo. **Antanas**

Įvažiavimas į lietuvių sodybą "Lituanika" Brazilijoje Ntr. A. Rudžio

Delhi-Tillsonburg, Ont.

Į AMŽINĄ POILSĮ sausio mėn. išlydėjome **a.a. Mariją Rudokienę** ir **a.a. Albiną Skodienę,** Bendruomenės ir katalikių moterų draugijos veikėjas.

Kovo 28 d. savo namuose, Vienna, Ont. mirė **a.a. Marija Mickevičienė.** Ostrander laidotuvių namuose kovo 31 d. kalbėjome Rožinį ir atsisveikinome su aktyvia ir labai darbščia Bendruomenės, katalikių moterų bei DLK Gedimino šaulių kuopos nare. Balandžio 1 d. po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero lietuvių šventovėje Delhi, Ont., palydėjome į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje, Ont.

TABAKO SUPIRKIMO PATALPOSE, Delhi, Ont., balandžio 13 d. vyko daugiakultūris pasirodymas, kuriame dalyvavo ir apylinkės lietuviai. Mūsų bendruomenei daugiakultūrėje veikloje atstovauja J. Lukšys. Jis vadovavo ir tautybių eisenai. Lietuvišką parodėlę paruošti buvo paprašytas mūsų jaunimas. Su didele meile norėdamos parodyti ką Lietuva turi gražiausio, dirbo J. Pargauskienė ir S. Pargauskaitė-Comeau, talkinant tėvui ir sūnui Pargauskams. Didžiausias parodėlės lankytojų dėmesys krypo į gintarą, kiti žavėjosi Kryžių kalnu. Į gausius lankytojų klausimus atsakinėjo B. Lukošienė ir E. Rugienienė. Tautybių eisenoje tarp daugybės kitų valstybių vėliavų Pargauskų šeima nešė ir Lietuvos vėliavą. Labai sumažėjome savo skaičiumi, bet pasilikusieji dirbame ir stengiamės, kad Lietuvos vardas dar ilgai skambėtų šioje aplinkėje.

KLB VALDYBOJE vietoj mirusio vicepirmininko ir išsikėlusios kitur gyventi sekretorės dabar vicepirmininku yra J. Vitas, sekretorė – B. Lukošienė. **T.P.**

London, Ontario

LONDONO "PAŠVAISTĖS" CHORISTAI balandžio 13 d. buvo maloniai nustebinti jiems parapijos tarybos suruoštomis vaišėmis, kurias dosniai parėmė kun. K. Kaknevičius, R. ir P. Kurai, A. Petrašiūnas ir V. Staškūnas. Linksmino su puikiai paruošta programa L. Turūtaitė iš Toronto. Vaišės buvo ne tik linksmos, bet ir skaniai paruoštos I. Daniliūnienės, talkinant S. Šilbajorienei ir V. Bendoraitienei. Jau metai, kai "Pašvaistė", netekusi pirmininkės ir sekretoriaus-iždininko G. ir E. Petrauskų, sėkmingai gieda kas sekmadienį Šiluvos Marijos šventovėje net neturėdama nuolatinio chorvedžio. Choristai dėkingi muz. A. Petrašiūnui, kuris nors ir labai užsiėmęs, randa laiko choristus paruošti didesnėm šventėm. Nuoširdų ačiū taria "Pašvaistės" choristai visiems, prisidėjusiems prie šios nuotaikingos popietės. **Viktorija Staškūnienė**

Hamilton, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI, prisimindami **a.a. Julių Mačiuką** ir reikšdami užuojautą šeimai bei visiems artimiesiems, aukojo: $20 – K.A. Žilvyčiai, J.G. Krištolaičiai, J. Stankus, P. Žulys; $10 – J. Miltenis, J.R. Pleiniai. Prisimindami **a.a. Stasę Milerienę** ir reikšdami užuojautą vyrui Kazimierui Milleriui, dukroms Ramunei ir Daliai ir jų šeimoms bei visiems artimiesiems, aukojo: $50 – Sofija Rakštienė; $25 – Z.N. Stonkai, V.M. Leparskai, S. Dalius; $20 – I. Repečkienė, P. Žulys, J.K. Blekaičiai, P. G. Breichmanai, J.K. Januškevičiai, J.T. Andrukaičiai, A. Petraitienė, J. Stankus, J.G. Krištolaičiai, J.M. Gimžauskai, P.S. Kanopai, G. A. Skaisčiai, L.D. Gutauskai, L.J. Koperskiai, K.L. Meškauskai, J.R. Jurgučiai, A.V. Stanevičiai, A.S. Aušrotai, K.K. Deksniai, P.Z. Sakalai, B. D. Mačiai, J.R. Pleiniai, D. Žemaitienė; $15 – J.J. Stanaičiai; $10 – P. Krivinskienė, S. Saunorienė, J. O. Kareckai, J. Miltenis, V. E. Sakai. **A. a. Juozo Bajoraičio** atminimui aukojo: $68.58 ($50 US) – V. K. Karaliai, Baltimore, Md; $20 – A. V. Stanevičiai. **A. a. Aleksos Vaičeliūno** atminimui $20 aukojo A. Deksnienė. Kanados lietuvių fondas dėkoja už aukas. **KLF**

"LIETUVOS TREMTINIŲ FONDUI" a.a. S. Milerienės atminimui aukojo: $25 – A. J. Mačiukai; **a.a. J. Mačiuko** atminimui aukojo: $30 – O. St. Žvirbliai. "Vaiko tėviškės namams" **a.a. J. Mačiuko** atminimui aukojo: $20 – V.M. Kazlauskai, N.N., kun. Kazlauskas. Aukas surinko Hamiltono katalikių moterų draugija.

BRONĖ SKVERECKIENĖ 70-tojo gimtadienio proga balandžio 12 d. pagerbta Sheraton viešbutyje staigmenos vaišėmis, kurias suruošė dukterys, žentai, vaikaičiai, provaikaičiai, pasikviesdami daug sukaktuvininkės draugų. B. Skvereckienė daugelį metų dirbo KLK moterų draugijoje. Paprašyta gelbsti ir dabar liet. organizacijoms. Sveikinimuose palinkėta geros sveikatos dirbti tėvynės ir artimo gerovei. **Z.R.**

GIEDRAIČIO LIETUVIŲ ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO valdybos posėdis įvyko balandžio 16 d. Klubo valdybą sudaro: pirm. J. Stankus, vicepirm. A. Jusys, sekr. A. Povilauskas, šaudymo vadovas V. Svilas, šaudymo vadovo padėjėjai P. Armonas ir Z. Čečkauskas, medžioklės vadovas M. Jonikas, žūklautojų vadovas P. Šidlauskas, spaudos ir reklamų A. Gailienė, ūkio vadovė E. Bajoraitienė. Revizijos komisija: G. Skaistys, P. Sakalas ir P. Šulys.

Klubo pirm. J. Stankus, perskaitė susirinkimo darbotvarkę. Buvo prisiminti neseniai mirę klubo nariai Balys Savickas ir Juozas Bajoraitis. Į klubą įstojo 10 naujų narių: R. Zaburskis, Ed. Ginčiauskas, Ed. Macijauskas, K. Keparutis, A. Pranckevičius, B. Mačys, D. Mačienė, Ed. Krištolaitis, R. Prakapas ir K. Deksnienė.

Visuotinis klubo narių susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 1, 2 v.p.p. Bus taurių įteikimas. Atvykusieji ir susimokėję nario mokestį bus pavaišinti. Pirmoji klubo gegužinė įvyks liepos 13 d. Kitos: "Talkos" kredito kooperatyvo – liepos 26 d., "Tėvynės sąjungos" – rugpjūčio pabaigoj (tikslesnė data bus paskelbta vėliau). Sezono uždarymas – rugsėjo 14 d. **A. Gailienė**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Ankstyvą Velykų rytą Niujorke buvo nušauta naujųjų ateivių iš Lietuvos – Jūratės ir Rimgaudo Dainių šeima. Jūratė, baigusi psichologijos studijas Vilniaus universitete, į JAV atvyko 1994 m., o jos vyras Rimgaudas – 1995 m. Sekančiais metais jiedu atsivežė sūnų, kurį tėvų žuvimas ištiko tik ašuonerių metukų amžiaus. Berniukas, išgirdęs šūvius, tėvus rado nušautus miegamajame. Jis atpažino iš miegamojo išbėgantį meksikietį Abelį Rosą. Šį įvykį labai plačiai aprašė Vilniuje leidžiamas "Lietuvos rytas". Pasak jo, Jūratė su meksikiečiu A. Rosu, prisipažinusiu nužudymą, dirbo tame pačiame restorane ir netgi gyveno su juo. Tačiau vėliau ji grįžo pas sūnų atsivežusį savo vyrą Rimgaudą. Nelegaliai į JAV atvykęs meksikietis A. Rosas juos abu nušovė nesuvaldydamas kerštingumo. Jo dabar laukia mirties bausmė. Jūratės ir Rimgaudo palaikai buvo sudeginti, išpjovus persodinimui tinkamus organus, o sūnus Lukas buvo nuskraidintas Vilniun. Ten jo laukė berniuko senelis S. Kazakauskas, Jūratės tėvas. Išlaidoms padengti specialų fondą buvo sudarę naujieji ateiviai iš Lietuvos. Belieka tikėtis, kad jie pasimokys iš šios tragedijos ir bus atsargesni.

Bruno Gediminas, gimęs 1915 m. birželio 2 d. Čikagoje, mirė Los Angeles mieste sausio 23 d. Šeima jį 1921 m. buvo parsivežusi Lietuvon. Čikagon grįžo tik 1936 m. balandžio 1 d., Lietuvoje sulaukęs dvidešimt vienerių metų, išaugęs vyru lietuviškoje aplinkoje. 1936-1937 m. Čikagoje jis dirbo su kompozitoriumi A. Vanagaičiu, padėdamas redaguoti žurnalą "Margutis", bendradarbiaudamas ir tą vardą turėjusioje radijo programoje. 1941 m. įsijungė JAV kariuomenėn. Jam teko dalyvauti kovose su Japonija, kariuomenėje praleisti šešerius metus. Pokaryje, baigęs kulinarijos kursus, persikėlė Kalifornijon. Los Angeles mieste jis sukūrė lietuvišką šeimą su J. Grinkevičiūte. Ten jis suorganizavo ir pirmąją lietuvišką radijo valandėlę. Ją jis pats finansavo ir jai vadovavo septyniolika su puse metų.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko Tautiniuose namuose. Jame kalbėjo Tautinių namų pirm. Jonas Petronis, dabartinės radijo valandėlės vardu – Regina Gasparonienė, ALT sąjungos – Antanas Mažeika, Lietuvių kredito kooperatyvo – Ignas Medziukas, investuotojų Lietuvoje – Vincas Juodvalkis. Velionis po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovėje palaidotas Kalifornijos Culver City Šv. Kryžiaus kapinių mauzoliejuje.

Karaliaučiaus kraštas

Lietuvos pramonininkams prekiauti Klaipėdos krašte trukdo savi varžovai. Tokią išvadą skaitytojams pateikia "Lietuvos aido" korespondentas Alvydas Putelis. Jam skundėsi akcinės bendrovės "Tauragės pienas" direktorius Kęstutis Veverskis, kad rinką Sovetsku pavadintoje Tilžėje jau yra užvaldę kiti lietuviai. Tad tektų varžytis saviesiems su savaisiais. Mat ten gyvenantys rusai mėgsta lietuviškius maisto gaminius. Tačiau tokia tarpusavio kova nenaudinga, kai Karaliaučiaus kraštan veržiasi ir pigesni už lietuviškuosius maisto gaminiai iš Vakarų Europos.

Lenkija

Vidmantas Povilionis, Lietuvos konsulas Seinuose, skundžiasi, kad jam yra nesuprantamas jau susitarto sklypo vysk. A. Baranausko paminklui pardavimo sustabdymas. Esą visiems jau prieš kelerius metus buvo žinomas to sklypo savininko grasinimas, kad jis savo žemės lietuviams niekada neparduos. Keista, kad triukšmas kilo tik dabar, kai apie sutartą sklypą parašė lenkų spauda. Tas lenkas sklypo savininkas jau negyvena Seinuose. Diplomatui V. Pavilioniui atrodo, kad Seinų savivaldybė turėjo pakankamai laiko tai žemei nupirkti. Tik tada ją reikėjo siūlyti vysk. A. Baranausko paminklui. Dabar Seinų vadovai lietuviams jį pasiūlė neišpirktą iš privataus asmens.

Australija

Šv. Kazimiero šventė Melburno lietuvių kolonijoje buvo atšvęsta kovo 2, sekmadienį, kun. dr. Pr. Dauknio Mišiomis, atnašautomis Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės šventovėje. Visas skautų Džiugo tuntas pamaldose dalyvavo uniformuotas su savo vėliava. Skautai giedojo net ir savo giesmes. Prieš pamokslą kun. dr. Pr. Dauknys tuntininkui s. P. Kviecinskui įteikė iš Lietuvos gautą Šv. Kazimiero jubiliejinį medalį.

Melburno lietuvių katalikių draugijos metinis susirinkimas įvyko vasario 23, sekmadienio, popietę. Pranešimą padarė jau dvidešimt penkerius metus valdybos pirmininkės pareigas ėjusi Halina Statkuvienė ir taipgi ilgametė veikėja ižd. Jadvyga Petraitienė. Žodį tarė ir draugijos dvasios vadas kun. dr. Pr. Dauknys. Susirinkime buvo nutarta valdybą rinkti das dveji metai, o po vieną ataskaitinį pranešimą turėti kiekvieneriais metais. Naujai kadencijai nenorėjusi kandidatuoti pirm. Halina Statkuvienė šiose pareigose pasiliko dar dvejiems metams, o atsistatydinusią ižd. J. Petraitienę pakeitė Aldona Vyšniauskienė. **V. Kst.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į *Angelę Šalvaitytę, B.A.,* *pirkimo ir pardavimo atstovę.* Jų mielai jums patarnaus. Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.75%	Asmenines nuo	6.25%
santaupas	2.25%	nekiln. turto 1 m.	5.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	1.50%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	2.50%	*Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokamą narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu*	
180 dienų indėlius	2.75%		
1 m. term. indėlius	3.25%		
2 m. term. indėlius	3.75%		
3 m. term. indėlius	4.50%		
4 m. term. indėlius	4.75%		
5 m. term. indėlius	5.25%		
RRSP ir RRIF3 (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	3.25%		
2 m. ind.	3.75%		
3 m. ind.	4.50%		
4 m. ind.	4.75%		
5 m. ind.	5.25%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- $8 kub. pėda, priimame bet kokias dėžes.
- $18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be muito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki $2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip $2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – $15 (kan.), Amerikos dol. – $12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai .....**tel. 514 366 8259**
Hamiltono apylinkėje – Bernardas ir Danutė Mačiai .....**tel. 905 632-4558**
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai .....**tel. 519 773-8007**

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytui ar Genei Kairiams,** 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. 905 643-3334

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Seinų kapinės dabartinėje Lenkijoje, kur palaidoti 1919 m. žuvę Lietuvos kariai savanoriai. Planuojami nauji antkapiniai paminklai bei kryžiai. Prie žuvusių kapų – KLB pirm. A. K. VAIČIŪNAS ir LLB pirm. S. PARANSEVIČIUS

Kanadiečio viešnagė Seinijoje

ALGIRDAS VAIČIŪNAS

Graži yra Suvalkija. Kalneliai, pasipuošę miškeliais, upeliai, ežerai tyvuliuoja nusikratę ledinės žiemos dangą, ir, rodos, trykšta džiaugsmas gamtoje, sveikinantis atgimstantį pavasarį.

Prie Lenkijos sienos

Štai jau Lazdijai ir ta nemiela dirbtinė Lietuvos-Lenkijos siena. Niekaip nepalyginsi jos su Kanados-JAV siena. Lazdijų sienos sargas yra visagalis, o muitininkas – tikras karalius. Lietuvis bijo lietuvio, o ką bekalbėti apie antroje sienos pusėje viešpataujančius jų "mokytojus" lenkus.

Apsišarvavęs angeliška nekaltybe asmuo gali netekti sparnų, o ką jau bekalbėti kokius Golgotos kelius teks pereiti už keliolika naujų knygų Punsko gimnazijai. Pralindome pakamantinėti vos septynias minutes. Antroje sienos pusėje nereikėjo rodyti savo turto, tik dokumentų kontrolieriai, nusinešę pasus, įtartinai ilgai negrįžo. Vėl keliaujame, atsargiai stebėdami kelio ženklus ir greičio ribas. Keliose kryžkelėse pravažiuojame budinčias Lenkijos policijos mašinas. Tai gal ir keliautojų saugumo dėlei, nes lenkiškoji "mafija" gana veikli ir grasinanti, – juk niekas iš Lietuvos nevažiuoja visai tuščiom kišenėm.

Seinijoje

Mes jau Suvalkų trikampyje. Čia lietuvių gentys gyvena jau nuo neatmenamų laikų, tačiau nuo paskutinio Lietuvos padalijimo (1795 m.), nepriklausomos Lietuvos dalimi buvo tik nuo 1918 vasario 16 iki lenkų okupacijos 1919 m. liepos 26 d., kai santarvės valstybių įgaliotas ir lenkams palankus prancūzų maršalas Foch, skriausdamas lietuvius, nustatė demarkacijos liniją. Ir prieš tai jau ilgus amžius ši Suvalkijos dalis buvo okupuota, tačiau vis lietuviai išdidžiai kalba lietuviškai ir puoselėja savo tautinės kultūros lobius. Juos užgrūdino sunki likimo letena, ir jie liko ištikimi tautos sūnūs ir dukros.

Seinai – lietuviško trikampio sostinė. Prie vysk. A. Baranausko buvusių rūmų priekinių durų ryto saulėje tvyska Lietuvos trispalvė. Tai Lietuvos konsulatas, pažymėtas geltonvario lenta. Šiais rūmais naudojasi ir dar kelios lenkiškos įstaigos, tad nenuostabu, kad išorės laiptai aptrupėję, nes jų savininkas nelietuvis.

Drauge su istoriku dr. Napoleonu Kitkausku kopiame į antrą aukštą, nuvaikščiotais ir apskilusiais marmuriniais laiptais. Kopiame pėdomis, kurias dar 1902 metais mynė Anykščių šilelio" autorius vyskupas Antanas Baranauskas. Apie tai byloja tylios šių rūmų sienos: sunki buvo lietuvio dalia tuomet, kuri mažai ir šiandien pasikeitusi. Koridoriaus gale, apsaugota geležinėmis grotomis, įsikūrusi Lietuvos konsulo raštinė, susidedanti iš trijų kambarių. Čia susitinkame su vietinių lietuvių labai gerbiamu Lietuvos konsulu Vidmantu Povilioniu ir jo tarnautojais. Čia reikia pasidalinti džiaugsmais, vargais ir panašių darbų kliūtimis, palyginti tai su Kanados, Vilniaus krašto ir Seinų bei visos Lietuvos problemomis.

Vykstame į Seinų katedrą, kuri šiuo metu yra remontuojama. Į dešinę nuo didžiojo altoriaus atitvertoje geležinėmis grotomis koplyčioje yra vysk. Antano Baranausko palaikai, jo atminimui įmūryta lenta. Čia LLB pirmininkas Paransevičius ne tik žino šio lietuviško kampelio istoriją, bet ir yra daug prisidėjęs prie jo klestėjimo lietuviškoje veikloje.

Prie katedros prisišliejęs šildosi ryto saulėje gelsvi Seinų seminarijos rūmai. Nuo 1820 metų čia švietė ir švietėsi lietuviai, dirbo mūsų lietuviai patriarchai ir šviesuoliai: A. Tatarė, M. Brundza, M. Sidaravičius, J. Totoraitis, P. Būčys, P. Kriaučiūnas, A. Radušis, V. Kudirka, J. Pranaitis, A. Staniukynas, T. Žilinskas, A. Milukas, V. Matulaitis, J. Giedraitis, K. Urbanavičius, P. Bulevičius, J. Sendžikas, J. Ruseckas, I. Čižauskas, J. Vailokaitis, A. Šmulkštys, V. Mykolaitis, M. Krupavičius, J. Avižienis, P. Kraitis ir daug kitų. Aš negaliu įsivaizduoti Lietuvos be jos istorijos raidoje dalyvavusių mūsų tautos didvyrių.

Nebylios yra Seinų seminarijos mūrų sienos, mačiusios sunkią lietuvių dalią. Pažvelgi į praeitį bylojančius rūmus, prisimeni Lietuvos ateitį kūrusius didvyrius, jų darbą bei pasiaukojimą ir tada, metęs žvilgsnį į už dvidešimties aštuonių kilometrų esančią dirbtinę sieną, imi tikėti, kad atsikurianti Lietuva turės šviesią ateitį, kad praeities aukos ir darbai atneš gražių vaisių.

Netoli nuo Seinų katedros yra ir senosios kapinės. Nesitikėjau, kad šaltą ir ankstyvą pavasario rytą rasiu šviežiomis gėlėmis papuoštus lietuvių karių kapus. Jie glaudžia 1919-20 metais žuvusius lietuvius, kovojusius dėl Lietuvos laisvės. Suvalkų trikampio lietuviai jau yra paruošę planus papuošti šiuos kapus lietuviškais kryžiais – paminklais dar prieš 400 metų Punsko parapijos sukaktį.

Į Punską

O kur tas Punskas, kuriuo taip didžiuojasi Suvalkų trikampio lietuviai Kanadoje? "Iš Seinų į Punską važiuosime per lietuviškus kaimus", – taip nutarė LLB pirmininkas Paransevičius. Net neprivažiavus prie pirmojo lietuviško kaimo pavadinimo, net ir gilios žiemos nuniokotame krašte pastebėjau staigų pasikeitimą. Lyg ir skaitau Stanevičiaus pasakėčią apie aitvarus, kurie visą gerą gyvenime daro. Matau tvarkingas sodybas, žirginėliais papuoštus stogus, namų ir klėčių langus ir duris, išpuoštas lietuviškais motyvais, švarius kiemus, gražiai papuoštas pakelės autobusų stoteles ir išdailintus kryžius, net ir nugraibstytus pakelės griovius. Nėra čia apleistų ir pūdymuojančių dirvų, nepanaudoto pašaro krūvų, aptriušusių stogų ar aplūžusių klėčių bei daržinių, kurių daug mačiau nepriklausomos Lietuvos pusėje. "Tai čia prasideda lietuviškieji kaimai, kuriuose beveik be išimties gyvena lietuviai" – išdidžiai man sako kolega, kuris lyg savo kieme, į savo automobilio vairą įsikibęs lekia jam labai pažįstamais keliais. Tuo didžiuojasi ir senutė moterėlė, prašydama padaryti jos kaimo pavadinimo meniško užrašo nuotrauką. Ji tvarko pagriovį, kuriame buvo sukritusių karklo šakelių ir ruošia pakelės daržėlį, užtaisydama kurmių išverstus kauburėlius.

Negali niekas nesustoti prie Punsko "Puntuko". "Punsko milžinų" atristas akmuo turi įrašą, primenantį visiems pravažiuojantiems, kad Lietuva 1990 m. kovo 11 d. vėl atstatyta, nes ji, kaip ir Punsko ir viso Suvalkų trikampio lietuviai, niekada nebuvo mirusi, tik pasaulio užmiršta, tačiau savo sūnų ir dukterų darbo, prakaito ir kraujo aukomis atgavo laisvę. Tokio prisikėlimo tikisi ir Suvalkų trikampio lietuviai.

Lietuviškas valsčius

Punsko valsčius – dar vienas pasididžiavimas. Tarp tiek lietuviškų kaimų ir lietuviškos aplinkos čia keturiolika metų "karaliavo" lietuvis viršaitis R. Vitkauskas, o šiuo metu K. Baranauskas mus priėmė valsčiaus patalpose. Su valsčiumi patalpomis dalijasi ir "Aušros" leidykla, o jos leidinius skaitė ir skaito ne tik vietiniai, bet ir kitų kraštų tautiečiai.

Tiek kultūrinio maisto ir istorijos ragavę neturėtume nė galvoti apie maistą, tačiau šeimininkų dėka buvome pavaišinti skaniais lietuviškais užkandžiais ir grybais valgykloje, kurios savininkas irgi lietuvis. Pokalbyje prie vaišių stalo suvalkiečiai pasigedo glaudesnio bendradarbiavimo ir pasitikėjimo tarp Bendruomenės ir Lietuvos atsakingųjų įstaigų tarnautojų. Šiuo metu lietuviai Lenkijoje pasigenda tokio dėmesio ir pagalbos, kurią gauna lenkai Lietuvoje. Lietuvos vyriausybė galėtų daug daugiau padėti, jei reikalautų iš Lenkijos vyriausybės tokios pat pagalbos.

(Nukelta į 6-tą psl.)

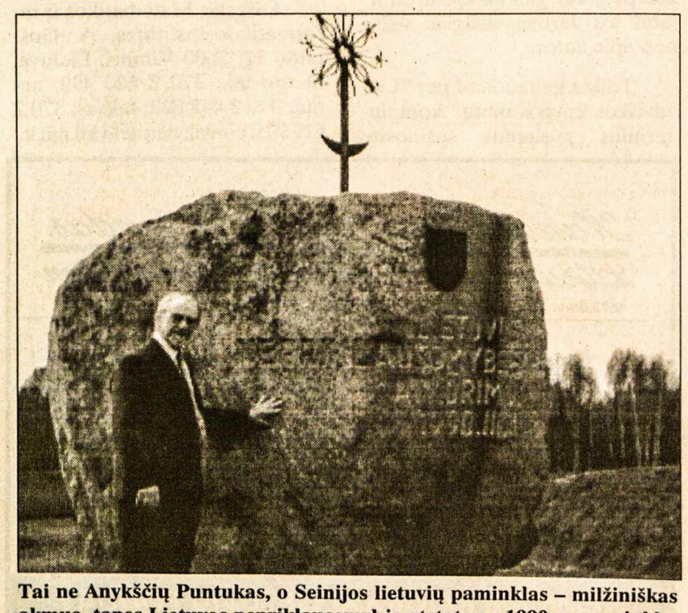

Tai ne Anykščių Puntukas, o Seinijos lietuvių paminklas – milžiniškas akmuo, tapęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1990 m. paminklu. Prie jo – KLB pirm. A. K. VAIČIŪNAS

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuvių gyvenime balandžio mėnesio pirmoji pusė buvo gausi įvairiais didesnio masto visuomeniniais, politiniais ir kultūriniais renginiais. Tai labai normalu, nes po ilgos žiemos ir Gavėnios savaičių atsigavę tautiečiai pradėjo gyvesnį, pavasario spalvomis atausta veiklą.

Balandžio 5 d. Lemonte esančiame Lietuvių centre įvyko 34-sis Lietuvių fondo suvažiavimas, sutraukęs 100 narių ir porą desėtkų svečių. Ši labai reikalinga lietuvių organizacija, kuri paremia daugelį mūsų kultūrinių apraiškų, o taip pat ir jaunimą, rimtai posėdžiavo ir svarstė savo veiklos klausimus.

Naujas vienetas

Tos dienos vakare Čikagos Jaunimo centro kavinėje įvyko oficialus Lietuvių kultūros klubo "Baltija" atidarymas ir koncertas. Tai naujai atvykusiųjų iš Lietuvos iniciatyva susidariusi grupė, kuri rūpinosi šio klubo įsteigimu. Dauguma iš naujai į šį kraštą atvažiavusiųjų ir atliko meninę dalį. Pasirodė ir vokalinis – instrumentinis ansamblis (vadovas Arūnas Augustaitis) "Baltija". Šis klubas čia gyvuos šeštadienių vakarais šioje pačioje vietoje. Programą pranešinėjo Aldona M. Jurkutė.

Jaunimo centre šeštadienį (balandžio 5) ir sekmadienį apatinėje salėje šio centro vadovybė 40 metų gyvavimo sukakties proga surengė mugę, kurioje pavieniai žmonės buvo išstatę prekystalius ir pardavinėjo įvairiausius suvenyrus, reikmenis, net lietuviškais motyvais pasiūtus drabužius.

Sekmadienį priešpiet Jaunimo centras vėl buvo pilnas tautiečių, kurie atvyko į susitikimą su Lietuvos respublikos seimo pirm. Vytautu Landsbergiu. Čia svečias iš Vilniaus padarė kiek ilgesnį pranešimą, paliesdamas politinius Lietuvos klausimus. Kalbėjęs Jaunimo centro didž. salėje, V. Landsbergis vėliau persikėlė į Čiurlionio vardo galeriją, o iš ten nuvyko į "Seklyčią", kur buvo spaudos konferencija.

Paltinų ir Ivanausko koncertas

Plačiau norisi sustoti ties kitu balandžio 6 d. įvykusiu renginiu toje pačioje Jaunimo centro didž. salėje – Nelės ir Arvydo Paltinų bei Eugenijaus Ivanausko estradinės muzikos koncertu. Jis tikrai domino čikagiečius, nes visos vietos buvo išparduotos. Dabar tas retai pasitaiko Čikagos lietuvių veikloje.

Svečiai iš Vokietijos – Paltinai čikagiečiams yra gerai pažįstami, nes jie čia atvykdavo kasmet nuo 1983 iki 1991 m. ir buvo davę 11 koncertų. Jie pasirodydavo ir Kanados bei kitų miestų lietuviams Š. Amerikoje. Todėl šie atlikėjai turi čia daug savo gerbėjų, kurie jų jau buvo išsiilgę. Šiemet prie jų dar prisijungė Eugenijus Ivanauskas iš to paties Klaipėdos "Kopų balsų" ansamblio, kuriam anksčiau vadovavo muz. Paltinas. Tik 1982 m. Paltinams išvykus gyventi į Vokietiją (A. Paltinas pradėjo dėstyti ir dar tebedėsto Vasario 16-sios gimnazijoje), jų bendradarbiavimas nutrūko. Jis vėl atgimė Lietuvai atgavus laisvę, ir dabar N. Paltinienė, nuvykusi koncertuoti į savo tėvynę, vėl dažnai dainuoja su E. Ivanausku.

Šį koncertą Čikagoje pradėjo viena Nelė, o tik kiek vėliau į sceną pakvietė savo duetų partnerį Eugenijų, kuris po rimtos širdies operacijos atrodė kiek suvargęs, nes tolima kelionė neigiamai atsiliepė į pasirodymo kokybę. Tačiau jų pirmoji kartu sudainuota daina "Tu ateik į pasimatymą" (muz. B. Gorbulskio, žodžiai – J. Strielkūno) buvo jausminga ir ausiai maloni. Iš viso jiedu sudainavo 14 duetų, o Nelė viena – 10 dainų ir du įžanginius kūrinėlius, kuriuose ji daina ir žodžiais padėkojo savo tautiečiams, o taip pat – Šventajai Marijai, kuri lydėjo dainininkę nuo vaikystės dienų per labai audringus gyvenimo kelius.

Publika šiltai dainininkus priėmė, apdovanojo juos gėlių puokštėmis. Pats muz. Paltinas čia nedaug turėjo progų pasireikšti – jis tik tvarkė jau anksčiau įgrotą muzikinę palydą, o taip pat per vieną iš pertraukėlių, pakalbėjo apie Vasario 16-sios gimnaziją.

Šį kartą sužinota, kad 1998 m. muz. Paltinas jau išeina į pensiją, tad turės daugiau laiko pavažinėti su koncertais. Tuomet Paltinus ir E. Ivanauską galės pamatyti bei išgirsti ir kiti lietuvių telkiniai Š. Amerikoje. Ir šiemet turėjo daug pakvietimų, tačiau dėl laiko stokos šie estrados meistrai galėjo pasirodyti tik Čikagoje.

Pasirodymas "Seklyčioje"

Kalbant apie estradinę muziką, reikia dar pažymėti ir kitų šios

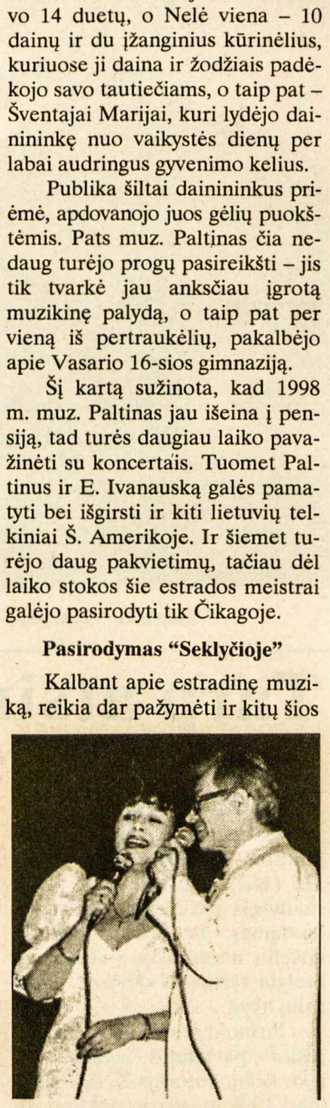

Čikagos Jaunimo centre dainuoja NELĖ PALTINIENĖ ir EUGENIJUS IVANAUSKAS Nuotr. J. Tamulaičio

VYTAUTAS ŠIŠKAUSKAS ir jo sesuo VIRGINIJA Čikagos "Seklyčioje" balandžio 9 d. Nuotr. Ed. Šulaičio

"Seklyčios" patalpose Čikagoje dainuoja ANTANAS ČIURLIONIS (kairėje) ir ALVYDAS BLINSTRUBAS Nuotr. Ed. Šulaičio

JAV gyvenantys GENOVAITĖ BELECKAITĖ PLUKIENĖ ir jos brolis VYTAUTAS BELECKAS savo gimtinėje Kupiškio rajono Puožo kaime. Genovaitė, atgavusi tėvų žemę, ėmėsi ūkininkauti, kooperacijos pagrindais daug padeda kaimynams. Nuotr. H. Paulausko

šakos specialistų pasirodymą "Seklyčios" patalpose balandžio 9 d. Jis įvyko per toje patalpoje vykstančius trečiadieninius renginius vyresniesiems mūsų tautiečiams.

Čia programą atliko dažnas svečias Čikagoje vilnietis dainininkas, dabar pradėjęs ir komponuoti Vytautas Šiškauskas. Jis čia dainavo vienas, o kartais ir su savo seserimi Virginija bei kitais dviem dar neseniai iš Lietuvos atvykusiais muzikais – Antanu Čiurlioniu ir Alvydu Blinstrubu. Jie ne tik dainavo, bet ir grojo, o A. Čiurlionis, kuris save vadina "Pupų dėdės anūku", ir gražių anekdotų sumezgė.

Taigi visų klausytojų, o jų buvo gana daug (kiek tik tilpo netaip jau erdvioje salėje), nuotaika buvo gera, pageidavo daugiau panašių pasirodymų. V. Šiškauskas, kuris netrukus grįžta į Vilnių, rudeniop vėl žada atvykti į Čikagą, čia ilgėliau koncertuoti ir atsivežti dar daugiau savo sukurtų dainų, kurias parodys ne vien Čikagoje.

Opera "Marta"

Kitur gyvenantieji tautiečiai, skaitydami apie šiuos estradinės muzikos atlikėjų pasirodymus, gali pamanyti, kad Čikagoje vien tik estrada domimasi. Tačiau taip nėra. Balandžio 13 d. Čikagos lietuvių operos kolektyvas, kartu su Kauno muzikinio teatro talkininkais (daugiausia solistais), davė "Martos" operą.

Tai iš tiesų dėmesio vertas renginys, kuris rodo, kad didelis ryžtas ir meilė muzikai dar gali pajėgti net ir tokius didelio masto renginius suorganizuoti. Beje, tai jau buvo šio kolektyvo 41-sis sezonas ir dar atrodo ne paskutinis.

Svečias redaktorius

Baigiant šią Čikagos lietuvių balandžio pirmosios pusės veiklos apžvalgą, reikia dar pridėti apie balandžio 14 d. Čikagon atvykusį vieną iš didžiausių tiražų Lietuvoje turinčio "Valstiečių laikraščio" redaktoriaus Jono Švobos pasirodymą. Jis čia turėjo kiek platesnį susitikimą su trečiadieninės popietės dalyviais balandžio 16 d. "Seklyčioje". Čia svečias iš Lietuvos padarė pranešimą, o meninę dalį atliko vėl grupė atlikėjų, o taip pat ir labai retai Čikagoje pasirodantis vyresniosios kartos aktorius Vytautas Juodka.

"Šeduva" tarp gerų žmonių

Lietuvos žvejybos laivas, kurio jūrininkai ilgokai streikavo, reikalaudami neišmokėtų algų

Jau 1996 m. rudenį buvo gana plačiai pasklidusi žinia, kad Lietuvos žvejybos laivas "Šeduva" 1996 m. rugsėjo mėn. nuleido inkarą Niufaundlando Grace uoste. Laivo įgula (24 jūrininkai) atsisakė bet kur toliau judėti, reikalaudami, kad jiems būtų sumokėtas atlyginimas, kurio jie negavę nuo liepos mėn. Apie kilusį jūrininkų streiką rašė Kanados spauda, domėjosi įstaigos, įskaitant ir Lietuvos ambasadą Otavoje.

Streikuojantieji jūrininkai ne tik nebeturėjo pinigų, bet ir greitai pritrūko maisto. Jiems pagelbėti sukruto vietiniai kanadiečiai. Pagaliau po pusmetį trukusio streiko prieita susitarimo.

Apie šį Kanadą palietusį įvykį platoką straipsnį, pailiustruotą dviem nuotraukom, parašė Graeme Hamilton "The Hamilton Spectator" 1997 m. balandžio 1 d. laidoje.

Rašoma, kad Kazys Dičkus ir kiti jo draugai jūreiviai, išbuvę be maisto savaitę, paprašė pagalbos. Džiaugėsi, kad patekę tarp gerų žmonių, kurie draugiškai atsiliepė į jūrininkų kreipimąsi. K. Dičkus, 54 m. amžiaus, pareiškęs: "Esu apkeliavęs daug kraštų, bet Niufaundlando žmonės yra patys geriausi pasaulyje." Uostamiestis Grace turi 4000 gyventojų, įsikūręs prieš 500 metų. Uosto darbuotojas savanoris Lew Noel pareiškęs, kad badaujantiems jūrininkams pagalba teikta grynai žmoniškumo dingstimi.

Šv. Pranciškaus gimnazijos mokiniai rinko ir pristatė maistą į laivą. Tą gimnaziją baigę žmonės sudėjo $2000, pinigais prisidėjo tikinčiųjų bendruomenės ir unijos. Jack Rose, mokyklos vedėjas, pastebėjo, kad buvo sujaudintas dėl to per kartų kartas dar neišnykusio žmonių gerumo. Jis matęs kaip buvo į laivą gabenamas maistas, ir tai tokių žmonių, kurie patys gyvena iš įvairių pašalpų. J. Rose pabrėžė, kad statistikos duomenimis, šio krašto žmonės esą jautriausi aukotojai.

Toliau nurodoma, kad "Šeduva" įplaukusi į Grace uostą rugsėjo mėn. iškrauti pagautų krevečių (shrimps), kurias nupirkti buvo sutikusi "Cold Ocean Inc." firma. Laivo įgula, kuri tais metais jau buvo atlikusi keturias žvejybos keliones, už dvi pastarąsias nebuvo gavusi nė cento.

Lapkričio mėn., į reikalą įsikišęs Kanados saugumas (RCMP), ir buvęs apkaltintas Saulius Staškus, vienas to laivo savininkų. Įgula per teismą pareikalavusi $200,000(JAV) atlyginimo už praeitą laiką ir lėktuvo bilietus skrydžiui į Lietuvą.

Viena Niufaundlando bendrovė sutiko duoti $30,000 (JAV), dalį reikalaujamos sumos, ir skrydžio į Lietuvą bilietai buvę užsakyti.

Pasak laikraščio, jūrininkai į Lietuvą turėję grįžti balandžio 4 d. **Snk.**

Lietuvos žvejybos laivas "Šeduva" Kanados uoste. Jo įgula streikavo, reikalaudama iš savininkų Lietuvoje išmokėti atsilikusias algas

Ganytojas knygos puslapiuose

Lietuvos istorikė dr. ALDONA VASILIAUSKIENĖ monografijoje "Vilkaviškio vyskupijos Ganytojui – 70" atskleidė gyvenimišką JUOZO ŽEMAIČIO atvaizdą

ALFREDAS GUŠČIUS, Vilnius

Dr. A. Vasiliauskienės monografijų galerijoje pasirodė jų sukaktuvinis leidinys apie vyskupą J. Žemaitį: "Vilkaviškio vyskupijos Ganytojui 70", gausiai iliustruotas, pilnas statistikos. Bet nei gausi fotografija, nei statistika nepadarė šios knygos akademiškai monotoniška, sausa. Vaizdžiai tarus, ir vyskupija, ir pats jos Ganytojas... pagauti judesy, veiksme, dramatiniuose, o kartais ir melodramatiniuose sankirčiuose...

Pagirtina autorės nuostata – rodyti būsimą ir jau esamą vyskupą centre arba greta jo esančių žmonių. Tai nuostatai atsirasti, be abejonės, padėjo itin demokratiškas, bendrauti linkęs paties vyskupo būdas. Šis dvasininkas nemėgina užgožti nei vieno kunigo, nei vieno pasauliečio, nei vieno savo artimo. Turbūt todėl knygoje suminėti visi vyskupijai atsidavę kunigai ir pasauliečiai. Ir ne formaliai, protokoliškai, bet su pagarba ir meile kiekvienam. Net sovietinių laikų viršininkus, vertus gero žodžio, Ganytojas atsimena (pvz. Šakių rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoją Donatą Noreikienę).

Vilkaviškio vyskupijoje buvo daugiausia sugriautų šventovių. Ir beveik visos atstatytos arba atstatomos. Ar be patrauklių žmogiškųjų savybių "fermento" klebonui Juozui Žemaičiui būtų anais laikais pavykę atstatyti Šakių Šv. Jono Krikštytojo šventovę bei organizuoti kitų parapijų šventovių remontus? Aišku, ne...

"Jei kas galvoja, kad bažnyčių remontai trukdo pastoraciniam darbui, labai klysta. Taip galima artimiau susipažinti su žmonėmis, sužinoti jų religinį sąmoningumą ir ženkliai jį pakylėti". Šitokią išvadą vyskupas perteikė knygos autorei, kai prisiminė savo klebonavimą Simne ("Tarp Simno dzūkų jaučiausi labai savas").

Pats būdamas tvirtas šventovių atstatymo, gražinimo šalininkas, vyskupas greit pastebi panašius į save. Apie uolųjų kunigą Andrių Gustaitį jis šitaip atsiliepia: "Jei Vilkaviškio vyskupijoje būtų buvę keli tokie gustaičiai, būtų buvę suremontuotos visos bažnyčios". O kitą Gustaitį, Vytautą, šiuo metu baigiantį atstatyti Vilkaviškio katedrą, taip apibūdina: "Dinamitas".

...Vysk. Juozas Žemaitis yra vienuolis marijonas. Gimnazijoje priešgyniaudavo, jei kas pasiūlydavo dvasininko kelią – "Kas būsiu – tas, tik ne kunigas!" Vadinasi jaunystėje sau pranašu negali būti. 1999 m. vyskupui sueis 50 metų nuo tos rugsėjo 25 dienos, kai jis Kauno Švč. Trejybės šventovėje gavo kunigystės šventimus.

Turiningi septyni dešimtmečiai. Juose tiek įvykių, nuotykių, darbų, kiek kito ir 100-metyje nerasi. Visą šią biografinę medžiagą dr. A. Vasiliauskienė aprėpė sklandžia kompozicija, vidine motyvacija pagrįstais skyriais bei poskyriais. Todėl gana raiškiai, tarsi beletristiniame kūriny, regime aprašomąjį asmenį bežlibinantį akis prie knygų vaikystėje, bešmaikštaujantį gimnazisto suole, gudriai besiginantį nuo KGB pinklių, beorganizuojantį pirmąsias Lietuvoje kunigų rekolekcijas, išsiruošusį į intriguojantį žygį – parsivežti iš Airijos Lietuvai dovanotos šv. M. Marijos statulos, vykstantį į audiencijas pas popiežių, bekeliaujantį po Šventąją žemę ir net... beskęstantį (kai gelbėjo ministranto Romuko gyvybę).

Knygos gale autorė daro tokią išvadą: "Vyskupas – lyrinės sielos asmenybė. Valandų valandas gali deklamuoti poezijos posmus. Ir ne bet kaip, o išraiškingai, kaip aktorius scenoje... O jau nuotykių, anekdotų – nešiojasi neišsemiamą maišą. Ir taip pasakys, kad nei pridėsi, nei atimsi... Didelė laimė pabūti Vyskupo draugėje, pasisemti dvasios stiprybės, kad ją galėtum perteikti ir kitiems."

"O Vykupas laimina išeinančius ir išvažiuojančius iš jo namų. Ilgai moja ranka. O tu, ir ne vieną šimtą kilometrų nutolęs, tebejauti šiltą žvilgsnį, kviečiantį sugrįžti į Gėrio ir Grožio sklidiną buveinę, kur tvyro Meilė Dievui ir Žmogui".

Šitaip autorė užbaigia savo tekstą, bet ne visą knygą, nes gale įdėti "priedai" – vyskupo-jubiliato atsakymai "Suvalkiečio", "XXI amžiaus", "Katalikų pasaulio" žurnalistams bei trumpa korespondencija apie vyskupo jubiliejines šv. Mišias bei sveikinimus Marijampolės prokatedroje. Nesinori skirtis su šio spalvingo ir išmintingo dvasininko asmenybe, todėl tegul šį rašinį užbaigia paties 70-mečio Ganytojo žodžiai.

"Pernai (1995 m., A.G.) pašventinau 12 kunigų. Visi dirba be priekaištų – vienas džiaugsmas. Nevengia mokyklos, nevengia jokių pareigų. Be abejo, yra ir šešėlių, bet jie neryškūs. Iš šešėlių ir šviesos atspindžių žaismo Viešpaties ranka sukuria meno šedevrus. Negaliu norėti, kad visi kunigai būtų šventieji: aš pats toks nesu. Visi turime žmogiškųjų ydų. Svarbu kovoti su tomis ydomis, turėti gražų gyvenimo tikslą".

"Gyvenime vis aiškiau pajunti, kad reikalinga ne tik darbas ir malda, bet ir kančia. Ji – žingsnis į išganymą".

Aldona Vasiliauskienė, VILKAVIŠKIO VYSKUPIJOS GANYTOJUI – 70. "Ardor", Marijampolė, 1986

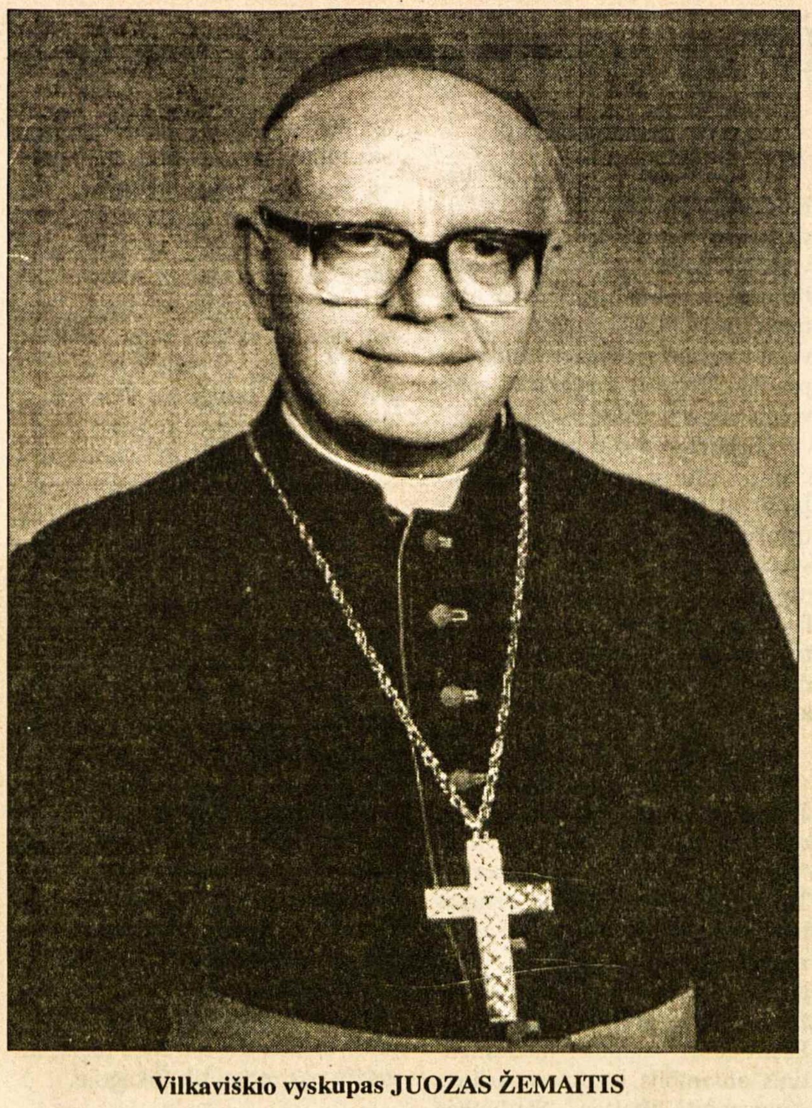

Vilkaviškio vyskupas JUOZAS ŽEMAITIS

"Imkit mane ir skaitykit!"

Pirmoji lietuviška knyga Martyno Mažvydo "Katekizmas", išleista prieš 450 metų, dabar matoma jau ir Internete – kompiuterinėje sistemoje

1997-ieji metai paskelbti Lietuviškos knygos metais, pažymint reikšmingą pirmosios lietuviškos knygos 450-ies metų sukaktį. Vyksta daug renginių Lietuvoje ir už jos ribų, leidžiami jubiliejiniai leidiniai, vyksta parodos, minėjimai, Martyno Mažvydo atminimo įamžinimui kuriami originalūs meno kūriniai. Jubiliejus įtrauktas į UNESCO minimų datų sąrašą. Informacija apie tai paskęsta žiniasklaidos aktualijų sraute ir dažnai nepasiekia kultūros žmonių, ypač jeigu jie gyvena ne Lietuvoje.

Siekdami paskelbti pasauliui ir priminti lietuviams šį iškilų įvykį, Matematikos ir informatikos instituto grupė darbuotojų Vilniuje teikia informaciją apie pirmąją lietuvišką knygą Internet kompiuterių tinkle, kompiuteriniame leidinyje, vadinamame "LIETUVIŠKOS KNYGOS METAI". Leidinyje nušviečiama pirmosios lietuviškos knygos istorija, aprašomos su šia sukaktimi susijusios naujienos. Jame teikiamos žinios daugialypėje (multimedia) terpėje tekstais, vaizdais ir garsais. Tekstai teikiami lietuvių, anglų ir iš dalies vokiečių kalbomis.

Dabar iš bet kurio pasauliniame kompiuterių tinkle esančio kompiuterio, kur jis bestovėtų, Australijoje ar Europoje, Kanadoje, JAV ar Lietuvoje, surinkę adresą *http://daugenis.mch.mii.lt/atspindziai/index.htm,* galėsite gauti žinių apie Martyno Mažvydo pirmąją lietuvišką knygą. Jei patiks, galėsite atsispausdinti tekstą, paveikslėlius, įsirašyti deklamuojamus eilėraščius, giesmes. Tai nuolat atnaujinamas ir papildomas lietuviškos knygos 450 metų sukakties leidinys, aprėpiantis visus jubiliejinių metų įvykius, leidinius, meno kūrinius.

Atverkime šio kompiuterinio leidinio turinį. Prieš Jus daugybė galimybių. Jūs galite pavartyt istorijos puslapius ir pasinerti į kultūrinį kontekstą, kuriame pasaulį išvydo pirmoji knyga lietuvių kalba, sužinoti apie jos atsiradimo ištakas ir prielaidas. Jūs galite įgyvendinti nelengvai padaromą dalyką – pasklaidyti Martyno Mažvydo "Katekizmo" ir kitų jo raštų parinktus puslapius, kurie iki šiol yra stropiai saugomi Vilniaus universiteto bibliotekos retų spaudinių saugykloje, paskaityti specialistų komentarus. Galite sužinoti apie įvairius jubiliejaus renginius, vykusius Lietuvoje ir pasaulyje. Pavyzdžiui, Jūs galite tarsi tapti iškilmingo Lietuvos respublikos seimo posėdžio, vykusio 1997 m. sausio 8 d., skirto pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties minėjimui, dalyviu skaitydamas jo stenogramą arba nusikelti į kuklų, bet tokį nuoširdų knygos šventės paminėjimą kaimo kultūros namuose (Liūdynėje, Panevėžio rajone), pavadintą "Kuo šildom sugrubusias sielas".

Skyrelyje "Menų galerija" galima pamatyti jubiliejinio medalio, monetos, knygženklių nuotraukas ir sužinoti, kur juos galima įsigyti. Apžiūrėti šiai progai skirto tarptautinio knygženklių konkurso – parodos darbus, nuklysti į poezijos puslapius, kur, gerbiamiems poetams Bernardui Brazdžioniui, Kaziui Bradūnui ir Sigitui Gedai maloniai leidus, pateikiami jų Mažvydianos posmai.

Pažiūrėkime, ką mato "Lietuviškos knygos metai" lankytojas, pasirinkęs "Menų galeriją" ir nutaręs joje aplankyti knygženklių parodą. Ši paroda veikė 1997 m. sausio 8-25 d.d. galerijoje "Akademija", o dabar visus metus veiks Internete. Ji dabar pasiekiama iš bet kurio pasaulio taško. Kibernetinėje erdvėje ši paroda matoma penkiose salėse. Pasukęs į bet kurią parodos salę, žiūrovas randa keliolikos knygženklių spalvotus paveikslėlius. Atidžiau apžiūrėti pasirinktą darbą galima nukreipus ant jo žymeklį ir spustelėjus pelytės spaudį. Kompiuteris akimirksniu atsiunčia didesnį ir geresnės kokybės to knygženklio vaizdą bei duomenis apie jo autorių. Taip galima apžiūrėti visus kibernetinėje erdvėje rodomus darbus. Pirmosios premijos laimėtoja Viktorija Daniliauskaitė turi savo parodos kampelį, kur galima apžiūrėti ir kitus jos darbus, daugiau sužinoti apie autorę.

Toliau keliaudami per "Lietuviškos knygos metų" kompiuterinius puslapius sužinosite

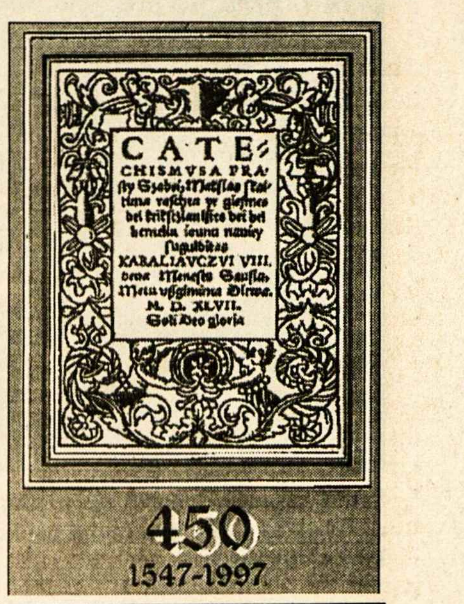

apie Martyno Mažvydo premijas ir stipendijas studentams, pamatysite laureatų nuotraukas. 450 metų sukakties atspindžiams žiniasklaidoje (mass media) duotas atskiras skyrelis. Knygos, žurnalai, laikraščių straipsniai, net televizijos laidos – visa tai gražiai rikiuojasi vienas šalia kito, kurdami margą, bet tokią darnią Martyno Mažvydo mozaiką. Na ir, žinoma, "Lietuviškos knygos metuose" Jūs rasite Martyno Mažvydo pirmosios lietuviškos knygos 450 metų sukakties minėjimo valstybinę programą, kuri yra tarsi šerdis visų tų gražių atminimų ir paminėjimų.

Projekto kūrėjai norėtų, kad projektas "LIETUVIŠKOS KNYGOS METAI" būtų realus žingsnis tautos visumos kūrime. Šiuo atveju konkreti parama lietuvybei išlaikyti siūloma Lietuvos vaikams, pasklidusiems po visą pasaulį. Tiek Lietuvos mokyklose, tiek po visą pasaulį išsibarsčiusiose lituanistinėse mokyklose mokiniai, naudodamiesi moderniausiomis mokymo priemonėmis, jau gali sužinoti apie Martyną Mažvydą, senosios raštijos paminklus, jų praeitį ir dabartį.

Tikimės atsiliepimų iš išeivijos lietuvių ir vaisingo bendradarbiavimo. Norėtume gauti žinių apie minėjimus ir knygos šventes, vykstančias už Lietuvos ribų. Norėtume pagalbos redaguojant leidinį anglų ir vokiečių kalbomis – visos pastebėtos klaidos bus greitai ištaisytos, jeigu Jūs elektroniniu paštu atsiųsite mums savo pastabas. Tuo kompiuterinis leidinys pranoksta tradicinius, kur klaida lieka amžiams.

Kompiuterinių tinklų žiūrovas gali gauti ne tik tekstus, žiūrėti paveikslus, bet ir pasiklausyti norimo muzikos įrašo, gėrėtis vaizdu ir garsu. Pasvajokime kartu, o kodėl Jums nesugrįžti į iškilmingą knygos jubiliejaus minėjimą Vilniuje, Operos ir baleto teatre, 1997 m. sausio 8 d., nepasiklausyti kartu Mažvydo laikotarpio giesmių ir nepažiūrėti vaizdinio įrašo?

Martynas Mažvydas, praėjus beveik pusei tūkstantmečio, dar kartą byloja mums: "Broliai ir seserys! Imkit mane ir skaitykit..." Koks žingsnis žengtas nuo pačios pirmosios lietuviškos knygos iki dabartinių kompiuterių, o tie žodžiai išliko vienodai svarbūs.

Nerutė Kligienė, projekto "LIETUVIŠKOS KNYGOS METAI" koordinatorė, matematikos mokslų daktarė

Adresas: Matematikos ir informatikos institutas, A. Goštauto 12, 2600 Vilnius, Lietuva. Darbo tel.: 370 2 620 429, namų: 370 2 442 822; faksas: 370 2 619 905; e-mail: nerute@ktl.mii.lt.

Tarp atsiminimų ir dabarties

Naujas žurnalo "Į laisvę" numeris

ALFONSAS NAKAS

Rezistencinės minties ir kultūros žurnalo *"Į laisvę"* nr. 125 (162), datuotas 1997 kovu, skaitytoją pasiekė beveik nevėluodamas. Iš žalsvai melsvos viršelio nuotraukos į skaitytoją žvelgia ryžtingos devynių partizanų akys...

Pirmojo iš dviejų vedamųjų rašinio, pavadinto *Demokratizacijos keliu,* autorius K. A. džiaugiasi 1996 m. seimo rinkimų rezultatais, reikšdamas viltį, kad politinė padėtis gerės, valstybės ekonominė gerovė kils. Visuomenę skatina būti kantria ir atlaidžia, jei pasitaikys klaidų. Antro vedamojo, pavadinto *Moralinio nuosmukio grėsmė* autorius J.B. labai glaustai perbėga per visas Lietuvoje suklestėjusias blogybes (pornografija, alkoholizmas, abortai, skyrybos, etc.). Ragina naująjį seimą ir visuomenę iš moralinio puvimo vaduotis, "gydytis".

Tartum vedamuosius pratęsiant, išspausdinti E. Šarūno trumpi *Porinkiminiai komentarai*, rašyti 1996. XII. 10. Autorius įtaigoja būtiniausius naujosios valdžios darbus. Kraupiai nuskamba po šiuo rašinėliu (Red.) paaiškinimas: E. Šarūnu pasirašęs "ĮL" bendradarbis Edmundas Misiūnas Kaune mirė 1997 sausio 3 d.

Nors filosofinis, bet lengvai skaitomas ir įdomus velionies kun. dr. Andriaus Baltinio (1909-1975) rašinys *Modernusis žmogus ir rezistencija.* Jis perspausdintas iš "ĮL" 1960 m. birželio numerio. Jame svarstomos didmiesčiuose gyvenančio, pramonės gėrybes gaminančio "nematomo" ir aplinkos "nematančio" modernaus žmogaus problemos. Sutinkame su red. pastaba, kad autoriaus mintys nepasenusios. Tik autorius būtų labiau pagerbtas straipsnį dedant kurios reikšmingos sukakties proga: straipsnio pirmojo pasirodymo, autoriaus gimimo ar mirties.

Tarp išspausdintų kelių skaitytojų laiškų vienas yra (dr.) Zenono Prūso. Jis skatina rašyti atsiminimus ir juos skelbti, nes karo ir pokario karta greit dings nuo žemės paviršiaus, nusinešdama ką žinojo, ką išgyveno. Duodamas pavyzdį kitiems, pats pateikia žiupsnelį atsiminimų. Bet apie tai – vėliau. Pirmasis išspausdintas labai įdomus ir vertingas beveik 10-ties puslapių atsiminimų rašinys – Teklės Kulvinskienės *Partizanai Suvalkų krašte.* Autorė – Suvalkų trikampio lietuvaitė patriotė, partizanų globėja, maitintoja ir ryšininkė, už tai tąsyta po raudonųjų lenkų kalėjimus. Rašo ramiai, be šauktukų, žiaurybių scenas perpindama lyriškais gamtos vaizdų intarpais. Nurodo nemažai partizanų pavardžių, su pilnais vardais bei slapyvardžiais, įskaitant Juozą Lukšą-Daumantą bei Jurgį Krikščiūną-Rimvydą. Tik tenka nusivilti pasakojimo pabaiga, tiksliau – pabaigos nebuvimu. Taip ir nesužinom, kas jai, sergančiai, atsitiko Baltstogės kalėjime.

Spausdinamas Antano Sabalio pranešimas apie LFB sambūrio įnašą į Lietuvos seimo rinkimus, per spaudą ir TV propaguojant Tėvynės sąjungą ir LKDP.

Teisininkas Jonas Kairevičius, kurio straipsnį apie Lietuvos teisininkus skaitėme ankstesniam "ĮL" numery, dabar rašo apie Lietuvos evangelikus-liuteronus (*Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčia šiandien).* Sužinome, kad iš prieš II Pasaulinį karą Lietuvoje buvusių apie 200,000 dabar likę tik apie 50,000 narių, kurių dauguma gyvena Tauragės apskrity, Kaune ir Klaipėdoje, maži telkinėliai išsibarstę po visą Lietuvą. Autorius tiksliai, dalykiškai aprašo jų veiklą Kaune, kurioje ir pats dalyvauja. Prisimenamos ir ekumenizmo pastangos, nors dar nelabai reikšmingos.

Janinos Semaškaitės interviu su Petru Jasinevičium (*Kam skambėjo Kudrikos varpas?*) yra sovietines žiaurybes vaizduojąs šedevras. Pokalbininkui P. Jasinevičiui pasakojant, rašinio autorei mažai teįsiterpiant, sužinome, kas dėjosi Rokišky 1946 m., kai Tumo-Vaižganto vardo gimnazijos VII klasės gimnazistai įsteigė slaptą būrelį su autorium priešaky "tarybinei valdžiai nuversti". Šis rašinys įdomus visiems skaitytojams, bet rokiškėnams, kuriuo yra ir čia rašantis, užima kvapą. Daug skelbiamų pavardžių taip artimos, kitos artimų kaimynų. Ačiū Dievui, rašinys turi laimingą pabaigą ta prasme, kad Petras Jasinevičius po visų kančių ne tik išlikęs gyvas, bet ir aktyviai dalyvauja nepriklausomos tėvynės politinėje bei kultūrinėje veikloje.

Paulius Jurkus teikia žiupsnelį atsiminimų apie kankinį Telšių vyskupą Vincentą Borisevičių. Siūlo paspartinti bylą vyskupą skelbti šventuoju.

Skaitytojui kaitina kraują Henriko Kudreikio *Lietuvos partizanai bolševikinėje literatūroje.* Rašiny iškyla didžiausi lietuvių literatūros išdavikai: Liudas Gira, Petras Cvirka, Antanas Venclova, Vytautas Petkevičius, tik kelis tesuminint. Šie ir kiti bolševikinio sadizmo apologetai turi būti vėl ir vėl prisimenami, kad ateinančios kartos žinotų, ką jie savo tautai padarė. Gaila, ir šis rašinys neužbaigtas, sakinį "Tai..." žodeliu pradėjus.

Atsiminimų skatintojas Zenonas Prūsas rašo apie nacių-sovietų karo pradžią 1941 m. birželio 22 d., ir kaip jis, tuomet Miškų mokyklos studentas su kitais keliais įsijungė į sukilimą, su vienu pistoletu nuėję užimti vienos Vilniaus milicijos nuovados. Gerai, kad "priešų" būta patriotų, ir visi veikė kartu. Gerai, kad randame dail. Kazimiero Žoromskio pavardę, bet gaila, kad nėra ir daugiau pavardžių, to tikrojo atsiminimų kraujo.

Velionies poeto, aktoriaus, nenutildyto laisvės šauklio Kęstučio Genio (1928-1996) atminimą jautriu nekrologu pagerbia Vidmantas Valiušaitis. Gaila, kad viešnagės metu Amerikoje, dėl kelių priežasčių, K. Geniui neteko plačiau pasireikšti.

Už poros puslapių skaitome V. Valiušaičio reportažą apie Juozo Kojelio knygos *Iš nakties į rytą* sutiktuves ir paties knygos autoriaus pagerbimą, jo 80 m. amžiaus sukakties proga.

"Knygų apžvalgų" skyrius pradedamas plačia, 4 pilnų puslapių, recenzija knygos, pavadintos *Lithuania: The Rebel Nation.* Jos autoriai – velionis prof. V. Stanley Vardys ir Judith B. Sedaitis. Dalykiškai, išsamiai ją recenzuoja prof. Algis Norvilas. Aplamai, knyga vertinama teigiamai, kartu nurodant ir visą eilę trūkumų bei klaidų. Kita didesnė recenzija, parašyta Povilo Vaičekausko, jausmingai pasisako prieš prof. Vytauto Tininio knygą *Sniečkus – 33 metai valdžioje.* Sniečkaus apologetu recenzentas piktinasi ir primena kai kurias užkietėjusio, motinos pasmerkto, komunisto niekšybes.

Kanadiečio viešnagė Seinijoje

(Atkelta iš 5-to psl.)

Mokslo židinyje

Tai, kas gražiausia ar brangiausia, šeimininkai nutarė parodyti mums viešnagės pabaigoje. Lankomės Punsko Kovo 11-sios lietuvių gimnazijoje, kuri tik pernai atšventė savo 40-metį. Ji išleido į pasaulį, o ypač į lietuviškąją visuomeninę veiklą, labai daug darbuotojų. Jos mokinių randame nemažai ir Kanados lietuvių bendruomenės talkininkų tarpe. Pirmosios šios mokyklos laidos abiturientų sąraše yra Punsko viršaitis Kazimieras Baranauskas ir dabartinis LLB pirmininkas Sigitas Paransevičius.

Punsko gimnaziją yra baigę 800 mokinių. Čia ne tik mokslą, bet ir meilę viskam, kas yra lietuviška, rado Suvalkų trikampio lietuviai. Todėl, kad lietuvybė čia virpa tikru gyvastingumu, kurį pajutau perskaitęs Punsko Kovo 11-sios lietuvių gimnazijos 40-mečio leidinyje vedėjos Marytės Aleknavičiūtės-Černelienės vedamąjį straipsnį, kur ji prabilo P. Palilionio žodžiais:

...O, mano motina,
Kalbėjusi tik lietuviškai!..
Miškų, laukų, dangaus dievų
kalba...
Aš būčiau paskutinis skuduras,
Ant išdavystės papilvės kabąs,
Jeigu nors vieną tavo šventą žodį
Pakeisčiau svetimu,
pelningesniu, kitu..."

(Pasaulio lietuvių bendruomenės seimo paskutinioji sesija vyks liepos 7 dieną Punsko Kovo 11-osios lietuvių gimnazijos patalpose, o pramogos – gegužinė lietuviškojo Punsko gamtoje).

Lietuviška ūkininko sodyba Seinijoje, Ožkinių kaime. Prie paminklo ten lankęsis Kanados lietuvių bendruomenės pirmininkas ALGIRDAS K. VAIČIŪNAS

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neliečiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

"Paslaptingoji rožė"

Palaptingas religinės knygos kelias į Lietuvą sovietmečiu – per Maskvą, Romą, Vokietiją. Rengiama nauja, pataisyta jos laida

KUN. K. J. AMBRASAS, SJ

Kartas nuo karto pavartau priešais mane ant stalo gulinčią 1992 m. Vokietijoje lietuvių kalba išleistą knygą "Paslaptingoji Rožė". Primargintos jos paraštės pastabomis, korektūros ženklais, nes vis kur nors užtinki praleistą žodį, sukeistą, praleistą ar ne tokią įrašytą raidę. Žinia, kai toks keistas šios knygos kelias, negali stebėtis, kad tokios klaidos – paprastas reiškinys.

Anuomet, apie 1975-6 metus, pas brolį kun. Konstantiną Ambrasą, tuomet Saugumo už perduotas į Vakarus žinias apie apverktiną Bažnyčios būklę Lietuvoje perkeltą iš Vilkaviškio į Lazdijų rajoną, Leipalingio parapiją, atvažiavo kun. J. Zubrus, SJ. Jis paprašė kuo greičiau išversti iš vokiškos A. M. Weigl "Maria-Rosa Mystika". Tą knygą, atspėdamas nuo parapijos sielovados ir kitų visokių ūkinių reikalų, jis išvertė.

Tada ji pakliuvo man į rankas. Patvarkęs kalbą, perrašęs rašomąja mašinėle, atidaviau į Kauną Arimantui Raškiniui, kuris, suradęs savilaidos kelius, padaugino keliasdešimt egzempliorių, už kuriuos atsiskaitęs paskleidžiau tas keliasdešimt žaliais viršeliais, ne itin meniškai įrištų knygų po Lietuvą.

Praslinkus dešimtmečiui, kai 1990 sausio 28 tarp kitų savilaidos veikalų skrisdamas dirbti į Vatikano radiją vežiausi ir vieną kitą "Palaptingosios Rožės" egzempliorių. Iškviestoji muitininkų kontrolierė (ačiū tai nežinomai, protingai ir nuovokiai mano geradarei, tikriausiai mokėjusiai lietuviškai!) taip po lapelį pusantros valandos (tuo tarpu stovėjau išbalęs ir visas peršlapęs nuo devynių prakaitų Maskvos oro uoste gausių užsienio keleivių akistatoje) naršė po mano vežamą literatūrą. Tų svarbiausių ir įtartiniausių knygų, kurios buvo lietuviškos savilaidos, visiškai nejudino, net nė vieno puslapio neatvertė. Tuo tarpu už tokias knygas, kurias norėjau nusivežęs panaudoti radijui, mane galėjo ne tik namo grąžinti, bet ir į kalėjimą pasiųsti.

Ačiū Dievui ir Marijai, pagaliau šlaputėlaitį nuo devynių prakaitų, man leido eiti į keleivių salę, kur apsižiūrėjau, jog su pasu, bilietu ir kitais dokumentais palikau prie muitininkų savo rankinukę, kurią muitininkas po juodomis konvejerio apsauginėmis juodomis klostėmis jau buvo paspyręs ir, matyti, laukė pamainos pabaigos, kad galėtų iškratyti jos turinį. Laimė, viskas buvo tvarkoje. Nei gyvas, nei miręs ėjau į lėktuvą ir vis lūpomis be paliovos kartojau pirmajame puslapyje išspausdintą į Mergelę Mariją maldą: "Paslaptingoji Rože, Bažnyčios Motina, globok Šv. Tėvą, vyskupus, kunigus, visus Dievui pašventusius savo gyvenimą ir mane. Neapleisk negandų ištiktos Bažnyčios. Užtark žūstantį pasaulį. Visus mus paslėpk savo Nekalčiausioje Širdyje, Dievo malonės Motina!" Ir pagelbėjo. Išklausė geroji Paslaptingoji Rožė. Laimingai pasiekiau Romą.

Amžinajame Mieste pradėjau dirbti vietoje mons. Vytauto Kazlausko, kuris atsidūrė Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje, iš kurios aš išvažiavau Italijon. Tenai iš Vokietijos gavau kažin kokios kongregacijos seselių prašymą atsiųsti "Paslaptingosios Rožės" tekstą, kurį jos norinčios išleisti Vokietijoje lietuvių kalba. Vieną egzempliorių knygos nusiunčiau, tiktai tas egzempliorius, jau keliskart perspausdintas dauginimo aparatu, kai kur buvo sunkiai įskaitomas. Seselės prašė perrašyti kompiuteriu.

Atitrūkdamas nuo tuo metu rengiamų radijo laidų, nuo sunkiai redaguojamo verstinio vadovėlio "Tikiu", kur reikėdavo kone iš naujo viską pertvarkyti, nuo italų kalbos mokymosi kursų, dar ėmiausi perrašyti kompiuteriu "Paslaptingąją Rožę". Į kompiuterį įsimetė kažin koks techninis virusas, o būdamas nepatyręs kompiuteristas, visiškai ištryniau trečdalį ar daugiau perrašytos knygos. Taip kuriam laikui ir sutojo knygos leidyba.

Man nieko nesakiusios seselės Vokietijoje prikalbino kelis Damštadt'o aukštosios technikos mokyklos vokiečius studentus, kurie, visiškai nemokėdami lietuvių kalbos, ėmėsi šio užsieniečiui neįkandamo darbo. Knyga su didelėmis klaidomis buvo surinkta ir pateikta Vasario 16-osios gimnazijos kapelionui kun. J. Dėdinui, kuris parašė jai tokią pabaigą: "Šios knygos pagarbios skaitytojos ir pagarbūs skaitytojai, nesistebėkite (ir nesipiktinkite) užtikę jos eilutėse lietuvių kalbos gramatikos ir sintaksės klaidų bei netikslumų. Šią 'Paslaptingąją Rožę' paruošė, vokiškais kompiuteriais surinko tekstus, išverstus Lietuvoje, juos apipavidalino ir parengė spaudai keli Darmstadt'o aukštosios mokyklos studentai. O jie vokiečiai – visiškai nesuprantą lietuviškai. Tie keli studentai, paaukodami lietuvių religinei literatūrai savo laisvalaikius, paruošė JUMS tai, ką sugebėjo, nemokėdami lietuvių kalbos, tik turėdami švento pasiryžimo. Marija, Palaptingoji Rože, laimink skaitytojas,-us, bet ypatingai šios misijonieriškos dvasios vokiečius jaunuolius, kurie savo pastangomis ir savo (suaukotais) pinigais praturtino religinę rašliavą Lietuvoje, Tavo žemėje. Teksto peržiūrėtojas".

Vokietijon nuvažiavęs iš Vatikano radijo į "Kirche in Not" suvažiavimą ir pakliuvęs į Vasario 16-osios gimnaziją iš kun. J. Dėdino gavau kelias šias knygutes ir nustebau, kad čia buvo tas mano brolio velionies mons. Konstantino vertimas, o mano suredaguotas ir mano paties perrašytas tekstas...

Kaip gerai, kad ši knyga, iš naujo redaguota, ištaisyta, papildyta, pasirodys kita laida lietuviškai. Tegul jos kiekvienas sakinys, kiekvienas žodis byloja lietuviui, tiek visokių nepriteklių, neteisybės, apgaulės ir piktavalių žmonių iškamuotam, tebyloja paguodos žodžius, tenurodo kelią, kuriuo turi eiti kiekvienas Nemuno sūnus ir dukra, trokštąs savo gimtajai šaliai atgimimo, tikrosios laisvės ir gerovės. Tasai kelais – *MALDA, AUKA ir ATGAILA*, kurį nurodė *PASLAPTINGOJI ROŽĖ – DANGAUS, ŽEMĖS IR MŪSŲ SUGRUDINTŲ ŠIRDŽIŲ KARALIENĖ.*

Vilniaus styginis kvartetas: Liege (Belgijoje), tarptautinio konkurso laureatai, Lietuvos Muzikos akademijos profesoriai: pirmas smuikas – Audronė Vainiūnaitė, antras smuikas – Petras Kunca, altas – Girdutis Jakaitis, violončelė – Augustinas Vasiliauskas.

Tu gražiausia

Tėviške, žalia rūtos šakele,
Rusvos molžemio grumstas delne.

Tu, nuo dūzgesio bičių apsalus,
Strazdo giesme ripuoji švelnia.

Tėviške, dobilėliai rasoti,
Juodbėrėliais sužvingus lanka.
Pienu kvepiantis molioąsoti,
Ir asla rūpestingai plūkta.

Tėviške, beržynėlio aviete,
Volungėle žydrynėj dangaus
Linų mėli nuo žemės paletės,
Širdin liekis – ji tuoj atsigaus.

Tėviške, tu malda gegužinė,
Tu armonika šokio tvane.

Tu gražiausia, manoji gimtine,
Lino drobėm užbūrus mane.

Kalbos skrynia

Gali atimti aukso žiedą, žemę,
Vardus pakeisti ar sugriaut namus,
Niekas neatims kalbos: ji – mūsų penas,
Sielos pašvaistė, džiuginanti mus.

Per gimtą žodį atveriame dvasią,
Sublyksi perlais ir tarmių saitai.
Kur priegaidžių skambumą tokį rasi,
Su pienu Motinos įaugusį tvirtai?

Kas dar ryškiau sušvinta, negu saulė,
Nors šviesulių dangaus erdvė pilna?
Nėra brangesnio turto šiam pasauly,
Kaip šimtmečių senų kalbos skrynia.

Janina Štrimaitienė, Kazlų Rūda

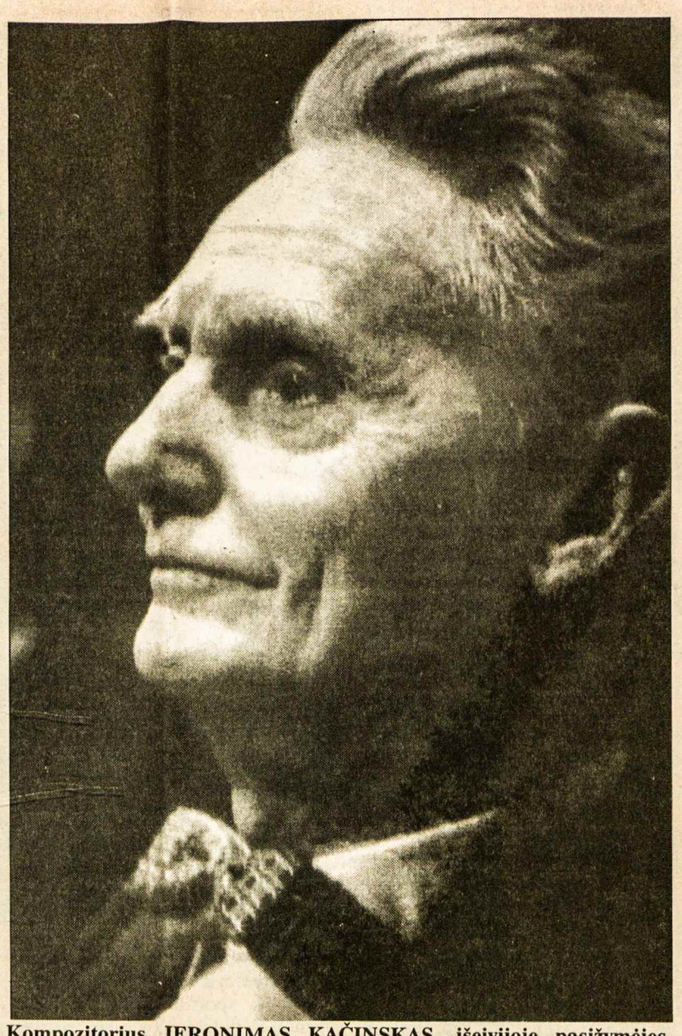

Kompozitorius JERONIMAS KAČINSKAS, išeivijoje pasižymėjęs muzikine veikla ir svaria kūryba **Nuotr. Vyt. Maželio**

Kuklus gyvenime, didis kūryboje

Kompozitoriui ir dirigentui JERONIMUI KAČINSKUI 90 metų

A. DŽIUGĖNAS

Bostone gyvena kompozitorius dirigentas Jeronimas Kačinskas. Štai jam 90 metų! Toji sukaktis – balandžio 17. Tai retas žmogus, retas muzikas – kūrybingas kompozitorius, naujų formų ieškotojas; kaip dirigentas su absoliučia klausa, mintinai mokėjęs diriguojamus kūrinius, atskleidęs jų gelmę, išugdęs orkestro pajėgumą. Bostone jis pragyveno 48 metus – savo gyvenimo didžiąją dalį. Čia jis atvyko 1949, vargoninkavo Šv. Petro lietuvių parapijoje, kaip dirigentas reiškėsi choruose, orkestruose, profesoriavo.

Gimė jis 1907 balandžio 17 Viduklėje, kur tėvas buvo vargoninku. Jo vyresnis brolis buvo Henrikas Kačinskas, žymus Lietuvos teatro aktorius, gimęs 1903, miręs 1986 Sunny Hills, FL.

Pirmasis Jeronimo mokytojas buvo tėvas. Paskui jis lankė Kauno konservatoriją, muzikos mokyklą Klaipėdoje. Būdamas 22 metų (1929), išvyko į Prahą, kur studijavo nemažai lietuvių. Jeronimas ten gilino dirigavimo ir kompozicijos studijas. Ten studijavo ir ketvirtatoninės muzikos sistemą, naują muzikos sritį. Šioje srityje jis greit pasireiškė, sukurdamas pirmuosius modernius kūrinius.

Į Lietuvą grįžo 1931. Trumpai reiškėsi Kaune, 1932 jau buvo Klaipėdoje. Tada buvo 24 metų amžiaus. Dėstė muzikos mokykloje, įsteigė ketvirtatoninės muzikos klasę, organizavo simfoninį orkestrą, operą, jai dirigavo. Subūrė ir darbininkų chorą. Į Kauną grįžo 1938, dvejus metus vadovavo radiofono orkestrui. 1940 jis jau Vilniuje. Dirigavo Vilniaus radiofono orkestrui, operai ir filharmonijai. Ypač garsūs buvo jo filharmonijos koncertai.

Lietuvoje dirigavo per 600 simfoninių ir radijo koncertų. Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, 1944 rudenį pasitraukė į Vokietiją. Augsburge sutelkė chorą, dirigavo dviem simfoniniam koncertam. Į Ameriką atvyko 1949, būdamas 42 metų.

Apsigyveno Bostone ir vargoninkavo Šv. Petro lietuvių parapijos šventovėje. Nuo 1960 dirigavo Melrose simfoniniam orkestrui. Su juo dirbo 9 metus. 1964-67 vadovavo "Polymnia" chorui, 1967 pakviestas į Barklee muzikos kolegiją dėstė dirigavimą.

Aktyviai dalyvavo ir lietuviškame gyvenime, dirigavo rengiamuose koncertuose. Lietuvių kompozitorių kūrinius dirigavo amerikiečių orkestruose – NBC, New York Philharmonic, Washington National Symphony, Bostono universiteto, Čikagos Lyric opera ir kt.

Jo muzikinė kūryba plati ir didelė, apima simfoninius, kamerinius, vokalinius kūrinius: dainas, giesmes, Mišias, operą "Juodas laivas" (žodžiai Alg. Landsbergio). Pirmieji kūriniai buvo modernaus polifonijos ir harmonijos stiliaus. Vėlesnė kūryba – mistinio pobūdžio.

Kaip dirigentas, dirigavęs tiek daug simfoninių koncertų, J. Kačinskas ugdė klausytojus, pratino prie geresnės muzikos, supažindino su įvairiais autoriais, pats rūpinosi, kad orkestrai būtų drausmingi ir susigroję, siektų muzikinio tobulumo. Džiaugiasi, kad Lietuva jau turi gerus orkestrus, kurie bet kada gali groti sudėtingą muziką. Savo kūryboje jis ieškojo gelmių, dvasinių polėkių, ieškojo naujų formų. Jis pats gyvenime yra toks kuklus, toks paprastas, visur skleidžiantis šypseną ir gėrį. Jo gyvenimas – kupinas kilnios muzikos. Tai didelė dovana lietuvių tautai ir visiems.

Vilniaus styginis kvartetas

Nauji jo koncertai Šiaurės Amerikoje

DANGUOLĖ ŠERIENĖ

Po sėkmingų gastrolių 1996 metais Vilniaus styginis kvartetas š.m. gegužės mėnesį vėl atvyksta koncertinei kelionei į JAV ir Kanadą.

1996 m. kvartetas, per penkias savaites atlikęs daugiau kaip 16 koncertų įvairiuose JAV miestuose žavėjo klausytojus savo profesionalumu. Žinomą Houstono muzikos kritiką Charles Ward kvarteto grojimas "tiesiog pribloškė", o smuikininkę Audronę Vainiūnaitę šis kritikas apibūdino kaip virtuozę, savo grojimo technika prilygstančia visame pasaulyje žinomam smuikininkui Icchokui Perlmanui.

Vilniaus styginis kvartetas pradės savo gastroles koncertais JAV miestuose: New Jersey, Ohio Universitete – Columbus, Čikagoje ir užbaigs koncertu Vašingtone.

Čikagoje kvartetas koncertuos Lemonte ir Kultūros centre. Su kvartetu programą atliks pianistas Rokas Zubovas, žymaus kompozitoriaus ir dailininko M. K. Čiurlionio vaikaitis. R. Zubovas koncertuos su Vilniaus styginiu kvartetu New Jersey mieste amerikiečių publikai. Kituose koncertuose su Vilniaus styginiu kvartetu gros tarptautiniu mastu žinoma pianistė Golda Wainberg-Tatz. Pastaraisiais metais ji yra dažna viešnia Lietuvoje, koncertuoja su pačiais žymiausiais Lietuvos menininkais.

Vilniaus styginis kvartetas atliks Toronte du koncertus. Pirmasis įvyks prestižinėje Glenn Gould Studio salėje gegužės 25, sekmadienį, 2 v.p.p. Koncertą pradės M. K. Čiurlionio kūriniu "Styginis kvartetas C minor" (parašytas 1901 m.), po to seks P. Čaikovskio "Styginis kvartetas D-major". Antroje koncerto dalyje atliks E. Shausson kūrinį fortepijonui ir styginiam kvartetui.

Šioje koncerto dalyje pirmą sykį torontiečiai galės susipažinti ir su Goldos Weinberg-Tatz aukšto meninio lygio grojimu, o taip pat išgirsti visiems gerai pažįstamą smuikininką A. Banką. Koncertas simboliškai pavadintas "Vilnius String Quartet and Friends".

Koncertas Glenn Gould Studio salėje ypatingas ir tuo, kad Kanados visuomenei pristatomas ne tik vienas iš garsiausių Lietuvos muzikos kolektyvų – klausytojai išgirs šviesiausio Lietuvos menininko M. K. Čiurlionio kūrybą. Turime tuo didžiuotis ir remti šį koncertą savo gausiu atsilankymu, atsivesti savo draugus kanadiečius.

Papildomas koncertas lietuvių visuomenei (tik kvartetas) įvyks gegužės 26, pirmadienį, Toronto Prisikėlimo parapijos salėje.

Atsiųsta paminėti

Kunigas Juozas Zdebskis, GYVENIMAS MĄSTYMUOSE ir **KUNIGAS TARP VAGIŲ. Iš kalėjimo dienoraščių.** Parengė sesuo Loreta-Teresė Paulavičiūtė, MICP, redagavo kun. Aušvydas Belickas, MIC, ir sesuo Loreta-Teresė Paulavičiūtė, MICP. Tiražas – 3000 egz. Leidykla "Lumen" (Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius). Vilnius, 1996 m., 376 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kaunietis smuikininkas Vilhelmas Čepinskis, tęsiantis studijas prestižinėje Juilliardo muzikos mokykloje Niujorke, laimėjo konkursą, birželio 4 d. jam leidžiantį debiutinį koncertą garsiojoj Niujorko koncertų salėj "Carnegie Hall". Konkurse dalyvavo septyniolika pakviestų varžovų, atstovavusių Niujorko bei kitų JAV miestų aukštosioms muzikos mokykloms.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje 1996 m. pradėjo anglų kalbos kursus naujiesiems ateiviams iš Lietuvos. Pasirodo, jų jau yra nemažas skaičius pačioje Čikagoje bei jos apylinkėse. Anglų kalbos kursai, perkelti į 1997 m., buvo tęsiami sausio 7-31 d.d. antradienių ir penktadienių vakarais. Aštuonios pusantros valandos trukmės paskaitos kursų lankytojams kainavo 40 dolerių. Atrodo, vykdant numatytą programą, anglų kalbos kursai bus tęsiami ir sekančiais 1997 m. mėnesiais.

Prof. Vaclovas Biržiška (1884-1956), bibliografas ir kultūros istorikas, 1996 m. gruodžio 2 d. buvo pagerbtas Kauno technologijos universiteto bibliotekoje atidengtu jo memorialiniu bareljefu. Kauno technologijos ir Vilniaus universitetų surengtame seminare "Šeštieji V. Biržiškos skaitymai" jo vardo premija buvo įteikta geriausiu 1996 m. bibliotekininku pripažintam Vilniaus universiteto dėstytojui Osvaldui Janoniui.

Skulptūrų galeriją Mičigano Pontiac vietovėje 1996 m. gruodžio 6 d. atidarė advokatas Raimundas Petrauskas, vadovaujamą Verenos Petrauskaitės. Galerija buvo atidaryta Leono Straugos, Justo Mickevičiaus, Ramonaitės, Kasčiūnaitės bei kitų Lietuvos dailininkų darbų paroda. Jos adresas: Sculpture Gallery, 7 N. Saginaw, Pontiac, MI. Tel. 810-334-1004. Galerijos atidarymą pranešė "Lietuviškų melodijų" radijo valandėlė, transliuojama radijo WPON stoties banga 1460.

Šakiuose įvyko šio miesto ir rajono vidurinių mokyklų moksleivių lietuvių kalbos konkursas, suorganizuotas Australijoje gyvenančių mecenatų – Izoldos Požėlaitės-Davis, Anicetos Liutkevičiūtės-Mainelienės ir jos brolio Liudo Liutkaus-Liutkevičiaus. Violetos Seredžiuvienės pranešimu "Lietuvos ryte", tai buvo jau trečiasis toks konkursas šiame rajone, įvykęs vidurinėje Šakių "Varpo" mokykloje. Konkurse dalyvavo dvylika vyresniųjų klasių moksleivių. Didžioji jų dalis rašiniui buvo pasirinkę dr. V. Kudirkos eilėraščio "Labora" temą. Brandžiausiu buvo pripažintas lukšietės Daivos Širvaitytės rašinys. Antroji vieta teko Kudirkos Naumiesčio V. Kudirkos vidurinės mokyklos atstovei Linai Sprainaitytei, trečioji – Lukšių V. Grybo mokyklos atstovei Aušrai Janavičiūtei. Premijoms mecenatė A. Liutkevičiūtė-Mainelienė parūpino 400 Australijos dolerių.

Antanas Gustaitis (1907-1990), išeivijoje žymiausias poetas satyrikas, gimęs Gustaičiuose, dabartiniame Marijampolės rajone, baigęs jos mokytojų seminariją, devyniasdešimtojo gimtadienio proga buvo prisimintas kaip tos seminarijos auklėtinis, turėjęs artimus ryšius su rašytoju Kaziu Boruta, taipgi lankiusiu tą seminariją. A. Gustaičio prisiminimui skirtą vakarą surengė Marijampolės pedagoginė mokykla ir jos direktoriaus pavaduotojas V. Viliūnas. A. Gustaičio humoristinius bei satyrinius eilėraščius skaitė moksleiviai. Minėjime dalyvavo ir Marijampolėje gyvenanti A. Gustaičio sesuo Birutė Karvelytė, septyniolika metų jaunesnė už brolį. Apie A. Gustaičio kūrybinę veiklą, jo literatūrines keliones išeivijoje su Bernardu Brazdžioniu, Stasiu Santvaru, Henriku Kačinsku ir Australijoje anksčiau mirusiu Pulgiu Andriušiu (1907-1970) kalbėjo šio renginio organizatorius V. Viliūnas. Lietuvoje tėra viena 1987 m. išleista A. Gustaičio satyros ir humoro rinktinė "Pasiglostymo palaima". Pasak Algio Vaškevičiaus pranešimo "Lietuvos ryte", A. Gustaitis jau ruošėsi grįžti atgimstančion Lietuvon, bet grįžimą sutrukdė mirtis išeivijoje 1990 m. gegužės 19 d. Jo devyniasdešimtmetis paminėtas ir Kauno viešojoje bibliotekoje.

Balio Dvariono muzikos mokykla Vilniuje surengė tarptautinį vaikų chorinės klasikinės muzikos festivalį "Klasika vaikams". Jis buvo skirtas Lietuvos mokyklos šešių šimtų metų sukakčiai ir austrų kompozitoriaus F. Schuberto dviejų šimtų metų gimimo metinėms.

Muzikologijos institutą įsteigė Klaipėdos universitetas. Jo įstatus patvirtino universiteto senato nariai. Jie instituto direktoriumi pirmajai kadencijai išrinko kompozitorių A. Remesą, universiteto docentą. Muzikologijos institutas bus laikomas savarankiškai veikiančia Klaipėdos universiteto meno fakulteto dalimi. Pasak A. Remesos, naujasis institutas tirs Žemaitijos, Klaipėdos krašto, Mažosios Lietuvos muzikinės kultūros praeitį ir dabartį. Institute taipgi bus renkama medžiaga ir apie išeivijos lietuvių muzikinę kultūrą, paruošiami įvairūs leidiniai, rengiamos konferencijos. Muzikologijos institutas turės savo tarybą, mokslinių tyrimų grupes ir archyvą.

Biržų biblioteka beveik tūkstančio egzempliorių tiražu išleido šiame rajone gyvenančių dvidešimt dviejų prozininkų knygą "Einu per žemę". Medžiagą šiam leidiniui surinko Biržų centrinės bibliotekos vedėjas Juozas Enskaitis, lėšų parūpino specialiosios paskirties akcinė bendrovė "Naftotiekis". Pernai ta biblioteka panašiu tiražu yra išleidusi trisdešimt trijų neprofesionalių Biržų krašto poetų eilėraščių rinkinį "Posmai virš Širvėnos". Šiemetinės vasaros pradžioje bus išleista antroji "Posmų virš Širvėnos" knyga.

Aktorius Laimonas Noreika, žymiausias literatūros kūrinių garsintojas Lietuvoje, 1996 m. lapkričio 27 d. sulaukė amžiaus septyniasdešimtmečio. Šią sukaktį jis paminėjo literatūros vakaru Aktorių namuose Vilniuje ir susitikimu su literatūros mylėtojais Leliūnuose. Aktorių namų salėje 1964 m. jis yra žengęs pirmuosius skaitovo žingsnius. Šį sykį jau du šimtai šešiasdešimt aštuntąjį kartą ten skaitė Simono Daukanto kūrybą, o Leliūnuose jo laukė jau du tūkstančiai trys šimtai trisdešimt aštuntasis susitikimas su literatūros mylėtojais.

Rašytojas ir žurnalistas Juozas Požėra, gimęs Kaune 1927 m. balandžio 2 d., mirė Vilniuje kovo 20 d., nesuskubęs sulaukti amžiaus septyniasdešimtmečio. Velionis palaidotas kovo 24 d. Vilniaus Antakalnio kapinėse. Pokario metais jis dirbo artistu Lietuvos operos ir baleto teatre Vilniuje, o vėliau – laikraščių bei žurnalų redakcijose, Lietuvos kino studijoje. Rašymą jam teko pradėti kelionių apybraižomis ir pasakojimų rinkiniais. Velionis yra laimėjęs Lietuvos premiją 1975 m. už antrąją apybraižų "Šiaurės keliai" laidą. Pomirtiniam veliones palikimui priklauso romanai "Mano teismas" (1968), dviejų dalių "Šalnos" (1978-80), "Žuvys nepažįsta savo vaikų" (1985), jo sukurti scenarijai kino filmams "Svetimi" (1962), "Vyturys – žemės paukštis" (tik išspausdintas 1977 m.).

Akademiko Adolfo Jucio (1904-1974) vidurinėje mokykloje Plungėje įvykusi jaunųjų kraštotyrininkų konferencija susilaukė visų Plungės rajono mokyklų atstovų, susidomėjusių savo krašto istorija. Beveik kiekviena mokykla jau yra surinkusi savo istoriją nuo atidarymo laikų. Kai kurios mokyklos netgi turi ir nedidelius kraštotyros muziejus. Aleksandravo pagrindinės mokyklos mokytoja ir kraštotyrininkų vadovė Veronika Simutienė konferencijos dalyviams parodė mokinių nusibraižytus žemėlapius su pažymėtais ten prieš 70 metų buvusiais kaimais ir sodybomis. Šios mokyklos kraštotyrininkai, užrašę senųjų gyventojų atsiminimus, buvusius vietovardžių pavadinimus, dabar jau dainuoja XVIII-XIX š. dainas, šoka tų laikų šokius. Žemaičių Kalvarijos vidurinės mokyklos kraštotyrininkai turi sutelkę daug istorinės medžiagos apie Simoną Daukantą, vysk. Motiejų Valančių, 1944 m. vasarą tragiškai žuvusį jaunąjį poetą Vytautą Mačernį. Rietave yra dvi vidurinės mokyklos – L. Ivinskio ir katalikiškoji. Jos rengia Žemaitijos jaunųjų istorikų konferencijas, daug dėmesio skirdamos etnografijai. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	2.25%
180-364 d. term.ind.	2.25%
1 metų term. indėlius	2.75%
2 metų term. indėlius	3.75%
3 metų term. indėlius	4.25%
4 metų term. indėlius	4.50%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn.palūk.	2.75%
1 metų GIC-met. palūk.	3.00%
2 metų GIC-met. palūk.	4.00%
3 metų GIC-met. palūk.	4.50%
4 metų GIC-met. palūk.	4.75%
5 metų GIC-met. palūk.	5.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.00%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.00%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	5.50%
Taupomąją sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.00%
Sutarties paskolas nuo	7.00%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.25%
2 metų	6.25%
3 metų	6.75%
4 metų	7.00%
5 metų	7.50%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	4.95%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS
Skambinti **Vytui tel. 200-8960** arba **236-9071**, Toronte.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite
JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733
namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į
TEODORĄ STANULĮ
SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto , Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

LEONAS RAUTINŠ (paskutinėje eilėje viduryje) su lietuviukais, kurie lankė jo krepšinio mokyklą 1996 metais

SPORTAS

Krepšinio mokyklos

Leonas Rautinš, žaidęs krepšinį Kanados rinktinėje tarptautinėse rungtynėse bei keliuose profesionalų NBA ir Europos klubuose, šiuo laiku yra pagarsėjęs kaip krepšinio komentatorius televizijoje Toronto "Raptors" rungtynių metu. Jau kelinti metai, kai jis vadovauja vasaros krepšinio mokykloms keliuose Kanados ir JAV miestuose. Šiais metais Toronto apylinkėje jo mokykla veiks nuo liepos 28 iki rugpjūčio 1 d. Father Goetz ir Loyola gimnazijose. Abi gimnazijos yra Mississaugos mieste. Daugiau informacijų galima gauti skambinant 416 618-1718. **V.S.**

Įdomios golfo varžybos

Kviečiame Toronto golfininkus dalyvauti įdomiose George Perles varžybose Detroite, kurias rengia "Pagalba Lietuvai" komitetas. Jos įvyks penktadienį, birželio mėn. 13 naujuose ir gražiuose "Golden Fox" golfo laukuose ir "Fox Hills" klube Plymouth, MI. Kartu vyks ir kitos varžybos – kas numuš toliausiai svidinuką, arba arčiausiai prie vėliavėlės. Bus galima laimėti atostogas saulėtoje Floridoje.

Vakare – kokteiliai, vakarienė, paskelbiami laimėtojai ir šokiai. Programą praves iš Čikagos Algis Rugienius. Šokiams gros vienas populiariausių Detroito orkestrų "Sun Messengers". Registracija iki gegužės mėn. 13 – 175 JAV dol., o po šios datos 200 dol.; dalyvauti tik vakarienėje 50 dol. Daugiau informacijos galima gauti pas Daivą Rugieniūtę. Prašome skambinti tel. 810 642-7085, arba kreipiantis į Robertą Boris tel. 810 682-0098.

George Perles yra labai garsus Mičigano valstijos lietuvis, vadovavęs "Michigan State" universiteto amerikietiško futbolo komandai, o "Pagalba Lietuvai" komitetas siunčia į Lietuvą vaistus ir medikamentus. Iki šiol yra išsiuntę už 39 mil. dol.

Labai laukiame golfininkų iš Toronto ir kitų miestų. Bus proga ne vien tik pagolfuoti, bet kartu pabendrauti su pažįstamais ir paremti "Pagalba Lietuvai" komiteto gerąjį darbą. **Daiva Rugieniūtė**

Kas naujo Europoje?

Hanoveryje įvykusį maratono bėgimą laimėjo Č. Kundrotas, nubėgęs per 2 val. 13 min. 45 sek. Dalį bėgimo filmavo Vokietijos sporto kanalas, o komentatorius visą laiką kartojo, kad "Litauer" bėga priekyje, o prie baigmės sušukdamas – "lietuvis laimėjo"! Mūsiškis bėgo žalia sportine apranga ir ant krūtinės dideliu "Lietuva" užrašu. Lietuvis laimėjo 15,000 dol. premiją.

Iš tarpvalstybinių rungtynių prieš Rumuniją Vilniuje (pralaimėta 75 žaidimo min. 0:1) Hamburgo SU žaidėjas Valdas Ivanauskas grįžo susirgęs ir negalėjo žaisti prieš daugkartinį Vokietijos meisterį – Miuncheno Bayern vienuolikę. Svečiai Hamburge laimėjo 0:3.

Vokietijos futbolo antrosios lygos Liubecko komandoje žaidžia Lietuvos futbolo rinktinės žaidėjas Romas Mažeikis. Susitikime su Frankfurtu lietuvis jau žaidimo pradžioje buvo sunkiai sužeistas. Tuoj pat nuvežus jį į ligoninę, rastas sunkiai sužalotas inkstas. Buvo pašalinta blužnis. Iki vasaros R. Mažeikis negalės žaisti.

Lietuvos ir išeivijos spauda į padanges kelia Darių Kasparaitį. Jis, gavęs Lietuvos pasą, prižadėjo niekuomet nežaisti Lietuvos pavergėjo – Rusijos ledo ritulio komandoje. Deja, D. Kasparaitis savo pažadą sulaužė ir jau pernai pasirodęs pasaulinėse pirmenybėse. Ir šiemet jis yra įtrauktas į Rusijos rinktinę, nes pirmos vietos laimėjimui skiriama graži premija.

Ne geresnės ir rankinio žaidėjos, priėmusios Austrijos ir Vokietijos pilietybes. Su Lietuvos atstovėmis pirmenybėse jos tik šaltai pasisveikino ir nesileido į pokalbius. Girdi, mes esame vakarietės, o jūs vargšės lietuvaitės... **K.B.**

LIANA ŠIPELYTĖ, absoliuti moterų grupės laimėtoja su premiją įteikiančiu RIMU KULIAVU, ŠALFASS-gos Kanados apygardos pirmininku, slidinėjimo varžybose Mont Sutton, Que. kalnuose 1997 m. vasario 15 d.

Slidinėjimo laimėtojai

(Varžybų aprašymas "TŽ" 15 nr.)

Šiaurės Amerikos lietuvių slidinėjimo pirmenybių, įvykusių 1997 m. vasario 15 d. Mont Sutton, Que. kalnuose rezultatai. Dalyvavo ir premijas laimėjo mergaičių grupėje – L. Pacevičiūtė, S. Bulotaitė, A. Pacevičiūtė; berniukų – A. Pacevičius; moterų (jaunesnių) – L. Šipelytė; vyrų (jaunesnių) – S. Namikas; moterų (vyresnių) – R. Pavilonienė; vyrų (vyresnių) – L. Stripinis, V. Šipelis, V. Čiurlionis. Moterų absoliuti laimėtoja – Liana Šipelytė, vyrų absoliutus laimėtojas – Linas Stripinis.

Nutarta, kad sekančios pirmenybės Kvebeke įvyks 1998 m. vasario mėn. Daugiau informacijų bus išsiųsta rugsėjo mėn. **R.P.**

Skautų veikla

• Švenčiant "Romuvos" sukaktį, stovyklos metu bus išstatytas nuotraukų rinkinys iš praėjusių 35 metų. Jeigu kas turite tinkamų fotografijų, kurias galėtumėte padovanoti arba paskolinti perfotografavimui, prašom paskambinti Jūratei Batūrienei tel. 416 239-8986 iki birželio mėn. pradžios.

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai bei " Romuvos" valdyba dėkoja "Paramos" kredito kooperatyvui už dosnią auką skautiškai veiklai bei "Romuvos" 35-mečio stovyklai paremti.

Toronto skautijos Kaziuko mugėje 1997 m. kovo 2 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Iš kairės: dr. A. Kazlauskienė, v.s.fil. dr. A. Dailydė, v.s.fil. R. Žilinskienė – Kanados rajono vadė, kun. A. Žilinskas ir dr. M. Uleckienė

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **PARAMA**

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:

2.00% už 30-89 dienų term. indėlius	
2.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
2.75% už 1 m. term. indėlius	
3.75% už 2 m. term. indėlius	
4.25% už 3 m. term. indėlius	
4.50% už 4 m. term. indėlius	
5.25% už 5 m. term. indėlius	
2.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
3.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
3.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
4.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% už taupymo sąsk. (gyv.drauda)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	
3.75% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd.pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	5.25%
2 metų	6.25%
3 metų	6.75%
4 metų	7.00%
5 metų (fixed rate)	7.50%
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	4.95%

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki $2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į **Lietuvą** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
• **Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

Tony Genys Sutton GROUP

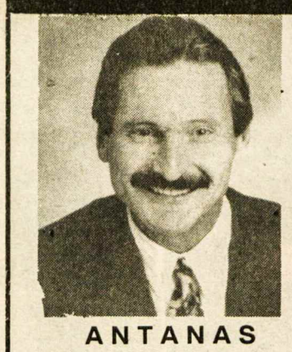

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

HOMELIFE
HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097
2261 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 **Tel. 416 531-4800**

Oficiali Lietuvos avialinijos bilietų pardavimo agentūra Kanadoje
Kelionės į visus kraštus, visomis oro linijomis
Į Lietuvą: su AIR CANADA ir LAL – iš Toronto, Halifakso, Otavos, Montrealio, Kalgario, Edmontono ir Vankuverio –
GARANTUOTAI GERIAUSIOS KAINOS
Iš Toronto, Montrealio, Otavos – su FINNAIR
Iš Toronto – su LUTHANSA, KLM, LOT
Skambinkite arba asmeniškai susitikite su manimi trečiadieniais tarp 11 val.ryto ir 6 val.vak. **Queen Travel įstaigoje.** **ALGIS MEDELIS**

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !**

Į Lietuvą su Nordland Express
Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express	1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8
Darbo valandos:	Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York	164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021
Hamilton	Alfredas Zorkus 905 522-9966
London	Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751
Montreal	Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

Prieš norėdami pirkti ar parduoti namus, kreipkitės į

RUBY REAL ESTATE LTD., Broker

27 John St., City of York, Ontario M9N 1J4

Tel. (416) 249-RUBY(7829)

Profesinis nekilnojamos nuosavybės reikalų tvarkymas

SKAMBINKITE:

Victor E. Rudinskas, Chief Broker,
B.Eng., M. Eng., P.Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

ARBA

Dr. Leona Rudinskas, Associate Broker

Jūs galite sutaupyti už teisinį patarnavimą

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Str. W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Namų pirkimo ir pardavimo klausimais, prašau, kreipkitės į mane. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

TEL. 416 769-1616

Gintautas Tumosa

Nemokamas namų įvertinimas

Dr. DAIVA NORKIENĖ

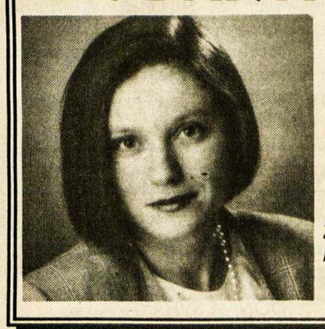

ŠEIMOS GYDYTOJA

Mielai priima naujus pacientus

(416) 767-7725

2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205
(pirmame aukšte)

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.

- *25 metai namų remonto patyrimas.*
- *Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas.*
- *Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.*

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Royal Travels & Tours Inc.

Daugiau kaip 15 metų kelionių patarnavimo praktika

SKUBU! SKUBU! 1997 M. VASAROS SKRYDŽIAI Į VILNIŲ NUO $699 – NEĮTIKIMA KAINA!

• Geriausios kainos visame mieste • Didelis skrydžių ir draudos papiginimas pensininkams • Visi skrydžiai geromis ir patikimomis linijomis – Finnair, LAL, KLM, BA, AC ir Lufthansa • Taip pat mes patarnaujame iškvietimų ir vizų gavimo reikaluose • Nemokamas bilietų pristatymas • Specialios kainos verslininkų (Business) kelionėms į Europą, Aziją, Australiją ir Šiaurės Ameriką.

SKAMBINKITE RTT TEL. 416 237-1767

Livia pasiruošusi Jums kuo geriausiai patarnauti

4204B Dundas St. W., Main Floor, Etobicoke, Ontario M8X 1Y6, FAX 416 237-9191

DĖMESIO!

Lietuvių kredito kooperatyvas PARAMA

siūlo naują patarnavimą

PIRMAKARTINIAMS NAMŲ PIRKĖJAMS

Nekilnojamo turto paskolos

iki **95 %** įkainuotos namo vertės!

Ši paslauga teikiama visiems PARAMOS nariams ir ribotam nelietuvių naujų narių skaičiui.

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis į paskolų skyrių!

Tel. 416 532-1149

arba **416 207-9239**

Velykų senelė LAIMA MAČIONIENĖ, apsupta vaikučių, Toronto Lietuvių Namuose Velykų stalo renginyje

Šilutės krepšininkai ir jų treneris Steponas Kairys

Kaip žinome, praėjusį lapkritį JAV-bėse viešėjo nemažai krepšinio komandų iš Lietuvos. Jų tarpe buvo ir Šilutės profesionalų penketukas, kurio vyr. treneriu yra Steponas Kairys. Ši gana pajėgi Lietuvos komanda paskutines rungtynes žaidė Seattle mieste prieš Vašingtono universiteto rinktinę ir po to grįžo namo. O pats treneris Kairys čia pasiliko dviems mėnesiams, nes norėjo pasitikrinti širdies negalavimus. Oklahomos medicinos centre keli profesoriai bei kiti medikai su pačia naujausia aparatūra tyrė širdies sutrikimus. Čia paaiškėjo, kad mūsiškio širdies darbas yra normalus ir rimtesnio pavojaus sveikatai nėra.

Išbuvęs du mėnesius JAV-bėse, Kairys namo parsivežė čia išrastų gerų vaistų širdies negalavimams, kurie jam pasireikšdavo prieš rungtynes. Amerikiečiai profesoriai jam neuždraudė toliau vadovauti komandai. Čia jis stebėjo po keletą NBA krepšinio ir NHL ledo ritulio rungtynių, nemažai laiko praleido su JAV-bėse studijuojančiu sūnumi Donaldu ir dukra Kornelija.

S. Kairys Lietuvoje pagarsėjo ne vien tik kaip krepšinio treneris. Jo dėka net 26 Lietuvos jauni krepšininkai pateko į JAV mokyklas, kur studijuoja ir kartu žaidžia krepšinį. Jis suteikė progą daugeliui Lietuvos jaunuolių ne tik nemokamai siekti Amerikoje mokslo, baigti universitetus, bet taip pat lavintis krepšinio šakoje pačioje krepšinio tėvynėje.

S. Kairys tarpininkauja daugeliui JAV universitetų ir kolegijų, kurie rūpinasi gauti geresnių žaidėjų. Su JAV mokslo įstaigomis jis ryšį užmezgė 1990 m., kai atvažiavo pasižiūrėti į JAV ir patyrinėti galimybių Lietuvos jaunimui studijuoti šiame krašte. Kitais metais jis jau į Ameriką išvežė du jaunus krepšininkus – Šilutės žaidėjus A. Jonušą ir M. Timinską. Pastarasis šį pavasarį jau baigia "Iona" kolegiją, ir juo domisi ir profesionalų klubai. Taip pat šiemet universitetus baigia dar du kiti jo atsiųstieji žaidėjai: G. Aidietis ir A. Pazdrazdis.

Šilutiškio rūpesčiu čia studijuoja stipriųjų NCAA studentų "A" lygai priklausančiųjų universitetų rinktinių žaidėjai: A. Vilčiukas, M. Janulis, A. Jurkūnas, S. Jasikevičius. Jų rungtynes dažnai sezono metu galima matyti JAV televizijoje, girdint priminimus, kad tie vyrai yra iš Lietuvos. Tokiu būdu labai garsinamas Lietuvos vardas. Turbūt nė viena valstybė NCAA lygoje neturi tiek daug atstovų kaip Lietuva. Ir tai vis mūsų S. Kairio nuopelnas.

Tačiau dėl šio savo didelio įnašo Lietuvai S. Kairys susilaukia ir priekaištų. Yra sakančių, kad dėl išvykimo į JAV Lietuva praranda daug vilčių teikiančius krepšininkus. Pats S. Kairys yra kitos nuomonės. Jis teigia: "Kartais pagalvoji – būtų tie vaikai čia (Lietuvoje) likę – niekas sau dėl jų galvos nesuktų, sėdėtų sau Šiauliuose, Kaune ar kitur ant atsarginių suolelio, gal truputį būtų ir pažaidę. Kitas gal būtų priimtas į rinktinę. Ir niekas apie juos nešnekėtų, kaip dabar. O aš neabejoju, jog rinktinei dabar bus tik geriau. Manau, po kelerių metų 50% rinktinės sudarys tie, kurie važiavo mokytis ir žaisti į Ameriką".

Ed Šulaitis

STEPONAS KAIRYS (kairėje), Šilutės komandos vyr. treneris kalbasi su Seattle, WA, miesto radijo programos atstovu Ntr. I. Bertulytės-Bray

Advokatas

VIDAS J. AUGAITIS

persikėlė į naują įstaigą

Baulke, Augaitis & Wright
150 Hurontario Street, P.O. Box 100
Collingwood, Ontario, L9Y 3Z4

Tel. 705 445-4930 Fax: 705 445-1871

CRUISE WORLD

Kelionės į Lietuvą 1997!

Kainos priklauso nuo oro linijos bei kelionės trukmės. Teiraukitės apie mūsų SUPER SAVING kainas.
****Sutvarkome iškvietimus ir parūpiname draudas****
****Organizuojame grupines ir individualias keliones laivais****

Skambinti ***Audronei*** **tel. 416 255-8473,**
Faksas 416 252-8854
Re.#02556148 Division of Scandinavian Travel Centre

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

LIETUVIŠKAS kelionių biuras

- Patarnauja visais kelionių klausimais
- Ypatingai geros kainos visomis oro linijomis
- Nebrangūs ir patikimi draudimai
- Iki gegužės 1 d. vyksta loterija nemokamam bilietui į Lietuvą įsigyti
- Skubūs iškvietimai
- Pačios geriausios kainos atvykstantiems iš Lietuvos
- Dokumentų vertimas
- Nemokamas bilietų pristatymas į namus
- Toronto miesto ribose keleiviams, negalintiems apsilankyti mūsų įstaigoje, patarnaujame namuose

Birželio 8 dieną važiuokite su grupe, papigintos kainos, skrydis be nakvynės, patogus persėdimas. Teiraukitės dėl didelių nuolaidų kai kuriomis datomis. Garantuojame sąžiningą patarnavimą!

SKAITYTOJAI PASISAKO

KARININKAMS

"Kardo" redakcija ir Vytauto Didžiojo karo muziejus šių metų birželio 14 d., 12.30 v. karo muziejuje rengia visų karo mokyklos laidų kadrinių karininkų ir karininkų aspirantų suvažiavimą. Tikslas – aptarti 1998 m. lapkričio 23 d. įvyksiančio mūsų kariuomenės 80 metų sukakties minėjimo reikalus, kai kurių šiai sukakčiai skirtų leidinių turinį, atnaujinti pažintis, visa tai įamžinti nuotraukose, filme. Be to, tą dieną kartu su Kauno visuomene norima prisiminti ir pagerbti sovietinio režimo mūsų karių aukas prie Nežinomojo kario kapo.

Todėl prašome kuo skubiausiai laiškais informuoti apie save šiuo adresu: "Kardas", a.d. 1847,2043 Vilnius (užsienyje gyvenantys karininkai rašo: "Kardas", Box 1847, 2043 Vilnius, Lithuania). Jūsų adresu išsiųsime suvažiavimo kvietimus su programa.

Dim. mjr. A. Martinionis,
"Kardo" vyr. redaktorius
J. Jurevičius,
Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius

BAIGUSIEMS PANEVĖŽIO GIMNAZIJĄ

L. Baltušis, buvęs Panevėžio gimnazijos mokinys atsiunčia kai kuriuos "TŽ" nr. gimnazijos istorijos muziejui. Tokiu būdu, nors nereguliariai, skaitau Jūsų įdomų laikraštį. Be to, kitas mūsų gimnazijos auklėtinis – istorikas Adolfas Šapoka, kiek žinau, yra buvęs "TŽ" redaktorium. Buvęs tos pačios gimnazijos auklėtinis kun. Kazimieras Kuzminskas 1993.IX.07 Jūsų laikraštyje išspausdino mano jam rašytą padėkos laišką už gimnazijai atsiųstą "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" visą rinkinį. Taigi, jausdamas tokius nors ir silpnus ryšius, siunčiu rašinį apie Panevėžyje veikusią "Meno kuopą", kurios 75-metį minėsime gegužės 1 d. Gal, paskaitę šį rašinį, atsilieps (dar neatsiliepę) buvę jos nariai. Sovietmečiu neturėjome galimybės susirasti buvusių savo gimnazijos auklėtinių, išblaškytų po visą pasaulį. Norime, kad senosios gimnazijos, vienuolių pijorų įsteigtos 1727 m., istorijos muziejuje, veikiančiame nuo 1972 m. ir per tą laiką jau sukaupusiame per 7300 rodinių, būtų surinkta kuo daugiau medžiagos jos istorijos klausimais, apie buvusius mokytojus ir mokinius.

Vytautas Baliūnas,
Panevėžio J. Balčikonio gimnazijos istorijos muziejaus vadovas, geografijos mokytojas

Registruota masažo terapeutė Ramona Girdauskaitė, *B.Sc., R.M.T.*
20 High Park Blvd., Toronte.
Gydomasis masažas *("Craniosacral Therapy")*
Priima pasientus pagal susitarimą
Telefonas 416 536-5437
Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydomąjį masažą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D. S.*

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, *D.D.S.*

3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2
(trys blokai į vakarus nuo Royal York)
Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, *D.D.S.*
Dr. S. DUBICKAS, *D.D.S.*
Dr. R. KARKA, *D.D.S. M.S. Dip. Orth.*
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West (Prie Jane St.)
Telefonas **416 763-5677**

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, *B.Sc., LL.B.*

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3
Tel. 416 762-7393
Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER
CMD Insurance Services

Dėl visų rūšių draudos Jūs galite kreiptis į **Walter Dresher (Drešerį),** taip pat naujos automobilių ir namų draudos reikalais; į **Rimą Drešerienę** kreiptis jau apdraustų automobilių ir namų reikalais ir į **Ričardą Drešerį** – dėl visų komercinių draudų.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į **Rick Drešerį tel. 416 233-3334**

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į **Valterį ar Rick Drešerius**
Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS*
*GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Balandžio 27, sekmadienį, 9.30 v.r. Mišiose iškilmingai su vėliavomis dalyvavo skautai, švęsdami savo globėjo šv. Jurgio šventę.

– Praėjusį sekmadienį, balandžio 27, mūsų šventovėje 11 v.r. Mišių metu giedojo Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lililjos Turūtaitės.

– Balandžio 19 d. pakrikštytas Kęstučio ir Tanya (Glencross) Eimantų sūnus Tomas-Edvardas.

– Gegužės 2 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

– Parapijos tarybos susirinkimas bus balandžio 30, trečiadienį, 7.30 v.v. parapijos salėje.

– Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 11, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje. Rengia jaunų šeimų sekcija. Meninę programą atliks Nijolės Benotienės vadovaujamas choras "Angeliukai" ir smuikininkė Audra Šarpytė. Bilietai platinami parapijos salėje sekmadieniais, arba skambinti tel. 272-4819.

– Mišios gegužės 4, sekmadienį, 9.30 v.r. už Stripinių ir Valadkų mirusius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Igną Pakarną.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, balandžio 27, popietėje dalyvavo 164 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Danutė ir Rimgaudas Jokubauskai iš Vilniaus, Aldona Pygelė iš Brooklyn, N.Y. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė Aldona Dargytė-Byszkiewicz.

– LN valdybos posėdis – gegužės 8, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Gegužės 11, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje įvyks tradiciniai Motinos dienos pietūs. Motinas sutiks su gėlėmis ir vynu LN vyrų būrelio nariai.

– LN valdybos komitetai: visuomeninės veiklos – pirm. P. Šturmas, nariai – dr. G. Ginčauskaitė, L. Pocienė; statybos ir remonto – pirm. R. Juodis, nariai – E. Pamataitis, K. Petryla; slaugos namų – pirm. E. Steponas, nariai – R. Juodis, V. Drešeris, J. Slivinskas, T. Stanulis; patarėjai – S. Berškėtis, J. V. Šimkus, V. Stanaitis; narių verbavimo – pirm. H. Sukauskas; socialinių reikalų – pirm. L. Pocienė, nariai – V. Lucas, H. Sukauskas; švietimo fondo – pirm. dr. G. Ginčauskaitė, nariai – V. Drešeris, R. Juodis, T. Stanulis, E. Steponas, H. Sukauskas; bingo – pirm. E. Pamataitis, nariai – R. Juodis, K. Petryla, J. Slivinskas; kazino – pirm. K. Petryla, nariai – A. Dargytė-Byszkiewicz, R. Juodis, E. Pamataitis; "Lokio" – pirm. V. Drešeris, nariai – K. Petryla, L. Pocienė, E. Steponas, salių nuomojimo – pirm. V. Drešeris. Naujai sukurtas komitetas yra namų priežiūros – pirm. L. Pocienė, nariai – T. Stanulis, E. Steponas, P. Šturmas, H. Sukauskas.

– Pavasarinis bazaras (Sidewalk Sale) įvyks birželio 7 d. Visi prašomi parinkti pardavimui įvairių daiktų. Atskiros organizacijos ar paskiros šeimos gali išsinuomoti savo asmeniškam pardavimui stalus. Kreiptis į LN raštinę, 416 532-3311.

Anapilio vaikų darželiui aukojo: $50 – V. Staškevičius.

Krikščioniškiesiems gimdymo namams Kaune aukojo: $100 – J. Bacevičius.

A. a. tėvų Petro ir Marijos Traškevičių atminimui duktė Irena Mackevičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Augustino Kuolo atminimui, užjausdama šeimą ir artimuosius, Ona Juodikienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Bronio Railos atminimui pagerbti, užjausdamas žmoną ir dukras bei artimuosius, Liūdas Tamošauskas "Tėviškės žiburiams" aukojo $30.

A. a. Juozui Lukoševičiui mirus, užjausdama žmoną, dukrą, seserį ir brolius bei jų šeimas, Delfina Zulonienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, balandžio 27, per 10.15 v.r. Mišias giedojo jungtinis Lietuvos kankinių parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govėdo ir šios parapijos choras, vad. D. Viskontienės ir D. Radtkienės.

– Ryšium su Pirmos Komunijos ir Sutvirtinimo sakramentų iškilmėm, gegužės 4-11 d.d. paskutinės Mišios bus laikomos 12 v.

– Pirmosios Komunijos iškilmės vyks šį sekmadienį gegužės 4, per 10.15 v.r. Mišias. Pirmąją Komuniją priims 19 vaikučių.

– Sutvirtinimo sakramentą 27 parapijos jaunuoliams-ėms suteiks vysk. P. Baltakis, OFM, gegužės 11 d. per 10.15 v.r. Mišias.

– Gegužinės pamaldos parapijos šventovėj vyksta šiokiadieniais 7 v.v., šeštadieniais Marijos litanija kalbama po 9 v.r. Mišių, o sekmadieniais litanija giedama po 11.30 v.r. Mišių.

– A. a. Kazimieras Daunys, 92 m. palaidotas balandžio 26 d. Lietuvoje mirė Nikodemas Lastauskas, Emilijos Dicksonienės brolis.

– Pirmą mėnesio penktadienį 7 v.v. vyksta Šv. valanda su Švenčiausiojo išstatymu ir Mišios. Prieš Mišias yra klausoma išpažinčių. Ligoniai ir seneliai yra lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus.

– Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo Rožinio dr-jos nariai renkasi Rožinio kalbėjimui pusę valandos prieš 11 v.r. Mišias. Rožinis kalbamas ir kiekvieną penktadienį 6.30 v.v. parapijos šventovėje.

– Šį sekmadienį, gegužės 4, renkasi "Sekmadienio draugai", vaikučiai tarp 3 ir 6 metų amžiaus, sueigai, kurios vyksta kiekvieno mėnesio pirmą ir trečią sekmadienį po 10.15 v.r. Mišių parapijos salėje.

– Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas vyksta balandžio 30 ir gegužės 1 d.d. parapijos salėje.

– Mišios balandžio 27, sekmadienį, 8.15 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už a.a. Magdaleną Seliokienę; 10:15 v.r. už gyvas ir mirusias motinas, a.a. Vladą Kobelskį ir specialia J. D. Didžbalių intencija; 12 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Vilniaus radijo užsieniui laidos nuo š. m. gegužės mėn. 4-tos dienos bus transliuojamos nauju 9875 kHz dažniu.

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba kreipiasi į visus Kanados piliečius ir prašo pritarti Lietuvos valdžios užmojui įjungti Lietuvą į ŠAS-gos (NATO) sudėtį. Tuo reikalu paramos galime paprašyti ir iš savo kaimynų. Reikėtų tik parašyti trumpą laiškelį Hon. Jean Chretien, Hon. Lloyd Axworthy arba savo apylinkės parlamento nariui. Federacinių rinkimų belaukiant tokie laiškai gali turėti teigiamos įtakos. Voką, be pašto ženklo, pasiųsti vienam iš tų čia aukščiau nurodytų asmenų adresuojant: House of Commons, Ottawa, Ont. K1A 0A6. Dėl laiškų tekstų galima kreiptis į KLB pareigūnus. **KLB Inf.**

A. a. Anelės Tamulevičiūtės atminimui vargšų virtuvei Lietuvoje aukojo: $250 – Dr. and Mrs. F. Dicum; $50: A. Priscus, dr. J. Rimšaitė, A. R. Ulbos, ir V. I. Priščiepionkai su D. Jenkinson ir L. Priscus; $30 – L. Daunienė, V. Kubilienė; $20 – B. Saplys, J. L. Viola; $15 – K. A. Poviloniai.

Mažeikių gimnazijos buvę moksleiviai, gyveną Kanadoje, mirusių draugų ir mokytojų prisiminimui atnaujino "Tėviškės žiburių" prenumeratą Mažeikių gimnazijai: A. Abromaitienė, R. Bakevičienė, B. Gataveckienė, B. Lukoševičienė, J. Lukoševičius, B. Maziliauskienė, D. Petraitienė, J. Pleinys, M. Povilaitienė, V. Priščepionka, A. Skaistienė, V. Skabeikis, A. Skilandžiūnienė, B. Stankaitienė, B. Stanulienė, V. Tautkevičienė, R. Ulbienė, D. ir V. Vainučiai, A. Žilinskienė, A. Štuopienė (buv. Mažeikių gimnazijos direktoriaus a.a. Povilo Štuopio našlė).

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems "Aitvaro" draugams ir rėmėjams, buvusiems ir dabartiniams aitvariečiams bei visiems, prisidėjusiems prie mūsų teatro veiklos 25-mečio minėjimo. Dėkojame visiems aukotojams – Kanados lietuvių fondui, kredito kooperatyvui "Parama", Kanados lietuvių bendruomenei, Toronto apylinkei, "Atžalynui", Pensininkų klubui, Lietuvių Namams ir LN moterų būreliui, o taip pat visiems, talkinusiems šventės ruošoje, ypač Lilei Nakrošienei, Ramūnei Jonaitienei ir Birutei Abromaitienei.

Aldona Dargytė-Byszkiewicz,"
"Aitvaro" vadovė

Toronto lietuvių pensininkų klubo "Vilnius Manor" valdyba ir revizijos komisija 1997/8 m. Pirmoje eilėje iš kairės: L. Balsienė, B. Palilionienė, A. Sukauskas – pirmininkas, T. Kobelskienė, D. Keršienė – revizijos k. pirmininkė, S. Jokubaitis; antroje eilėje: G. Venskaitis, J. Slivinskas – vedėjas, Z. Revas, T. Stanulis, A. Žolpis, J. Gudavičius; trūksta L. Mačionienės ir J. Janušo **Nuotr. T. Stanulio**

GEGUŽĖ– JAUNIMO VAJAUS MĖNUO

KVIEČIAME JAUNIMĄ IKI 16 METŲ AMŽIAUS TAPTI MŪSŲ KOOPERATYVO NARIAIS

- atidarę sąskaitą gausite 5 akcijas (šėrus) 25 dol. vertės ir 10 dol. indėlį taupomojoje sąskaitoje;
- kviečiame tėvelius atidaryti sąskaitas naujagimiams bet kada per visus metus. Iš kooperatyvo gausite taip pat 5 akcijas (šėrus) ir 10 dol. indėlį taupomojoje sąskaitoje.

Kviečiame – ateikite ir atidarykite sąskaitas

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS TORONTE

Ruoškimės šeimų stovyklai Wasagoje, kurioje visi galėsime kartu pailsėti ir pasidžiaugti gražia gamta. Praeitais metais ši stovykla praėjo sėkmingai ir joje buvo daug užsiėmimų. Šių metų stovykla įvyks 1997 m. rugpjūčio 2-9 d.d. Dėl smulkesnių informacijų prašau skambinti Anitai Wasowicz, 416 251-2657. **Inf.**

Prisikėlimo parapijos Toronte metinis renginys – koncertas ir vakarienė – įvyko balandžio 26 d. didžiojoje parapijos salėje. Atsilankė daugiau kaip 300 parapijiečių ir svečių. Pradėta kokteilių ir užkandėlių valandėle, po kurios, visiems susėdus prie papuoštų stalų, Vyt. Taseckas tarė įžanginį žodelį, pristatė garbės svečius ir pakvietė programai vadovauti M. Sungailą. Koncertą pradėjo parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės; sekė puikus pianistės Vitalijos Paulauskaitės įtarpas, po kurio pasirodė solistės-as: Eugenija Ambrozaitytė, Arūnas Radtke, Adriana Karkaitė ir Danguolė Radtkienė, akompanuojant muz. J. Govėdui. Seserys Leokadija (Kanovičienė) ir Vitalija Paulauskaitės keturiomis rankomis paskambino nuotaikingą kūrinėlį, sustiprinusį klausytojų dėmesį. Koncertas baigtas aštuonių volungiečių vokaliniu pasirodymu, sulaukusiu taipgi nuoširdaus pasigėrėjimo. Gražių žiedų įteikimas išreiškė padėką visoms-iems programos atlikėjoms.

Andriaus Kaknevičiaus paruoštas filmas "Vakar, šiandien, rytoj" apžvelgė Tėvų pranciškonų įsikūrimą Toronte, jų veiklą ir užmojus. Ilgoką maldą prieš vakarienę sukalbėjo kun. Pijus Šarpnickas, OFM. Vaišintasi B. Stanulienės paruoštais valgiais, vynu, kava ir saldumynais.

K. Manglicas paskelbė "tylių-jų varžytinių" rezultatus – septynis laimėjimus. Po to jis pristatė kleboną kun. Aug. Simanavičių, OFM, švenčiantį savo gimtadienį. Įteikė jam puošnų, visų dalyvių pasirašytą didelio formato lankstinuką. Po klebono padėkos žodžio įvežtas žvakutėmis papuoštas didžiulis pyragas ("Napoleonas"), kurio paragavimu baigtas vakaras. **S.**

Vaikų dienos centrams Kauno arkivyskupijoje aukojo: $1,000 – Anapilio moterų būrelis; $100 – A. Bacevičius; $50 – R. Celejewska, O. Dementavičienė, Anapilio moterų būrelis (a.a. Onos Urnavičienės atminimui), M. A. Empakeriai (a.a. Alfonso Dausos XXX mirties metinių prisiminimui).

PADĖKA

Mano vyrą POVILĄ JUTELĮ ilgos ir sunkios ligos metu gydė dr. Leona Rudinskaitė. Už rūpestingą gydimą ir prailgintas mano vyro gyvenimo dienas, už mokėjimą suprasti ir užjausti iš visos širdies noriu padėkoti dr. LEONAI RUDINSKAITEI. Dėkoju ir advokatui VIKTORUI RUDINSKUI, kurio nuoširdų, dėmesingą rūpestį ir paramą sutikau kiekviename žingsnyje. Ačiū Jums už nuoširdų rūpestį, dėmesį, paramą.

Janina Jutelienė

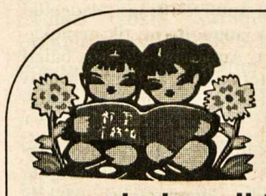

Anapilio vaikų darželis

pradeda veikti 1997 m. gegužės 5 d.

Pravedama pusės dienos programa nuo **8.00 v.r.** iki **12.00 v.d.**

su galimybe būti visą dieną. Galima atvykti nuo **7.30** val. ryto.
Priimami vaikai nuo **2.5 iki 5** metų.

Registracijai ir informacijai kreiptis

tel. 905 897-5604 arba 416 621-0653

TORONTO LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

1997 metų sezono atidarymo varžybos gegužės 10 d., 8.30 val. ryto

Nottawasaga Inn, Aliston, Ont.

Žaidžiama "Handicap" sistema – 'A, B, C ir D' klasėse dėl pereinamosios taurės. Lengvatinės mokėjimo sąlygos jaunimui, nuolaidos pensininkams. Varžybos vyksta kas dvi savaitės per visą sezoną. Visi kviečiami atvykti ir įstoti į Toronto lietuvių golfo klubą (TLGK).

Dėl informacijų skambinti **Linui Sapliui**

tel. 905 337-0452

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti

MOTINOS DIENOS PIETUOSE

gegužės 11, sekmadienį. 12.30 v.p.p.,

Anapilio salėje. *Programą atliks parapijos jaunimas.*

❋ šiltas maistas, vynas ❋

Bilietų kaina: suaugusiems – $15, jaunimui 13-18 m. – $10, vaikams 7-12 m. – $8, vaikams iki 6 m. – nemokamai.

Bilietai platinami iš anksto sekmadieiais parapijos salėje.

Rengia – Anapilio jaunų šeimų sekcija

Stepono Šetkaus

❋ dailės darbų paroda ❋

Anapilio parodų salėje

1997 m. gegužės 11, sekm., 10 v.r. – 4 v.p.p.

Įėjimas laisvas. *Rengia St. Catharines lietuvių meno rėmėjų būrelis*

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **416 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

FLORIDOJ PARDUODAMAS 2 miegamųjų su baldais butas "Baltic Apts.", St. Petersburg Beach. Kaina $55,000. Teirautis tel. 905 227-4493 arba 813 367-7633.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

MONTREAL QUE

Į "Nepriklausomos Lietuvos" rengtą spaudos vakarą Aušros Vartų parapijos salėje balandžio 19 d. prisirinko gausus būrys laikraščio darbuotojų, skaitytojų ir šiaip spaudos mylėtojų. Salė buvo originaliai išpuošta.

Vakarą atidarė spaudos bendrovės pirm. R. Otto. Ilgesnę nuoširdžią kalbą pasakė "NL" redaktorė Birutė Nagienė. Ji priminė spaudos reikšmę lietuvių tautai ir pasidžiaugė, kad seniausias Kanados lietuvių laikraštis dar gerai laikosi bendradarbių bei talkininkų dėka. Suminėjo eilę talkininkų pavardžių, kurie nuolatos padeda laikraščiui po keliolika ir daugiau metų.

Donaldas Giedrikas šmaikščiu žodžiu pristatė meninės dalies atlikėjus – Montrealio vyrų dainos vienetą, vad. muz. Aleksandro Stankevičiaus. Nors dauguma dainų girdėtos, bet klausytojams dainavimas patiko ir išprašė vieną dainą pakartoti.

Danos Urbonavičienės su pagalbininkėmis paruošta skani vakarienė visus patenkino. Vakarienės metu buvo platinami loterijos bilietai. Po vakarienės Jono Rimeikio muzika ir jo puikios dainos labai tiko šokiams, į kuriuos įsijungė ir dalis žilstelėjusių šio vakaro dalyvių.

KLB Montrealio apylinkės visuotinis susirinkimas buvo sušauktas balandžio 20 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Susirinko apie 50 aktyvesnių lietuvių. Susirinkimui pirmininkavo Birutė Nagienė, sekretoriavo Joana Adamonytė. Buvo perskaitytas praeito susirinkimo protokolas; toliau sekė įvairūs valdybos narių pranešimai, kurie buvo teigiamai priimti ir didesnių diskusijų nesukėlė. Tik Petro Adamonio iškelta mintis susilaukė didesnio aptarimo – paminėti DP atvažiavimo į Kanadą 50 metų sukaktis, nes 1947 metais suvažiavo miškakirčiai, pirmieji auksakasiai ir dalis merginų ligoninių darbams bei tarnauti šeimose. P. Adamonis sutiko vienokiu ar kitokiu būdu tą paminėjimą rudenį surengti.

Nauja valdyba ir revizijos komisija buvo išrinktos aklamacijos būdu. Valdyba: Dalija Gabrėnaitė, Donaldas Giedrikas, Inga Giedrikienė, Vitalija Keršulienė, Antanas Mickus, Bronius Niedvaras, Alfredas Piešina, Silvija Staškevičienė ir Arūnas Staškevičius. Revizijos komisija: Leonas Balaišis, Donatas Baltrukonis ir Genovaitė Kudžmienė. Pareigomis pasiskirstys artimiausiame pasėdyje.

Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Prie kavos ir saldumynų dar buvo pasikalbėta einamaisiais reikalais.

A. a. Juozas Lukoševičius, 81 m. amžiaus, aktyvus visuomenininkas, mirė balandžio 16 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovėje balandžio 18 d. palaikai išvežti į Šv. Jono lietuvių kapines Mississaugoje, Ont. Liūdi žmona, duktė su žentu, trys seserys ir du broliai su šeimomis, daug giminių ir bičiulių.

A. a. Eugenija (Olšauskaitė) Lukoshienė, 88 m. amžiaus, mirė balandžio 17 d. Iš Aušros Vartų šventovės balandžio 21 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi duktė ses. Eugenija, kita duktė ir sūnus su šeimomis; taip pat kiti giminės ir pažįstami.

A. a. Aleksandras Paulauskas, 80 m. amžiaus, mirė balandžio 18 d. Palaikai išlydėti į Laval, Que. krematoriumą balandžio 20 d. Liūdi žmona, vaikai, vaikaičiai ir du provaikaičiai. Su lietuviais, atrodo, ryšių neturėjo.

Motinos dienos minėjimas yra rengiamas gegužės 11 d. po 11 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje. **B.S.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 514 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

40

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

Vasario 16-tosios proga, **Oakvillės apylinkėje:** $200 – R. V. Dementavičius, A. Z. Vaičeliūnas, J. R. Žiūraitis; $100 – F. Arnold, P. Linkevičius, L. Moorley, A. Kupitis, kun. J. Staškus, A. Vale, H. Vaičeliūnas; $50 – V. Grabauskas, M. Janušaitis, J. Jakaitis, S. Kazlauskas, E. Sargautis; $40 – O. Pulkauninkas; $30 – I. McKenna; $25 – B. Bagdonas, J. Vegelis; $20 – K. Juodviršis, M. Zemeckas; $10 – O. Krivickas.

Windsoro apylinkėje (patikslinimas): $50 – Br. Barisas, S. D. Naikauskai; $40 – Jur. Barisas, Č. Kuras; $30 – L. Leparskas, R. Dumčius, M. Kizis; $25 – B. Kowbell, T. Gureckas, G. Vindašius, Z. Mistautas, E. Pakauskienė, Ald. Aukštikalnis, S. Pakauskas; $20 – Alb. Tautkevičius, P. Eidukas, B. Balaišis, Ant. Tautkevičius, Vyt. Barisas, Jon. Barisas; $10 – M. Renkienė, Al. Barisas.

Rasa Mažeikaitė KLB krašto valdybai aukojo $50. **KLB inf.**

Paieškojimas

Stefa Dambrauskaitė, Didkiemio paštas, Šilalės raj., Lietuva, ieško tėvo giminių. Tėvas Juozas Dambrauskas gyveno 430, 25th St., Lethbridge, Alberta. Mirė 1970 m. gruodžio mėn. Ką nors žinantys prašomi parašyti ieškotojai.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti

Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).

IŠNUOMOJAMAS vieno miegamojo butas Bloor ir Keele rajone. Skambinti tel. 416 767-4917.

KNYGA "Vladas Baltrušaitis, operos solistas", autorė Jūratė Vyliūtė. Išleista "Scenos" 1996 m. Vilniuje Elenos Baltrušaitienės lėšomis. Gaunama Anapilio ir Prisikėlimo parapijų kioskuose.

IEŠKOME auklės prižiūrėti 3,5 metų berniuką. Ji gyventų kartu ir atliktų namų ruošos darbus. Skambinti vakarais Inai tel. 416 614-7736.

IŠNUOMOJAMI KAMBARIAI netoli "U of T, Scarb." Žemesnės kainos studentams arba ateiviams iš Lietuvos. Skambinti telefonu 416 281-9970, faksas – 416 281-3504.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiui tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING

gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienei.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

INCOME TAX PARUOŠIMAS

Kaina nuo $20

Skambinti tel.

416 234-9696

Kristina Genienė,

baigusi H&R Block Income Tax kursą